

27012

WILLIAM SHAKESPEARE

OTHELLO

MAURUL DE VENETIA

TRADUCERE IN FORMĂ ORIGINALĂ

DE

MIHAIL DRAGOMIRESCU

BUCUREȘTI
EDITURA CASEI ȘCOALELOR
1924

135

Inv. A. 8.399

WILLIAM SHAKESPEARE

B 37954

OTHELLO

MAURUL DIN VENEȚIA

TRAD. IN FORMA ORIGINALĂ

DE

MIHAIL DRAGOMIRESCU

BUCUREȘTI

EDITURA CASEI ȘCOALELOR

1923

40382

BIBLIOTECA CENTRALA UNIVERSITARA
"CAROL I" BUCURESTI
GOTA 37954

1956 1957

BCU-Bucuresti

C40382

37954

PERSONAGIILE :

DOGELE VENETIEI

BRABANTIO, senator

ALȚI SENATORI

GRATIANO, fratele lui Brabantio

LUDOVICO, rudă cu Brabantio

OTHELLO, un maur de neam nobil, în serviciul
statului venețian

CASSIO, locotenentul său

IAGO, portdrapelul său

RODERIGO, nobil venețian

MONTANO, guvernatorul Ciprului, înainte de
Othello

SOITARIUL, în serviciul lui Othello

DESEMÒNA, fiica lui Brabantio și soția lui Othello

EMILIA, soția lui Iago

BIANCA, amica lui Cassio

Marinari, Curieri, Pristavi, Ofițeri, Nobili, Mu-
zicanți și Suită.

Scena : Veneția. Un port în Cipru.

ACTUL I.

SCENA I: VENEȚIA

O STRADĂ

Intră RODERIGO și IAGO

Roderigo. — Ei, ce tot spui tu, Iago ! Sint jicnit
Că tu — având pe mînă punga mea,
De par'că singur o țineai de băeri, —
Să-mi tăinuești tu asta ?

Iago. — Dar ascultă !
Dacă-am avut, de-așa ceva, habar,
Să nu-mi mai zici pe nume 'n viața ta !

Roderigo. — Mi-ai spus că nu-l poți suferi !

Iago. — Așa-i, —
De nu, să nu-mi mai dai nici bună ziua,
Vreo trei fruntași din ai orașului
S'au dus la el, să-i facă plecăciuni,
Cerîndu-i să mă ia locotenent.
— Și-ți spun, pre legea, știu eu cit fac :

E-un loc pe care-l merit. Inșă el,
Cu capul plin de fumuri și 'ngîmfat,
I-a zăpăcit cu fraze împănate
Cu fel de fel de termeni fără noimă,—
Și ca 'ncheere :

Mi-a refuzat ritòs mijlocitorii.

„Căci“, zice, „eu mi-ăm ales locote-
[nental“,

Și pe cine crezi ?

E-adevărat, pe-un strașnic matematic,
Pe-un florentin, Michèle Cassio ;
Dar e un om ce-i mort după mueri ;
N'a dus la cîmp nici cînd vreun escadron,
Și, neam de neam, nici cit o damicelă,
El n'a știut ce este-un plan de luptă.
Doar teorii din cărți în care sînt,
Tot ca și el de meșteri, avocații.
Tot vorbă și iar vorbă, pic de practică —
E toată-a lui militarie. Dar e-ales ;
Iar eu, pe care el, cu ochii lui,
Văzutu-m'a la Rodos și la Cipru
Și 'n cîte țări creștine și păgîne, —
Mă văd de lături dat și 'nvins
De-un roade-țifre ! El, contabilul,
Va fi locotenent ; iar eu, atîta doar,
— Să-mi țină Domnul titlul sănătos ! —
Al Arăpiei sale portdrapel.

Roderigo. — Pe cer! Mai bine-aș vrea să-i fiu
[călăul!

Iago. — E lucru fără leac! Așa-i serviciul.
Inaintarea stă 'n scrisori, prieteșuguri,
Nu ține 'n seamă de vechimea 'n care
Cel nou ia moștenirea celui vechiu.
Acuma poți să judeci, dragul meu,
Temeiul meu, ca să iubesc pe Maur.

Roderigo. — Atunci, în locul tău, l-aș părăsi.

Iago. — Ei, fii pe pace, dragul meu.
Eu îl slujesc, cu gând să-i viu de hac.
Nu toți pot fi stăpîni, nici toți stăpîni
Slujiți sînt cu credință. Să observi
Că-s multe slugi plecate, credincioase,
Care, 'ndrăgiți de propria robie,
Duc toată viața greul, ca măgarul;
Dar cum îmbătrînesc, --
Afară!-Aceste slugi nu-s vrednice
Decît să le-arzi cu biciul. Alții
Slujesc cu 'nfățișări cuviincioase,
Dar inima și-o țin doar pentru ei.
Slujind, pe din afară, pe stăpîn,
Iși fac, printr'însul treburile lor.
Cînd ei își pun pe haina lor fireturi,
N'o fac pentru stăpîn, ci pentru ei.
In ăștia e-un suflet și, ți-o spun,
Eu, dragul meu, sînt unul dintre ei.

Căci, pe cît știi că-ți zice „Roderigo“,
De-aș fi eu el, n'aș vrea să fiu eu Iago.
Dacă-l urmez, eu mă urmez pe mine.
N'am pentru el, mi-e cerul mărturie,
Nici vr'un respect, nici pic de dragoste.
Și mă prefac, doar pentru scopul meu.
Dacă-aș lăsa, cînd fac la plecăciuni,
Să mi se vază sufletul cumva,—
Ar fi să-mi țin în mîină inima,
S'o ciugulească ciorile. Nu sînt
Ceeace par.

Roderigo. — Ferice de buzat,
Că a răpit-o.

Iago. — Strigă-acum pe tat'său!
Deșteaptă-l! — Nu-l lăsa! Inveninează-i
Plăcerea! Urlă-i numele pe uliți!
Ațîță-i rudele! Deși trăim
In climă bună, fă ca muștele
Să-l pișce. Și-această bucurie,
Deși e bucurie, tu, prin ea,
Să-l faci să aibă-atîtea supărări,
Incît să-i schimbi de tot înfățișarea-i.

Roderigo. — Aicea șade tat'său. Ia să-l strig!

Iago. — Să strigi c'un glas de groază și prelung,
De par'că-un foc ar fi sbucnit deodată,
Pe-o noapte fără pază, 'ntr'un oraș
Cu lume multă.

Roderigo.— He! Brabantio!

Ehei! Senior Brabantio!

Iago.— Sculați!

Ehei, Brabantio! Tîlharii, hoții,
Tîlharii! Vezi de casă și de fată,
Tîlharii! Hoții!

BRABANTIO, SUS LA O FEREASTRĂ.

Brabantio.— Pentru ce aceste
Infricoșate strigăte? Ce este?

Roderigo.— Sînt toți ai casei voastre, înăuntru?

Iago.— Sînt porțile 'ncuiate?

Brabantio.— Ce mă'ntrebi?

Iago.— Vezi că, fuseși călcat de hoți, seniore.
Pentru onoarea dumatăle, puneți haina!
Căci inima-ți s'a rupt, și ți-ai pierdut
Pe jumătate sufletul. Acum,
Acuma, un bătrîn berbece negru,
E gata să mirlească-o oaie albă.
Scoal', scoală și cu clopotul trezește
Pe cetățenii toți ce sforăe!
De nu,—te face diavolul bunîc.
Scoal', zîc!

Brabantio.— Dar ce sînteți nebuni!

Roderigo.— Senior.

Prea respectate, nu-mi cunoașteți vocea?

Brabantio.—Nu. Cine ești?

Roderigo.— Mă cheamă Roderigo.

Brabantio.— Cu-atita mai rău. Ți-am spus-o lim-
[pede,

Să nu mai dai tîrcoale casei mele.

Ți-am spus-o 'n chip cinstit și-ai auzit
Că fata mea nu e de nasul tău.

Și-acum, ca un smintit, mîncînd prea mult
Și bînd fără de cumpăt, vii aci,
Răutăcios să mă deștepți din somn
Ca un obraznic.

Roderigo.— Seniore, oh !

Seniore !

Brabantio.— Dar să iai aminte bine,
Că rostul meu în stat și sfatul meu
Ți-o vor plăti amarnic în curînd.

Roderigo.— Stai un moment, seniore !

Brabantio.— Ce-mi vorbești
De furțișag ?... Aci-i Veneția,
Și casa mea nu-i șură !

Roderigo.— Asprule
Brabantio, eu vin la dumneata
C'un suflet bun și plin de curăție.

Iago.— Aidadè, seniore ! Dumneata ești ca ăia
care n'ar vrea să slujească nici lui Dum-
nezeu, dacă i-o poruncește dracul. Fiind-
că vrem să-ți facem un bine, ne iei drept
niște terchea-berchea, și în modul acesta o

să-ți lași fata pradă armăsarului barbarez,
care o să te facă să dobîndești niște ne-
poți ce-o să-ți rînceze în nas și-o să ai
drept veri—telegari, și drept rude—cîrlani!

Brabantio.—Ce nemernic nerușinat mai ești și tu?

Iago.—Sînt un om, seniore, care-am venit să-ți
aduc vestea că, în minutul acesta, fata du-
mitale și cu Maurul, fac pe dobitocul cu
două spinări.

Brabantio.—Ești un tâlhar!

Iago.— Voi sînteți senator.

Brabantio.—Ai să dai seama, Roderigo. Căci
Pe tine te cunosc.

Roderigo.— Răspund de tot.

Dar spune-ți, oare fiica dumnevoastră,
— Acum la ora nopții când toți dorm —
Cu voia și plăcerea dumnevoastră
S'a dus, c'un simplu om într'o gondolă,
Ca să se dea acum înbrățișării
Brutale-a unui Maur desfrînat? De-o știți
Și dacă d-voastră-ați învoit-o,
Atunci, mi-o spune buna creștere,
Că-am fost acum obraznic și'ndrăsneț.
Dar, dacă nu-i cu știrea dumnevoastră,—
Tot buna creștere mi-o spune clar
Că'nvinuirea ce ne faceți e nedreaptă.
Să nu vă 'nchipuiți că am uitat

Ce-i buna cuviință și fac glume
Ori joc nedemn cu Reverența voastră.
Copila Dumneavoastră, o repet,
De nu i-ați dat cumva îngăduință,
A săvârșit o groaznică greșeală,
Dînd pradă astăzi frumusețe, spirit,
Credință și noroc, la un strein
Rătăcitor și făr' de căpătîiu,
Ce e de-aici, și nu-i de nicăeri.
Vedeți cu ochii voștri adevărul:
Dac'o găsiți, în casă, în cămara-i,
Puteți, ca'nșelător, să mă predați
Justiției.

Brabantio.— Hei, scăpărați odată,
Și-aduceți-mi o faclă! Hai, treziți
Pe toți ai casei! Intîmplarea-aceasta
S'aseamănă grozav c'un vis al meu,
Și teama că-i așa mă și'nfioară:
Lumină, zic lumină!

(Se retrage dela fereastră).

Iago.— Adio! Trebuie să plec de-aici;
Nu-mi pare că se cade și-i cuminte,
Cu slujba mea, să fiu citat ca martor
(Cum, dacă stau, voi fi) în contra lui.
Deși 'ntîmplarea aceasta o să-i strice,
Eu totuș știu că Statul nu e'n stare,

A isgoni pe Maur din comandă,
Răsboiul Ciprului ce-avem acum
I-a dat pe mîna-atîtea chestii mari,
Că ei, chiar de și-ar da și sufletul,
Pe-un alt mai potrivit nu pot găsi
Să dea de căpătîiu afacerilor !
Și deci, cu toate că-l urăsc ca iadul,
A vieții trebuințe mă silesc
Ca să-i arăt culorile și semnele
Iubirii. Semne doar ! Dar dacă vrei
Să pui mîna pe el, mergi cu-acèstia
Și căutați-l la «Săgetător».
Acolo, am să fiu cu el. Adio.

(IAGO ese)

Intră BRABANTO și servitori cu torțe.

Brabantio.— Nenorocirea-i prea adevărată !
S'a dus, și anii ce mai îmi rămîn
Batjocoriți-așa, — vor fi amarnici !
Ai, Roderigo, unde ai văzut-o ?
Nenorocita !—Ai, zici cu Maurul ?...
Să fii părinte !... Cum știauși că-i ea ?
M'a înșelat că nu-i dă de rost gîndul !...
Și ce ți-a zis ?... Hei, mai multe facle !
Sculați pe-ai casei noastre toți ! Ce crezi,
S'au cununat ?

Roderigo.— Cred că s'au cununat.

Brabantio.—

O cer,

Cum a eşit din casă ? Singe trădător !

Părinți, în veci să nu mai dați crezare

Purtării fetelor, când sînt în lume.

Dar parcă sunt și farmece prin care

Poți înșela naiva tinerețe ?

Și n'ai cetit cumva tu, Roderigo,

De-aceste lucruri ?

Roderigo.—

Am cetit, seniore.

Brabantio.—Sculați pe frate-meu ! Erà mai bine

Să ți-o dau ție. Voi veniți pe-aici !

Ceilalți, pe dincolo. Und' să-i găsim ?

Roderigo.—Cred că-i descoperim, dacă-ați voi,

Cu mine să veniți cu-o gardă bună.

Brabantio.—Te rog, condu-ne. O să strig dea-

[rîndul.

Pot porunci la mulți. La arme, hai !

Sculați pe ofițerii cei de noapte !

Aidi, Roderigo — te voi răsplăti.

SCENA II

In acelaș loc. — ALTĂ STRADĂ

Intră OTHELLO, IAGO și servitori.

Iago.— Cu toate că'n războiu ucis-am oameni,

Nu pot precugetat să fac omor.

Mă muștră cugetul. Mi-e de folos,

*Nu este în afara
Ora e' est la nature qui ordonne les necessi-
les diaboliques des passions.*

Că uneori nu pot să fiu prea drept.
De nouăzeci de ori mi-a cășunat
Să-i vir sub coaste'ntreagă sabia-asta!

Othello.— Mai bine-așa!

Iago. — Așa-i, dar flecărea
Atâtea vorbe proaste și ocări
In contra cinstei voastre nepătate,
Că, — cum nu sînt evlavios, putui
Să'ndur cu greu! Dar, rogu-vă, stăpîne,
Căsătoritu-v'ați deabinelea?
Fiți sigur că Magnificu-i iubit,
Și glasul lui e prețuit, mai mult
De două ori decît al dogelui.
El vă va despărți, ori va stîrni
Atîtea greutăți și-atîtea piedici
Cît legea, siluită de-a lui mină,
Ii va îngădui să întindă coarda.

Othello.—Să-și verse-acum necazul cum o vrea!
Serviciul ce-am făcut eu Senioriei,
Va glăsuî mai viu ca jalba lui.
Au să mai afle (lucru ce-am să-l spun
Cînd lauda voiu ști că este-o cinste)
Că viața și ființa mea se trag
Din oameni care-au stat pe-un tron de
[rege;
Iar vrednicia-mea va putea vorbi
Cu 'nalta situație ce am,

Cu fruntea sus. Căci, Iago, află-acum,
Că fără-a Desdemonei scumpe dragoste,
Eu, starea mea cea slobodă, necasnică,
Nu mi-aș fi fost strimtat-o, 'ncătușat-o
Nici pentru orice-averi din fundul mării!
Dar, iată, ce lumini s'apropie?

Intră CASSIO și câțiva ofițeri cu torțe.

Iago. — E tatăl care s'a sculat din somn
Și-amicii lui. E bine să plecați.

Othello. — De loc. Să mă găsească. Firea, titlul
Și conștiința-mi fără nicio pată,
Au să m'arate-așa cum sînt. Sînt ei?

Iago. — Pe Ianus, cred că nu.

Othello. — Sînt slujitori
De-ai dogelui, vin cu locotenentul...
A nopții bunătate peste voi!
Aduceți vești, prieteni?

Cassio. — Dogele
Trimite generalului saluturi,
Și cere-acolo-acum a lui prezență
Și fără 'ntîrziere.

Othello. — Și ce credeți?

Cassio. — Pe cît ghicesc, ceva e dela Cipru;
Este-o afacere, ce pare grabnică.
Pe rind vreo doisprezece curieri,
Azinoapte au sosit de la galere,

Și-o parte dintre sfetnici s'au sculat
Și sînt acolo. Mișcați, au întreat
De dumneavoastră și, aflînd pe loc,
Că nu puteți să fiți găsiți acasă,
Senatul a trimis trei garzi deodată
Ca să vă caute.

Othello. — Este-un curat
Noroc că m'ați găsit. O vorbă numai
Să spun în casă-aci — și merg cu tine.

(Ese)

Cassio. — Ce-o fi făcînd aicea, ofițere?

Iago. — A pus, noapte-asta, mina pe-o galeră,
și, dacă prada prinsă-i legiuită,
S'a 'mbogățit pe veci!

Cassio. — Nu te 'nțeleg.

Iago. — Ei, s'a 'nsurat!

Cassio. — Cu cine!

OTHELLO reîntră.

Iago. S'a 'nsurat

Cu... Generale, mergem?

Othello. — Sînt al vostru.

Cassio. — Dar iată vine 'ncoace înc'o gardă
Care vă caută.

Iago. — Brabantio!

la seama, generale: au gînd rău.

— 17 —

Othello

40382

Intră BRABANTIO, RODERIGO și câțiva OFIȚERI DE NOAPTE
cu făclii și arme.

Othello.— Hei, stați!

Roderigo.— Seniore,-i Maurul.

Brabantio. Pe el,

Tilharul!

(Și unii și alții trag armele din teacă)

Iago.— Tù mi-ești, Roderigo, — hai!
Sint omul dumitale, domnul meu.

Othello.— In teacă, săbiile lucitoare:
Le ruginește roua. Bunule
Seniore, ați putea să porunciți
Mult mai pe drept cu vârsta, nu cu arma.

Brabantio. — Tilhar pocit, und' mi-ai ascuns
[copila ?

Vindut lui Scaraoski, mi-ai vrăjit-o!
Căci spună orice om cu bunul simț:
De n'ar fi ea în mrejele magiei,
E oare cu putință ca o fată
Așa de fericită, dulce, mîndră,
Și-așa vrăjmașă măritişului, —
Că n'a vroit să știe nici de tineri
Bogați și străluciți din neamul nostru, —
Să 'unfrunte rîsul lumii și să fugă
Din paza părintească și s'alerge
La sînul de funingine al tău,

Tu om, ce 'nfricoșezi iar nu atragi?
Căci judecați: nu e vădit deplin,
Că tu i-ai aruncat murdare vrăji,
Că vicleniși plăpânda-i tinerețe,
Cu prafuri, băuturi ce-ațiță carnea?
O să vedem, la cercetare, lucrul.
E-așa, — și e la mintea omului.
Pun mina deci pe tine și te 'nvinui
Că ești înșelător, uneltitor
De fapte fără de lege și oprite.
Luați-l deci, și dacă stă împotriva, —
Supuneți-l. Cu orice preț!

Othello. — Jos mina!
Și-a mea, și-a voastră! Dacă eu aș ști
Că trebuie să lupt, n'ar fi nevoie
Ca altul să mi-o sufle. Unde vreți
Să merg, ca să răspund la acuzare?

Brabantio. — La pușcărie, pînă'ce termenul
Cerut de legi și cursul judecății
Te va chema, ca să răspunzi.

Othello. — De-ascult,
Cum pot să mă supun poruncii Dogelui
Ai cărui trimiș, aci de față,
Vor să mă ducă-acum în fața lui,
Pentru-o nevoie grabnică de stat?

I-iul Ofițer. — E-adevărat, prea vrednice seniore;
E dogele 'n consiliu, și sînt sigur

Că și persoana voastră e chemată.

Brabantio.— La ceasu acesta, Dogele'n consiliu ?

Hai duceți-l ! Afacerea e gravă,

Și dogele și frații mei politici,

Insulta o s'o simtă ca pe-a lor.

Căci crimele cînd nu se pedepsesc,

Atunci păgîinii, robii, stăpînesc.

SCENA III

O SALA DE CONSILIU

DOGELE și SENATORII șed împrejurul unei mese.

OFITERI în suită.

Dogele. — Dar nu e potrivire între vești.

Ce'ncredere să ai ?

I-nul Senator. —

Prea nu-s la fel.

Scrisorile ce mi-au venit vorbesc

De șapte sute de galere.

Dogele. —

Da,

Iar ale mele doar de-o sută patruzeci.

Al II-lea Senator. — De două sute, ale mele. Totuși,

Deși nu toate dau acelaș număr,—

Și'n cazurile-acestea, cînd raportul

Il faci mai mult pe presupuneri, sigur,

Răsar nepotriviri, — scrisorile

Vorbesc cu toate'ntr'un cuvînt de-o flotă

Turcească, ce plutește către Cipru.

Dogele. — Da, judecata-aceasta este dreaptă :
Nepotrivirea nu mă liniștește,
Iar faptul capital al veștilor
Mă turbură.

Un marinar (de afară).—Hei măi ! Hei măi ! Hei
[măi !

Intră un OFITER CU UN MARINAR.

I-iul Ofițer.—Uu curier de la galeră.

Dogele. — Ce e ?

Marinarul.—Acum o ia spre Rodos flota turcă :
Aceasta-mi porunci să raportez
Senior Angelo.

Dogele.— Ce-i schimbarea-aceasta ?

I-iul Senator.—Cugetătoarea minte nu o crede :
E numai o manevră, să ne'nșele.
Știind ce 'nseamnă Ciprul pentru Turci,
Vedem că ei, nu numai că-l voesc
Mai mult ca Rodos, dar și-l pot lua
Ușor, căsi n'are-atîtea meterezuri
Nici alte mijloace de apărare,
Ce are Rodos. Dacă ne gîndim
La toate-acestea, nu putem să credem
Că Otomanii sînt așa neghiobi,
Incît să lase tocmai la sfîrșit
Ce tocmai dintru'ntîi le trebuie,
Și, nevoind să dea o lovitură —

Ușoară și de mult folos, — ei caută
Primejdii, să le 'nfrunte pe degeaba.
Dogele. — E sigur: flota nu e pentru Rodos.
I-iul Ofițer. — Poștiți și alte vești!

Intră un CURIER

Curierul. — Cinstiți și milostivi stăpîni, mergînd
Spre Rodos, Otomanii s'au unit
Cu altă flotă.

I-iul Senator. — Tocmai ce gîndeam,
Și-aceasta cît de mare-i, socotești?

Curierul. — La treizeci de corăbii. Și se'ntorc
Acum 'napoi, și limpede se vede
Că vor s'o ia spre Cipru. Credinciosul
Și vitejescul vostru servitor,
Senior Montano-și face datoria,
Rugîndu-vă să-i dați deplin crezare.

Dogele. — E sigur, pentru Cipru.
Dar oare e aicea Marcus Luccicos?

I-iul Senator. — Acum e la Florența

Dogele. — Scrieți-i
Din partea noastră și trimeteți-i
Cuvînt să vină-aci cu prima poștă.

I-iul Senator. — Sosesc Brabantio și Maurul viteaz.

Intră BRABANTIO, OTHELLO, IAGO, RODERIGO și OFIȚERI

Dogele. — Viteze-Othello, trebuie, pe dată,

Să pleci în contra Otomanilor.

(Către BRABANTIO)

Nu te vedeam: bine-ai venit, seniore!
În noaptea-aceasta-avem nevoie mare
De sfatul și-ajutorul dumitale.

Brabantio.—Și eu, de-al vostru. Rog să mă ertați:
Ce m'a sculat din pat n'a fost orîndul
Nici rostul trebilor. Nu grija țării
Mă turbură acum. Necazul meu
E-așa de aprig și coplesitor
Că ia cu el și'nghite-orce-âlte rele —
Și tot rămîne 'ntreg.

Dogele.— Dar ce? Ce este?

Brabantio.— O fiica, fiica mea!

Dogele și Senatorii.— Ce, a murit?

Brabantio.—Da, pentru mine. Fostu-mi-a'nșelată,
Furată ea mi-a fost, și zăpăcită
Cu prafuri și cu vrăji șarlatanești.
Căci, dacă firea nu-i beteagă,—oarbă
Neghioabă 'n simțuri, e cu neputință
Să fi ajuns în halu 'n care este.

Dogele.— Oricine ți-a răpit, ți-a scos din minți,
Cu josnice mijloace-a ta copilă,
Smulgîndu-v'o din locuința voastră,—
Va suferi pedeapsa cărții legilor,
Fiind de însuș voi interpretate
În cea mai ne'ndurată-asprime-a lor,—

Și-așa va fi, chiar dacă vinovatul
Ar fi feciorul meu.

Brabantio.— Vă mulțumesc
Umil. Acste-i omul : acest Maur,
Pe care-acum se pare, prin mandat,
L-ați fost adus aci pentru afaceri.

Dogele și Senatorii.—Ne pare foarte rău.

Dogele.— Puteți răspunde
La învinovățirea ce v'aduce ?

Brabantio.—Nimic, căci faptu-așa e.

Othello.— Prea puternici,
Prea gravi și prea cinstiți seniori, prea
[nobili

Și prea 'ncercați stăpâni, e-adevărat :
Bătrînu-avea o fată, și-am răpit-o.

E-adevărat că mi-o luai soție :

Aceasta e ofensa mea—și nu mai mult.

Mi-e necioplit cuvîntul ; graiul păcii

Nu pot să-l mînuiesc cu 'ndemînare ;

Căci, dela șapte ani, aceste brațe

Nu și-au găsit lucrare mai plăcută,

Decît pe cîmpul coperit de cîrturi.

Cînd de răsboiu și lupte nu e vorba,

Puține pot să spun din ale lumii.

Și deci, vorbind în pricina mea însăși,

Ca s'o 'nfrumusețez, nu-i nici o teamă.

Și, cu răbdarea voastră milostivă,

Am să vă spun curat, fără podoabă,
A dragostii-mi poveste pe dea'ntregul.
Voi povesti prin ce magii anume,
Prin ce otrăvuri, descîntece și vrăji,
Eu am putut să-i ademenesc copila.

Brabantio.—O fată-atîta de modestă totdeauna,
Și-atît de gospodină, pașnică,
Ce se 'nroșea de-un lucru de nimic,—
S'ajungă ea, în ciuda firii, vîrstei,
Renumelui — în ciudă-a tot -- să intre
În dragoste c'un om ce-i groaza lumii!
Ar fi să judeci strîmb și fără sens,
Să crezi că va putea desăvîrșirea,
Pînă 'ntratît, să înfrunte legea firii!
Sîntem sîliți de-un fapt cum e acesta
Să-l explicăm cu practici diavolești.
Susțin deci iar că dînsul a lucrat
Asupră-i, picurîndu-i filtre 'n sînge
Ori altă băutură fermecată.

Doge.—A spune-aceasta numai nu-i dovadă.
Fără de martori siguri, de credință,
Și numai doar cu simple afirmări
Ori bănueli sărace — nu-i destul.

I-iul Senator.—Dar povestește-ne, Otehllo, cum
Ai ameuțit și-ai cucerit copila?
Ai cucerit-o tu cumva punînd
La mijloc silnice mijloace nepermise,

Ori doar prin stăruinți și vorbe dulci,
Cum știe cere-un suflet dela altul?

Othello. — Vă rog, trimiteți la «Săgetător»,
Să vie fata însăși să vorbească,
In fața tatălui, de mine; și dacă,
Din vorba ei, mă veți găsi mișel,
Nu numai să-mi luați încrederea
Și 'nsărcinarea ce mi-ați dat, dar cadă
Asupra însăși vieții mele judecata.

Dogele. — Aduceți-mi aici pe Desdemona.

Othello. — Du-i, ofițere: știi mai bine locul.

(Es IAGO ȘI SLUJITORII)

Și, pînă vin, precum mărturisesc,
Din suflet cerului, păcatele,
Așa de sincer desluși-voiu tuturor
Cum cucerii iubirea-acestei fete
Și cum ea cuceri iubirea mea.

Dogele. — Hai, povestește-ne, Othello!

Othello. — Tatăl.

Copilei mă iubea. Adeseaori
El mă poștea la dînșii, și mereu
Cerea să-i spun povestea vieții mele —
Ce bătăii, ce-asedii, ce necazuri
Am perindat.
Și i-o spusei, de cînd eram copil
Și pînă'n clipa 'n care mă rugase
Să i o istorisesc. Vorbitu-i-am atunci

De-atâtea ceasuri grele, de'ntâmplări
De peste mări și țări, s'guduitoare,
I-am spus cum am scăpat, ca prin minune
D-atâtea ori, la iurușuri de moarte ;
Cum ma fost prins un îndrăzneț osman
Ce m'a vîndut ca rob, și cum apoi
Putui să mă răscumpăr ; ce-am pățit
La'ntoarcere, de drum... I-am povestit
Apoi despre pustii, deșerturi, despre
Prăpăstii, peșteri, stînci și munți
Ce-apar cu vîrfu'n cer — tot ce-mi venea
In minte — toate cum s'au întîmplat.
Și despre canibali ce se mănîncă
Unii pe alții, despre-ătropofagi
Și despre oameni ce au sub umeri capul.
Iar Desdemònei îi plăcea s'auză
Tot ce spuneam ; dar treburile casei
Intr'una nu-i dau pace. Atuncea căuta
Să isprăvească iute și venea,
Cu lacome urechi să-mi soarbă vorba.
Eu, observînd aceasta, căutam
— Și într'o bună zi găsiî prilejul —
S'o fac să-mi ceară cu căldură
Să-i povestesc din nou și pedea'ntregul
A mele pribegii din care ea
Doar părți, pe apucate, auzise.
Firește, mă'nvoiiu, — și nu o dată

Eu o făcui să plină, aflînd ce crud
In tinerețea mea am suferit ;
M'a răsplătit cu-o lume de suspinuri ;
Apoi s'a minunat zicînd : „Ciudat,
Ciudat și dureros, e tot ce-mi spui,
Grozav de dureros, și mult mai bine
Eră ca eu să nu le mai auz !“
Și totuși, ea voiă, ca Dumnezeu
S'o fi făcut un om, așa ca mine.
Mi-a mulțumit, dar mai adăugă
Că, dacă vreun prietin o iubeste,
O poate cuceri doar învățînd
Să-i povestească viața mea. Ghicii —
Și i-am vorbit. Și astfel, m'a iubit,
Căci suferisem mult; la rîndul meu,
O'ndrăgostii, căci o înduioșasem.
Acestea-s vrăjile ce mi au slujit.
Dar, iat'o vine. Să mărturisească !

Intră DESDEMONA, IAGO și SLUJITORI

Dogele.—Ce-ai spus ar cuceri și pe copila mea.
Prea bunule Brabantio,
Din treaba-aceasta proastă, ia ce-i bun :
Te àperi cu-arme rupte mult mai bine,
Decît cu mîna goală.

Brabantio.— Rogu-vă,
S'o ascultăm ce zice. De va spune

Că dinsa l-a pețit pe jumătate, —
Să cadă peste capu-mi prăbușirea,
De mai învinuesc pe omu-acesta!
Hai, domnișoară dragă, vino-aici,
Și-arată-acestei nobile-adunări
Cui datorești supunere mai mult?

Desdemona.—O nobilul meu tată, într'aceasta
Eu văd o datorie'n două părți.
Datoare ție-ți sînt viață, creștere,
Și creșterea și viața mea mă'nvață
Să te respect. Mi-ești domnul datoriei,
Și într'atita doar sunt fiica ta.
Dar iată soțul meu. Și ascultarea,
Pe care mama mea ți a arătat-o
Punîndu-te mai sus ca tatăl său,
Mă simt cu ea datoare soțului —
Acestui Maur.

Brabantio.— Dumnezeu cu tine!
Am isprăvit. Cu voia dumneavoastră,
Să trecem la afacerile țării.
Mai bine înfiiam copil strein,
Decît s'o am pe asta. Vino, Maure!
Îți dau cu dinadins un lucru ce,
De nu-l luai tu singur, eu ți l-aș
Fi refuzat din toată inima.
Scumpeteo, mulțumită ție

Sînt vesel pînă'n fundul inimei,
Că nu mai am copii. Căci fuga ta
M'ar fi 'nvăţat să fiu aşa de straşnic,
Că le-aş fi cetluit în fiare gîtul!
Sfirşii, monseniore.

Dogele.—

Lasă-mă

Să zic ceva şi eu ca dumneata,
Şi-o maximă să spun care-ar putea
Să fie ca o treaptă ori o scară
Pe care s'ar putea sui aceşti iubiţi
In părinteasca voastră graţie:

Cînd leac nu e, durerea se sfirşeşte,
Văzînd că niciun leac nu mai slujeşte.
Te plîngi de palma unui nenoroc?
Curînd ţi-atragi atunci o alta'n loc.
Cînd nu găseşti ce soartă ţi-a furat,
Rizînd, tu rabdă bine, fii bărbat;
Cînd te-a furat un hoţ, de rîzi, îl furi,
Dar singur te hoţeşti, dacă nu 'nduri.

Brabantio.—Pe Cipru pună-şi Turcii ghiare hîde:
El nu-i pierdut, cît timp putem surîde.
De-ţi place-o uşurare de prisos,
Primeşti aceste sfaturi bucuros.
Dar, cînd numai răbdarea ţi se cere,
Prea dulci în spate sfaturi şi durere.
Aceste sfaturi — zahăr şi pelin —

Sint foarte bune, dar au sens puțin.
Cuvîntul e cuvînt: nu-i făurit
Ca să zdrobească prin auz, un om
[sdrobit...

Vă rog umil, acum la treaba țării.

Dogele.—Turcul, cu o foarte mare pregătire, amenință Ciprul. Othello, forța de rezistență a acestei localități, îți este cu deosebire cunoscută; și, deci avem acolo un locuitor cu multe însușiri distinse. Opinia, care este stăpîna suverană a împrejurărilor, își pune toată încrederea în tine. Deci trebuie să fii mulțumit, dacă-ți umbrești strălucirea norocului ce-ți surîde-acum, cu primejdiile și frămîntările acestei expediții.

Othello.—Gravi senatori, obișnuința dură
Mi-a prefăcut culcușul cel de piatră
Ori cel de fier din lupte, 'n pat de puf.
Și spun că simt, în orice greutate,
O grabnică, firească bucurie.
Și deci voiu întreprinde-acest războiu
In contra Otomanilor. Și totuși,
Umil supus puterii Statului,
Eu cer pentru-a mea soție să se ia
Măsuri ce-s potrivite rangului:
O casă și-un venit și tot confortul,

Precum și o suită la 'nălțimea
Nobleței sale.

Dogele.—   Dacă te'nvoești,
Ea poate locui la tatăl său.

Brabantio —Nu vreau.

Othello.—   Nici eu nu vreau.

Desdemona.—   Nici eu. Nu vreau
Să stau în casa tatei și să-l supăr,
Văzîndu-mă mereu în fața lui.
Fiți milostive doge, bun cu mine,
Și la dorința mea plecați urechea.
O! de-aș putea găsi în graiul vostru
Protecția ce poate să-mi dea sprijin
În slăbiciunea mea!

Dogele.—   Și care ți-e
Dorința, Desdemona?

Desdemona.—   Sinceru-mi
Curaj ca și 'nfruntarea soartei mele
V'au arătat că eu iubesc pe Maur
Și-mi este drag să vețuesc cu el.
Mi-e inima supusă 'nsărcinării
Ce-o dați acum stăpînului ce am.
Eu i-am văzut obrazul lui în suflet,
Și cinstei și 'nsușirilor lui mîndre
Mi-am consacrat, și suflet, și noroc.
Și deci, seniore, de mă opriți aici,
— O molie pe pace, pe cînd dînsul

Se duce la războiu, — mi se răpește
Motivul pentru care l-am iubit,
Și'n lipsa lui, eu voiu avea să sufer
O amănare crudă! Să-mi permiteți
Să plec cu el.

Othello. — Dați glasurile voastre!
Vă rog, dați voi sale drumul liber.
Mi-e martor cerul că nu cer aceasta
Spre-al poștei mele plac și mulțumire
Și nici să satur simțuri tinere
Cu focul desmierdărilor trupești, —
Ci numai să răspund dorinței sale.
Și Dumnezeu păzească să gândeți
Că, de voiu fi cu ea, n'am să mai văd
De-afacerile voastre însemnate.
Dacă ușorul joc înaripat
Al dulcelui molatic Cupidon
Mi-ar amorți gândirea și puterea,
Incît să-mi mișelească datoria —
Atunci femeii din coifu-mi facă-și blid,
Și cu 'njosiri și-ocară pîngărească-mi
Renumele!

Dogele. — De stă aici, ori pleacă
Afacerea-i urgentă și-i nevoe
Să-i dăm urmare.

I-ul Senator. — Vei pleca la noapte.

Othello. — Din toată inima.

Dogele. — La nouă, mine,
Ne strângem iar aici : Othello, vezi,
Să lași în urma ta un ofițer
Ce-ți va aduce tot ce-ți vom trimite,
Cu-adresele numirilor ce-om face,
Și-orînduirile ce te privesc. —

Othello. — Dacă voiți : pe portdrapelul meu.
E-un om de tot cinstit și de cuvînt.
El va 'nsoți pe drum soția mea
Și-mi va aduce tot ce-a Voastră Grație
Va crede că-i nevoe să-mi trimeată.

Dogele. — Așa. Și-acuma noapte bună tuturor.

(Către BRABANTIO)

Slăvite Domn, de este-adevărat
Că nu-i urît un om ce e integru,
Ți-e ginerele prea frumos, deși e negru.

În Senator. — Adio, brave Maur, și'ngrijește
De Desdemona.

Brabantio. — Maure, veghează
Asupra ei și ochii pe ea ține :
Cum m'a'nșelat, te 'nșală și pe tine.

(ES DOGELE, SENATORII, OFIȚERII, etc.)

Othello. — Pentru credința-i, viața mi-e chezașă.
Cinstite Iago, vezi de Desdemona.
Rog pe femeia ta s'o aibă'n pază,
Și tu să mi le-aduci cum e mai bine.

Vin, Desdemona! Pentru dragoste,
Măsuri ce-am de luat și alte treburi,
Am doar un ceas : să ne supunem vremii.

(Es OTHELLO și DESDEMONA)

Roderigo.—Iago!

Iago.—Ce-ai de spus, suflete nobil?

Roderigo.—Îți dai cu gândul ce vreau eu?

Iago.—Păi — să te duci să dormi.

Roderigo.—Mă duc chiar acum să mă înnec.

Iago.—Dacă-ai face asta, n'am să mai țin de loc la tine. Poftim, ce neghiob de cavaler!

Roderigo.—E o nebunie să mai trăiești, când viața e un chin. Când doctorul ne e moartea, avem ordonanță în regulă să murim.

Iago.—O ticăloșie. Eu sînt pe lumea asta de patru ori șapte ani, și de cînd pot deosebi o binefacere de-o ocară, n'am putut găsi niciun om care să știe să se iubească pe sine însuși. Și pină să spun că mă 'nnec pentru dragostea unei gîscuțe de doi lei, m'aș face mai bine din om, maimuțoi.

Roderigo.—Ce să fac? Mărturisesc că e o rușine să fii atît de îndrăgostit. Dar n'am virtutea să mă lecuiesc.

Iago.—Virtutea! O pară chioară. De noi atîrnă să fim așa sau altmîntrelea. Corpurile

noastre sînt grădini, și voința, grădinar. Așa că, dacă vrem să semănăm urzici, ori să sădim lăptuci, să punem isop și să plivim cimbru, s'o îmbogățim cu fel de fel de erburi sau s'o curățim de altele ; s'o facem stearpă prin lenevie, ori productivă prin muncă, puterea și autoritatea de-a o îndrepta zace în voința noastră. Dacă cumpăna vieții noastre n'ar avea un talger de minte, ca să cumpănească talgerul cu poște, sîngele și josnicia firii noastre ne-ar duce la cele mai năstrăvane urmări. Dar avem rațiunea ce răcește turbarea, îmboldirile cărnii, poștele noastre fără frîu. De unde încheiu așa : ceeace numești dragoste nu-i decît un buture ori un altoiu.

Roderigo.—Nu poate fi asta.

Iago.— E pur și simplu o poftă-a singelui și-o îngăduire-a voinței. Haide, fi om ! Să te 'nneci ? Inneacă pisei și cățeluși orbi. Te-am făcut amicul meu, și mărturisesc că sînt înlăntuit în serviciul tău cu odgoanele unei veșnice tenacități. Niciodată nu te-aș putea sluji mai bine ca acum. Pune-ți bani în pungă, și hai la răsboiu. Schimbă-ți mutra cu o barbă de 'mprumut. Pune-ți bani în pungă, zic. Desdemona, sigur, n'are să țină

multă vreme la Maur — pune-ți bani în
pungă! — nici el la ea. Acest început vio-
lent prevestește o despărțire la fel: numai
pune-ți bani în pungă! Maurii ăștia au pa-
timi schimbătoare — umple-ți punga cu pa-
rale! — ; hrana ce i se pare acum delicioasă
ca ananasul, curînd i se va părea amară
ca saburul. Ea trebuie să-l schimbe cu unul
tînăr. Cînd și-o sătura sîngele, o să vadă
ce mai alegere a făcut! O să-l schimbe
neapărat, neapărat. Și, deci, pune-ți parale
în pungă. Dacă vrei cu orice preț să te dai
pe mîna lui Scaraoțchi, alege-ți cel puțin
un mijloc mai delicat decît înnecul. Stringe
cit mai multe parale! Numai dacă sfințenia
căsătoriei și plăpînda legătură între o hai-
mana barbară și o supra-subtilă venețiană
n'or fi prea tari față de meșteșugurile spi-
ritului meu și al întregului sălaș al ia-
dului — vei avea-o. Deci, fă parale! Dă dra-
cului înnecul! Ai înnemerit-o ca nuca 'n
perete. Mai bine spînzurătoarea, după ce
ți-ai făcut pofta, decît să te 'nneci, fără să
ți-o faci.

Roderigo. — Imi slujești tu speranțele, dacă mă
hotărâsc să le înfăptuesc?

Iago. — Fii sigur de mine. Mergi și fă parale!

Ți-am spus-o și ți-o mai spun de două și de nouă ori, urăsc pe Maur. Pricina urii mele are rădăcini adânci. A ta nu e mai puțin solidă. Să ne unim și să ne răsbunăm pe el! De-ăi putea să-l încornorezi, o să-ți faci tu o plăcere, și eu o petrecere. In pîn-tecele timpului sînt multe fapte ce trebuie să nască. Mișcă-te, mergi și strînge bani! De-acestea o să vorbim mai mult mîine dimineață. Adio.

Roderigo.—Unde ne 'ntîlnim mîine ?

Iago.— La mine-acasă.

Roderigo.—Viu cît mai de vreme.

Iago.— Așa. Mergi cu bine! Auzi, Roderigo?

Roderigo.—Ce zici?

Iago.— Nu mai vorbi de 'nnec, auzitu-m-ai?

Roderigo.— Mă gîndesc acum altfel. Am să-mi vînd toate moșiile.

Iago.— Hai, du-te! Adio! Pune-ți în pungă parale cît mai multe.

(RODERIGO ese).

Așa-mi fac eu, din prostul meu, o pungă,
Căci singur devla mi-aș batjocori,
Dacă mi-aș pierde vremea c'un zevzec,
De nu pentru-un folos și o plăcere.
Pe Maur îl urăsc, căci merge vorba

C'ar fi dat buzna chiar în patul meu ;
O fi n'o fi, dar bănuiala-aceasta
Imi dă deplinul drept, ca să mă port,
De par'că-ar fi deplin întemeiată.
Mă are în ochi buni, și voiu putea
Lucra cu-atît mai mult asupra lui.
Iar Cassio-i bărbat frumos... Ia stai !
Mă și răsbun, și pot să-i iau și locul.
A Maurului fire-i sinceră
Și dreaptă : crede 'n cinstea tuturor
Ce par așa, — și lesne-l duci de nas,
Ca pe-un măgar.
Il am ; e gata planul ; Iadu-acum
Acestui monstru 'n lume facă-i drum !

SFÎRȘITUL ACTULUI I

ACTUL II

SCENA I: UN PORT DE MARE ÎN CIPRU

O piață deschisă în apropiere de cheiu.

Intră MONTANO și doi CAVALERI.

Montano.—Ce vezi pe mare despre cap încoace?

I-u Cavaler.—Nimic. Sînt valurile prea umflate;
Și între cer și între mare nu zăresc
Nici pic de navă.

Montano.— Căci prea năvalnic vîntul a vorbit
Pămîntului. Furtună-așa grozavă
Nici cînd nu sguduit-a parapetul.
De-o fi turbat pe mare tot așa,—
Ce pîntec de stejar a mai putut
Să stea'n țițini isbit, de munți de apă?
Ce vești afla-vom oare după aceasta?

Al II-lea Cavaler.—De sigur flota turcă-i risipită.
Căci stai pe țărml care spumegă
Și uită-te cum valuri furioase
Par'că lovesc în nouri cu talazul;

Cu coama-i 'naltă, ca o năgodă,
Se sgudue de vînt și par'că-aruncă
Pe Carul mare-aprins țîșniri de apă
Să stingă rugurile polului
Cel veșnic nemișcat. În viața mea
Un clocot ca acesta n'am văzut.

Montano.— De n'a găsit vr'un adăpost în golfuri,
S'a dus în fundul mării flota turcă
Cu neputință e să țină piept.

Intră Al III-lea CAVALER

Al III-lea Cavaler.— Vești nouă, domnii mei : s'a
[dus răsboiul
Furtuna-oarbă-a prăpădit pe Turci —
Și planul le-a stricat. Un nobil vas
Venețian fu martor la prăpădul
Și scufundarea-aproape-a flotii-'ntregi.

Montano.— Să fie-adevărat?

Al III-lea Cavaler.— E vasu'n port :
Vas veronez. Michele Cassio,
Locotenentul vrednicului Maur,
Othello,-a debarcat. Othello chiar,
Pornit pe mare, va veni curînd
Avînd puteri depline peste Cipru.

Montano.— Sint încîntat ; e-un bun guvernator.

Al III-lea Cavaler. — Cu toate-acestea-acelaș
[Cassio,

Vorbind de Turci așa de bucuroși,
Trist face rugăciuni pentru Othello,
De care-l despărți această oarbă
Și groaznică furtună.

Montano.— Țină-l Domnul!
Căci am servit sub dînsul, și comandă
Ca un ostaș desăvîrșit. Să mergem
La țarm, ca să vedem sosita navă
Și să pîndim sosirea lui Othello
Cu ochii 'n zări, pîn'ce de mult privit
S'o face una marea și albastrul.

Al III-lea Cavaler.—Haidem, așa să facem, căci
de sigur
Sosi-vor alte vești din clipă'n clipă.

Intră CASSIO.

Cassio.— Eu mulțumesc acestui brav ostrov,
Că prețuește cum e drept pe Maur.
O, dacă cerul l-ar scăpa de valuri —
Căci l-am pierdut pe-o mare furioasă.

Montano.— E bine echipat?

Cassio.— Corabia e bine construită,
Pilotul e 'ncercat și 'ndeminatec;
Și deci speranța noastră nu e moartă,
Ci-i plină de nădejde.

(Strigăte afară: „O pînză, o pînză !”)

Intră Al IV-lea CAVALER.

Cassio. — Ce-i larma-asta ?
Al IV-lea Cavaler. — Orașul s'a golit ; poporu'
['ntreg
S'a strîns pe țăr̃m și strigă toți : « o pînză ! »
Cassio. — Imi spune inima că este-Othello.

(S'aud tunuri)

Al II-lea Cavaler. — Acestea sunt descărcături
[de tun
De curtenie. Sint cel puțin amici.
Cassio. — Te rog, seniore, vezi ce e și spune-ne
Cine a sosit.

Al II-lea Cavaler. — Mă duc.

(Ese)

Montano. — Dar oare, dragul meu locotenent,
Guvernatorul nostru e 'nsurat ?

Cassio. — Și bine. A cucerit o fată care 'ntrece
Orice descriere și mare faimă ;
O fată care 'ntrece 'n străluciri
Ori ce penaj, și'n haina ce i-a dat
Natura, -i mai presus în lume de orice...
Ei, ce e ? Cine-a debarcat ?

Al II-lea Cavaler. — Sosi
Un oarecare Iago, portdrapel
Al generalului.

Cassio. —

Ce minunat

Și fericit voiaj! Furtuni de-au fost,
Mări nalte, vînt turbat, stînci aspre sparte
De val, munți de nisip — toți trădători
Pîndind să spargă inocentul vas, —
Și-au părăsit omorîtoarea fire,
Simțind că trece mîndra frumusețe,
Și au lăsat în pace-a-și merge calea
Divina Desdemona.

Montano. — Cine e?

Cassio. — Vorbii acum de ea. E generalul,
Ce-i mai presus de 'naltul general,
Și care, 'ncredințată-a fi condusă
De Iago cel viteaz, sosit-a 'n port
Cu șapte zile mai de vreme. O!
Puternic Joe, ține pe Othello!
Cu suflul tău puternic umflă-i pînza,
Ca mîndrul vas să ne cinstească portul,
Să simță-amor la sînul Desdemonei,
S'aprindă focul stinsului curagiu
Și Ciprului aducă-i mîngiere.

Intră DESDEMONA, EMILIA, IAGO, RODERIGO
și Suită.

Ah! iată-au debarcat comorile
Corăbiei. Inghenunchiați 'nainte-i,
Locuitori ai Ciprului. Salut,

O Doamnă! Și cereasca Grație
Nainte, înapoi, jur împrejur
Să te'nconjoare veșnic.

Desdemona.— Mulțumesc,
Viteze Cassio! Și stăpînu-meu
Ce face? Unde e?

Cassio.— El n'a sosit;
Dar, pe cît știu, e bine și'n curînd
Va fi aci.

Desdemona.— Mi-e frică, ah! Cum oare
Vă rătăcirăți unul de-altul?

Cassio.— Lupta
Grozavă dintre cer și dintre mare
Ne-a despărțit... Dar ascultați! O pînză.

(Voci de-afară: „O pînză! O pînză!
S'aud tunuri).

Al II-lea Cavalier.— Salută citadela; sînt prietini.

Cassio.— Mergi după vești!

(ESE AL II-LEA CAVALER.)

CĂTRE IAGO

Iubite portdrapel,
Bine-ai venit!

(CĂTRE EMILIA)

Sosire bună, doamnă!
O, dragă Iago, nu te supăra

Că merg cu politețea prea departe.
E creșterea ce-mi dă, cu-acest prilej,
Atîta îndrăsneală în curtenire.

(O sărută)

Iago.— De vă dă ea cu buzele, seniore,
Cît mie-mi dă cu gura, e de-ajuns.

Desdemona.— Vai! Nu e guralivă.

Iago. — Ba prea mult.

Văd asta totdeauna cînd s'adorm ;
Dar știu că'n față Excelenței voastre,
Își ține un pic gura, dar în gînd,
Tot cicălește.

Emilia. — Cu păcat vorbești !

Iago. — Ei, haide, hai, pe-afar' sînteți icoane ;
In salonașe, — clopoțel ; pisici
Sălbaticice — 'n bucătărie ; sfinte,
Cînd dați ocări, și draci, cînd le min-
[cați,

In gospodărie jucăușe,
Și gospodine'n patul dumneavoastră.

Desdemona.— Ah ! du-te'ncolo, gură rea.

Iago. — Să fiu eu turc, de nu-i așa cum zic :
Săriți la joc, — și vă culcați la lucru.

Emilia.— N'aștept să-mi scrii elogiul.

Iago. — Nici nu vreau.

Desdemona.— Ce-ai scrie, dacă-ar fi să-l faci
[pe-al meu ?

Iago. — Incîntătoare Doamnă, nu mă pune!
Căci eu nu sînt nimic : eu sînt doar critic.

Desdemona. — Hai, cearcă ! — Dusu-s'a la port
[vr'un om ?

Iagô. — Da, doamnă.

Desdemona. — Eu nu-s veselă de loc ;
Ascund ce simt, pîrînd că simt într'altfel.
Hai, cum m'ai lăuda ?

Iago. — La asta tocmai
Mă și gîndesc. Dar cugetul, vă spun,
Se ține prins de tivgă ca și cleiul
De firele postavului mișos :
Eșînd, el smulge creerul cu totul.
Cu toate-acestea, muza-mi stă să nască
Și iartă ce-a născut :

Frumoasă dacă ești și ai și minte,
Din tot, pui frumusețea înainte.

Desdemona. — Frumos ! Dar dacă-i neagră și deș-
[teaptă ?

Iago. — De-i neagră și deșteaptă, va căta
Un alb, ce va plăcea pe-o ocheșeă.

Desdemona. — Din rău mai rău.

Emilia. — Dar dacă-i proastă și frumoasă ?

Iago. — Nu-i proastă nici odat'-o frumusețe :
Pentru copii — prostia-i dă povețe.

Desdemona.—Acestea sînt parodoxe vechi, fără cap nici coadă, pentru nerôzii care petrec pe la cîrciumă. Dar ce ticăloşie de laudă ai pentru aceea care e urită şi proastă?

Iago.—Nu-i proastă nici urită să nu facă
Ce mîndrei şi deşteptei să nu-i placă.

Desdemona.—Greoaie nestiinţă! Tu ce e mai rău, lauzi mai bine. Dar ce laudă ai da tu unei femei cinstite care, încrezătoare în meritul ei, ar îndrăsnî pe bună dreptate, să înfrunte dorinţele răutăţii însuşi?

Iago.—Frumoasă 'n veci, dar mîndră niciodată;
Cu gura rea, dar paşnică surată;
Cu bani din gros, dar necheltuitoare;
Stăpînă-a poftei, totuşi poftitoare;
Putînd să se răsbune mînioasă,
Dar cu ocară'n dinţi şi ura-acasă;
Grozav de înţeleaptă-aşa, încît
Să nu dea muşchi şi să primească gît;
Deşteaptă, dar cu mintea zăvorită;
Şi, neprivind în urmă, urmărită;—
Această-ar fi femeia, de-ar fi vruna.

Desdemona.—Să facă ce?

Iago.—Să 'ndoape pe proşti, şi să ţie socoteli
la băcănie.

Desdemona. — Ce concluzie costelivă și cu desăvârșire schioapă ! Deși ți-este bărbat, să nu iei lecții dela dînsul, Emilio ! Ce zici, Cassio ? Așa e că-i un censor profan de tot și neînfrînat la gură ?

Cassio. — Vorbește prea deschis, doamnă ! Intr'însul e mai plăcut soldatul decît literatul.

Iago (aparte). — O ia de mîină : da, foarte bine ! Ii șoptește : cu o pînză așa de mică, o să prind o muscă cît Cassio de mare. Da, zîmbește-i ! Haide, am să te prind în cleiul propriei tale curtenii. Adevărat. Așa e, în adevăr ! De-ți pierzi locotenența prin tertipuri de-astea, era mai bine să nu-ți săruși așa de des cele trei degete, — lucru pe care-l crezi potrivit acuma, din nou, ca să-ți dai aere de senior ! Prea bine ! Minunat sărut ! Excelentă curtenie ! Chiar așa ! Cum ! Iar degetele la buze ? Vedeai-le-aș căzute.

(Trompetă).

Maurul ! E trîmbița lui !

Cassio. — E chiar el.

Desdemona. — Hai să-l întîmpinăm și să-l primim.

Cassio. — Ei, iată-l că și vine.

Intră OTHELLO și SUITA.

Othello. — Viteaza mea !

Desdemona. — Othello, dragul meu !

Othello. — Mă mir și-s mulțumit că mi-ai luat

'Nainte. — O bucurie-a inimii !

Furtunile, de-aduc atîta pace —

Să sufle vînt pîn'va trezi și moartea,

Și barca-mi lupte, urce munți de apă

'Nalt cît Olimpul și scoboare 'n jos

Cît de departe-i iadul de la cer.

Să mor acum, aș fi cel mai ferice,

Căci simt o mulțumire-așa de mare,

Că frică mi-e că 'n viitorul orb,

O alta tot la fel, n'am să mai am.

Desdemona. — Ferească Dumnezeu ca dragostea

Și fericirea noastră să nu crească

Întocmai cum ne-or crește zilele.

Othello. — Răspund „amin“, Putere milostivă !

Nu pot vorbi de-această mulțumire !

Mă 'nnăbușă ! Prea multă bucurie !

Și asta, asta fie cea mai mare

(Sărutînd pe Desdemona)

Discordie în inimile noastre.

Iago (aparte). — Frumos acord ! Dar coardele ce-l

[scot,

Le voi slăbi curînd, pe cîntea mea !

Othello.—Să mergem la castel! Vești noi, amici!
Răsboiu-i dus, și Turcul s'a 'nnecat.
Prietenii de-aicea ce mai fac?
Vei fi sărbătorită 'n Cipru, dulcea mea.
Țin mult la mine oamenii! O dulce,
Tot flecăresc în contra cuviinței
Și trăncănesc de fericirea mea!
Te rog, prea bune Iago, mergi la port,
Și adu-mi lucrurile. Dă apoi
Pe căpitanul năvii la castel:
E-un om destoinic, vrednic de respect.
Vin, Desdemona, și 'nc'odată-ți zic:
Bună 'ntîlnire 'n Ciprul nostru.

(ES DESDEMONA, OTHELLO ȘI SUITA).

Iago.—Vin de mă 'ntilnește acum la port.
Vino 'ncoa! Dacă ești om de inimă, — și
se zice că pînă și oamenii de teapa de jos
dobîndesc, fiind amorezați, o noblețe mai
mare decît o îngăduie starea lor, — ascultă-mă.
Locotenentul veghează la corpul de
gardă noaptea-aceasta. Și, mai întîi, trebuie
să ți-o spun: Desdemona e, fără doar și
poate, în dragoste cu el.

Roderigo.—Cu el? Aș, asta nu se poate.

Iago.—Puneți degetele așa, — și lasăți sufletul
să primească învățătură. Notează, că ea s'a

'ndrăgostit amarnic de Maur, numai pentru laudăroșiile lui și pentru minciunile după lumea-ailaltă, ce i le tăia. Și o să-l iubească ea mereu pentru palavrele lui? Inima ta nevinovată să nu crează una ca asta. Ochiul trebuie să i se hrănească; și ce plăcere o să găsească privind pe dracul? După ce sîngele s'a potolit prin drăgostire, pentruca să-l ațîți din nou și pentruca din saturație să scapere o poftă nouă, îți trebuie trăsuri gingașe, potrivire de vîrstă, apucături și frumuseți, — lucruri pe care Maurul nu le are! Și-așa, din lipsa acestor însușiri, tandrețea ei delicată se va vedea înșelată, ea va scîrbi pe Maur, nu-l va mai putea suferi, îl va urî. Natura însăși îi va fi într'asta povățuitor și-o va îndemna spre o nouă alegere. Și-acum, domnul meu, știind acestea (căci presupunerea e firească și nu-i deloc trasă de pâr), pe cine-ar cădea norocul decît pe Cassio? Un băiat fercheș, care n'are conștiință decît să se înfățișeze politicoș și cu omenie pentru ca, cu atît mai mult, să-și ascundă destrămarea și tănuitele-i destrăbălări? Ah nu! Ah! nu! E un stricat subțire și insinuant, un vîntor de ocazii. Are un ochiu care știe să

cheme și să viclenească prilejurile, chiar cînd un adevărat prilej nu i s'ar putea înfățișa: un camarad dat dracului. Afară de asta, camaradul e frumos și tînăr, și are toate calitățile ce cuceresc pe proști și pe naivi. E un curtezan molipsitor dela cap pînă la picioare, și femeia a și pus ochii pe el.

Roderigo. — N'o cred în stare de așa ceva. Are un suflet de înger.

Iago. — Inger de mucava. Vinul, pe care-l bea ea, e tot din struguri. Dacă ar fi fost înger, nu s'ar fi amoretat în viața ei de Maur. Inger de brînză în burduf de ciine! Nu i-ai văzut manejul cu podul palmei? N'ai băgat deloc de seamă?

Roderigo. — Da, dar ăsta-i doar un semn de curtenie.

Iago. — Destrăbălare, îți jur! Este degetul arătător și prologul obscur la istoria plăcerii și gîndurilor păcătoase. Și-apropie buzele, că respirările lor se îmbrățișează. Ticăloase gînduri, Roderigo. Cînd asemenea politețe deschid drumul, repede meșterul e la ușă, și treaba e gata cu încheere cu tot. Ph! Dar, dragă, lasă-mă să te conduc. Eu te-am adus de la Veneția.

Fii de gardă la noapte ! Ți spui eu ce-ai să faci. Cassio nu te cunoaște. O să fiu pe lângă dumneata. Să cauți să scoți pe Cassio din sărite, ori vorbind tare, ori luându-i la vale disciplina, ori prin orice alt mijloc ce ți-o veni la îndemână și pentru care timpul o să-ți fie cel mai favorabil ministru.

Roderigo. — Bine !

Iago. — El, dragul meu, n'are cumpăt, se mînie repede, și dè ! poate să te și bată. Ațîță-l s'ajungă aci. Cu asta eu pot să fac un fel de răscoală printre ăștia din Cipru, care nu se va liniști pînă ce nu e dat afară Cassio. Și astfel, îți scurtezi calea, către împlinirea dorințelor prin mijloace ce te vor apropia de ele, precum și prin fericita înlăturare a piedicei care se pune în drumul nădejdei și fericirii noastre.

Roderigo. — Fac tot numai să găsesc prilej.

Iago. — Ți-o garantez că o să-l găsești. Vino'n dată, să ne 'ntîlnim la citadelă. Acuma trebuie să-i debarc calabalicul. Cu bine !

Roderigo. — Cu bine.

(Iese RODERIGO)

Iago. — Că o iubește Cassio, o cred.

Că ea-l iubește, așa o fi, pe semne.

Othello e, cu toate că nu-l sufăr,
Un om statornic, iubitor și nobil,
Și îndrăsnesc să cred că o să fie
Un delicat bărbat al Desdemonei.
Dar o iubesc și eu, dar nu trupește,
(Deși simțirea, ce mă'ndeamnă este
Un tot așa de greu păcat), dar pentru
Temeiul răsbunării, ce-am de gând.
Eu bănuiesc că Maurul buiac
S'a strecurat în patu-mi. Ideia-asta
Imi roade măruntaele, otravă.
Și nu mă'npac în suflet, pînă ce
Nu-l fac la fel: femea la femeie ;
Ori, neputînd, nu scormonesc în el
O gelozie-atît de crîncenă,
Că leac să nu-i găsească judecata.
Ca să ajung aci, — dacă cumva
Acest biet cîine din Veneția —
Pe care, mort după vînat, îl țin
De laț—nu-i pierde urma—Cassio
Va trebui să fie doborît, răpus.
Inșel pe Maur, ponegrind pe Cassio,
(Căci bănuiau că și el îmi vrea scufia),
Și-l fac pe Othello-atunci a-mi mulțumi,
A mă iubi și chiar a-mi da răsplată,
Că l-am făcut măgar și i-a plăcut,
Ba l-am adus să-și piardă liniștea

Pin'la turbare. Planul e aci,
Dar încă turbure. Pin'nu ia viață
Nu poți cunoaște-a vicleniei față.

(Ese).

SCENA II

O STRADA

Intră un PRISTAV cu o proclamație. Poporul se ține după el.

Pristavul. — Buna plăcere a lui Othello, nobilul și viteazul nostru general, este ca, după veștile venite de curînd despre nimicirea întregii flote turcești, locuitorii să sărbătorească acest eveniment, unii dîntuînd, alții dînd artificii, și cu toții petrecînd în orice joc și petreceri le vor fi mai la îndemînă. Căci, în afară de aceste vești fericite, se mai sărbătorește și căsătoria sa. E buna lui plăcere să le aducem toate acestea la cunoștința tuturor. Toate sălile publice sînt deschise, și or' cine e slobod să benchetuiască într'insele, dela al 5-lea cēas cît este acum, pînă ce clopotul va suna ora unsprezece. Cerul să binecuvînteze insula Ciprului și pe nobilul nostru general Othello.

(Ese)

SCENA III

O SALA IN CASTEL

Intră OTHELLO, DESDEMONA, CASSIO și SUITA.

Othello.— Michèle dragă, vei veghea noaptea-asta
Cu garda. Ca să ținem cumpăna,
E bine-a ști să punem un hotar
Plăcerilor.

Cassio.— Am spus lui Iago ce-are de făcut,
Dar mă voiu duce, ca să văd și eu
Cu ochii mei.

Othello.— E om de treabă Iago.
Michèle, noapte bună! Vin mîine
Cît mai de dimineată, să-ți vorbesc.

(Către DESDEMONA)

Vin, dragostea mea scumpă! Cumpă-
[rași, —
Acum mîincă! Dar acest folos,
Noi încă nu l-avurăm. Noapte bună!

(Es OTHELLO, DESDEMONA și SUITA)

Intră IAGO

Cassio.— Bine-ai venit; sîntem de gardă, Iago.

Iago.— Nu chiar în clipa-aceasta, locotenente:
nu sînt nici zece ceasuri. Generalul ne-a
dat drumul mai de vreme pentru dragos-

tea Desdemonei sale, și, firește, n'o să-i băgăm vină pentru asta, tocmai noi. N'a petrecut nici măcar o noapte de dragoste cu dînsa, și doar e-o bucățică vrednică de Jupiter.

Cassio.— Este o femeie extraordinar de distinsă.

Iago.— Și care, pot să-ți spun, mai e și plină de foc.

Cassio.— În adevăr e fința cea mai fragedă și cea mai gingașă.

Iago.— Și ce ochi! Parcă te săgeată și te poftesc.

Cassio.— Un ochiu care te'nvită, dar care, cu toate astea, mi se pare cu desăvârșire nevinovat.

Iago.— Și vorba ei nu e parcă o chemare de dragoste?

Cassio.— E, în adevăr, desăvîrșită.

Iago.— Ei, să le fie fericit așternutul. Hai, locotenente, am aici un borcan cu vin, și înăuntru e o bandă de Ciprioți care bucuroși ar bea un pahar în sănătatea lui Othello.

Cassio.— Nu în noapte-asta, dragă Iago. Am un cap șubred, și nu-i făcut de loc s'o ducă la băutură. Aș dori ca politețea să găsească alt obicei de bună petrecere.

Iago. — Dar sînt prietenii noştri. Numai un pahar! Il beau eu pentru dumneata.

Cassio. — Un pahar doar. Aseară am băut unul, şi încă botezat bine, — şi uită-te : m'a şi dat gata. Sînt nenorocit cu beteşugul acesta, şi nu 'ndrăsnesc să-mi pun slăbiciunea la încercare.

Iago. — Ci, hai omule, că doar e o noapte de sărbătoare, şi te cer cavalerii!

Cassio. — Unde sînt?

Iago. — Aci la uşă. Cheamă-i, te rog!

Cassio. — O fac, dar fără plăcere.

(Ese)

Iago. — De-l fac acum să bea doar un pahar,
Pe lîngă cel băut mai adineauri,
Are să-i sară ţifna, certăreţ
Ca al stăpînei mele căţeluş.
Acum, smintitul meu zevzec
De Roderigo, ce-i pierdut de dragoste,
Bău în sănătatea Desdemònei
Pahar după pahar — şi e de gardă.
Am mai găsit apoi pe trei zaplani
Cu inimi înfocate, Ciproţi
Ce ţin grozav la punctul de onoare, —
Adevărată pulbere de puşcă
A insulei acesteia viteze, —

Și sînt și ei de gardă. Trebuie
In cearta aceasta de bețivi, să vîr
Acum pe Cassio, cătînd să-l fac
Să ia'n răspăr această insulă.
Dar iată-i vin. Dacă urmările
Se potrivesc cu planul pus la cale,
Atunci pluti-va barca-mi ușurel,
Cu vînt și val puternic, către țel.

Intră din nou CASSIO și cu dînsul MONTANO și CAVALERI.

Cassio.— Zău, m'au aranjat bine.

Montano.— Da de unde! Nici măcar un păhărel.
Pe cariera mea de militar!

Iago.— Hei vin, hei!

(Cîntă)

Hai paharul să ciocnim, paharul ;
Să ciocnim paharul, hai!
Omu-i militar
Viata-i clipă doar —
Hai să bea și militarul !

Dați-mi vin, băeți !

Cassio.— Zău, frumos cîntec !

Iago.— L-am învățat în Englitera unde în ade-
văr sînt mult mai dibaci la băutură. Da-
nezii ăia, Nemții-ăia, Olandezii-ăia pînte-
coși — ei! aidi să bem! — nu fac două
parale pe lîngă Englezii-ăia !

Cassio.— Să fie Englezu-ăla așa de-al dracului la băutură ?

Iago.— Păi vezi că mi ți-l dă beat mort, ba într'o clipă, și pe Danezul dumitale. Și nici nu se înădușă trîntind pe Neamțul dumitale. Cît pentru Olandezul dumitale, mi ți-l face să icnească după-al doilea pahar.

Cassio.— In sănătatea generalului nostru !

Montano.— O zic și eu, locotenente, și nu mă las să-mi iei înainte.

Iago.— O dulce Engliteră !

(Cîntă)

Regele Ștefan. boer cu năcăfale,
Pe nădragii lui dăduse doar un leu ;
Totuși îi credea mai scumpi cu cinci parale,
Și pe croitor îl ocăra mereu.

El vestit eră în lumea toată,
Inșă tu de-abia cști om de rînd ;
Un popor semeț ajunge la pierzare :
Puneți zeghea veche 'n spate mai curînd.

Hei, dați-mi vin !

Cassio.— Ei, cîntecul ăsta e și mai frumos decît celălalt.

Iago.— Vrei să-l mai auzi odată ?

Cassio.— Nu, pentru că zic : acela care face lucruri de-astea, nu e la locul lui. Haide,

Dumnezeu e de-asupra noastră a tuturor.
Și sunt suflete care au să aibă parte de
mântuire și altele care n'au să aibă.

Iago. — Așa e, dragă locotenente!

Cassio. — Cît despre partea mea, o spuiu fără
supărare pentru general ori pentru ori-
care alt om de marcă, — nădăjduesc că
am să mi-o dobîndesc.

Iago. — Și eu tot așa, locotenente!

Cassio. — Da, dar cu voia dumnitale, nu înain-
tea mea. Intîi, dobîndește mîntuirea loco-
tenentul, — și apoi portdrapelul. Dar să
lăsăm asta! Să venim la chestia noastră..,
iartă-ne greșelele noastre... Domnilor, să ne
vedem de serviciu. Să nu gîndiți, domnii
mei, că sînt băut. Uite, ăsta e portdrapel-
ul meu. Aceasta e mîna dreaptă, și aceasta,
e-a stîngă. Nu sînt băut de loc. Pot să stau
în picioare foarte bine și vorbesc destul
de bine.

Toți. — Nu se poate mai bine.

Cassio. — Foarte bine-atunci. Nu trebuie să gîn-
diți cumva că m'am îmbătut.

(Ese).

Montano. — La terasă, meșterilor. Hai să punem
gărzile!

Iago. — Văzurăți camaradul ce-a eșit :
E un soldat ce merită comanda
Pe lângă un Cezăr. Il strică patima !
Ea este-al vredniciei sale echinox :
Cît una e și alta — și-i păcat.
Dacă l-apucă-odată slăbiciunea,
Mă tem că 'ncrederea ce-i dă Othello
Să nu aducă sdruncin insulei.

Montano. — L-apucă des ?

Iago. — Prolog obișnuit
Al somnului. Cînd n'are băutură
Să-l mîngîie, veghează pîn'ce acul
De două ori cadranul ocolește.

Montano. — Ar trebui să afle generalul.
N'o fi băgînd de seamă, poate ; poate
Că firea-i bună-l face să nu vază
Decît virtuțile lui Cassio,
Trecînd peste cusururi. Nu-i așa ?

Intră RODERIGO

Iago (a parte). — Ei ce e, Roderigo ?
Te rog vezi de locotenent ; aleargă !

(RODERIGO ese)

Montano. — E foarte rău că nobilul Othello
Dă postul însemnat de după dînsul
Pe mîna unui om ce e stricat.
Ar fi cîstit să-i spunem lui Othello.

Iago. — N'aş face-o pentru insula-asta 'ntreagă!
Iubesc pe Cassio, şi mult aş da
Să-l vindec de-astă patimă. Dar stăi!
Ce-i astă larmă?

Strigăte înăuntru de „Ajutor! ajutor!”

Intră *CASSIO* gonind pe *RODERIGO*.

Cassio. — Ticălosule!
Canălie!

Montano. — Ce e, locotenente?

Cassio. — Un păcătos să-mi spună ce-am să fac?
Il fac acum de intră'n damigeană.

Roderigo. — Pe mine?

Cassio. — Tot mai trăncăneşti, lichea?

(Loveşte pe *RODERIGO*).

Montano. — Nu, dragul meu locotenent!

(Il reţine).

Reţineţi-vă mîna, domnul meu!

Cassio. — Dă-mi pace, domnule! De unde nu,
Iţi mut acumă căpriorii!

Montano. — Hai!
Hai! Eşti băut!

Cassio. — Eu, beat?

(Se bat).

Iago (aparte lui *RODERIGO*, care e se afară). — Hai, repede,

Aleargă-afară, strigă că-i răscoală!

(Tare)

Stai, dragul meu locotenent, nu da!
Vai, domnilor, ce-i asta? Ajutor!
Montano! Domnule locotenent!
Ei, seniori! frumoasă gardă, zău!

(Sună clopotele)

Și cine sună clopotul? Ei, drace!
Se scoal'acum orașul! Doamne! Doamne!
Locotenente, stai odată! Stai,
Altfel te necinstești pe toată viața!

Intră OTHELLO și SUITA

Othello. — Ce-i asta?

Montano. — Sînger încă: sînt lovit
De moarte!

(Leșină)

Othello. — Opriți-vă, pe viața voastră!

Iago. — Stați, stați! Locotenente, domnule!
Montano! Domnilor! Pierdut-ați simțul
Și-al locului, și-al datoriei noastre?
Opriți-vă! E-aicea generalul!
Ci stați odată! Rușinați-vă!

Othello. — Ai? Ce e? Cum? De unde sfada-
[aceasta?
Ce? Ne făcurăm Turci, de ne-apucăm

Să facem între noi cecece Domnul
Ne'mpiedică să facem contra Turcilor ?
Pe cuiința creștinească, încetați
Această barbarie ! Cel ce face
Un gest, ca să-și reverse furia,
Iși joacă viața : cine mișcă, moare.
Să amuțească 'ndată clopotul !
Stirnește groaza 'n insulă și-i strică
Odihna nopții. Ce e, domnilor ?
O bunul nostru Iago, care pari,
De groază, ca și mort : cine a'nceput ?
Iți poruncesc : pe dragosteșă ta, spune !

Iago. — Nu știi. Acum, acum, la cartier
Erau atât de-amici și-așa de intimi,
Ca ginerica cu mireasa, cînd se culcă.
Deodată (ca și cum un corp ceresc
Ar fi svîrlit grăunța nebuniei)
Trag spadele, s'aruncă unul pe-altul
In luptă singeroasă. Nu pot spune
Cum s'a 'nceput această sfadă-absurdă !
Mai bine-aș fi pierdut în bătălie
Picioarele ce mă purtară-aici,
Decît să fiu acum de mărturie.

Othello. — Cum ai putut s'ajungi aci, Michèle ?

Cassio. — Ertăți-mă, vă rog : nu pot vorbi.

Othello. — Montano,-aveai purtări frumoase,
[vrednice,

Și lumea observase cât de gravă
Și calmă ți-este mîndra tinerețe,
Și'n gura criticii-'nțelepte
Ai nume mare: au ce s'a întîmplat,
S'ajungi să-ți pierzi renumele
Și faima, și să te faci un derbedeu?
Răspunde-mi ce-ai de spus?

Montano.—

O, vrednice

Othello, eu sînt greu rănit, dar Iago
Al vostru portdrapel — pe cînd mă crut
De răul ce-mi pot face — poate spune
Tot ce pot ști și eu. De-altmîntrelea,
Nu știu, de-am zis ori de-am făcut

[vrun rău

In noapte-aceasta; — afară numai dacă
E rea cînstirea de noi înși-ne
Și dacă e păcat ca să te aperi,
Cînd năvălește-asupra-ți violența.

Othello. — Pe ceruri! Singele începe

Să-mi poarte frînele; și patima
Orbește judecata-mi și mă cîrmue.
De fac un pas ori mișc un braț, dobor
Cu furie pe cel mai bun din voi.
Acum să-mi spuneți, cum a început,
Și cine a iscat smintita-această ceartă?
Și cel ce-i dovedit că-i vinovat
— Să fiu născut cu el deodată, geamen —

Va să mă părăsească! Auzi, s'ațiți,
Pe cînd poporu-i încă'nfricoșat,
O cearta personală 'ntr'un oraș sub arme,
Și asta, noaptea, la Castel, în garda
De siguranță? E neauzit!
Cine-a 'nceput gîlceava, Iago!

Montano. —

Dacă

Din simț de tagmă ori prieteșug
Vei spune ori mai mult ori mai puțin
Decît e-adevărat, — nu ești ostaș!

Iago. — Să nu mă iei prea mult de scurt. Imi

[taiu

Din gură mai degrab' această limbă
Decît să spun de Cassio de rău.
Știu totuși că, spunînd doar adevărul,
Nu pot să-l vatăm. Generale,
A fost așa: Montano și cu mine,
Beseduiam, cînd iat'un individ
Ce strigă „ajutor“, dă peste noi,
Și, după el, cu spada scoasă, Cassio.
Acest senior voi să-l țină'n loc;
Eu urmării pe omul ce țipa,
Ca nu cumva, prin strigătele lui,
— Fapt ce s'a și 'ntîmplat să turbure —
Orașul. lute de picior, el însă,
Nu-mi dete pas să pun mîna pe el,
Și-atunci mă'ntorc și-aud un zăngănit

De săbii care cad și se isbesc,
In timp ce Cassio,— ca niciodată,
Pot zice, pînă-acuma, — înjura.
Cînd ajunsei (căci totu-a fost o clipă).
Ii văd încăerați, lovindu-se,
Cum i-ați găsit, cînd ați venit aici.
In chestia asta,—atîta știu și alt nimic.
Dar oamenii sînt oameni. Cei mai buni
Iși dau și ei în petec uneori.
Deși locotenentu-a maltratat
Pe-acest bărbat (căci omu' 'n furie
Lovește chiar pe cel mai bun prieten),
De sigur, cred eu, Cassio-a avut
Să sufere din partea celui dispărut
Ocări ce nu le-ar îndura răbdarea
[noastră.

Othello. — Știu, Iago, cum că cinstea și-amicia
Te face să 'ndulcești aceste fapte,
S'apese mai puțin pe Cassio.
Eu țin la tine, Cassio; dar tu
N'ai niciodată să-mi mai fii locotenent!

Intră DESDEMONA cu SUIA

Othello.—Poftim, și draga mea s'a deșteptat.
Cu tine am să fac o pildă.

Desdemona. — Ce e?

Othello. — Nimica dragă. Du-te de te culcă!

(Către MONTANO)

Seniore, am să-ți fiu eu insumi doctor.
Luați-l!

(MONTANO e dus)

Cu grijă inspectează-orașul, Iago,
Și vezi să liniștești pe toată lumea!
Vin, Desdemona, vin. Oșteanului
Așa-i e scris: să fie necurmat
Din somnul cel mai dulce turburat.

(Toți es, afară de IAGO și de CASSIO)

Iago. — Ești rănit cumva, locotenente?

Cassio. — O da, — și fără vindecare.

Iago. — Cum se poate? Păzească Dumnezeu!

Cassio. — Numele! Numele! Ah! mi-am pierdut
numele! Am pierdut partea nemuritoare
ce-aveam în ființa mea. Ce-a mai rămas
dintr'însa, e partea dobitocească. Numele
meu, Iago, numele meu!

Iago. — Pe cinstea mea de om cum se cade? cre-
deam că vei fi căpătat vreo rană în trup.
Acea are mai mult sens decât rana fai-
mei. Faima e un zădarnic și foarte minci-
nos adaos: adesea o câștigi fără vrednicie,
și o pierzi fără vină. Nu ți-ai pierdut nicio
faimă, afară doar de nu crezi singur că

ți-ai pierdut-o. Haide, omule! Mai sînt mijloace, ca să-ți cîștigi încrederea generalului. Te-a demis adineaori într'o clipă de mînie, mai mult din politică decît din răutate, întocmai precum și-ar bate cineva cățelul nevinovat, pentru ca să înfricoșeze pe un leu impozant. Numai să te rogi, și-l cîștigi iarăși.

Cassio. — Mai bine să mă rog de el să mă disprețuiască decît să înșel un comandant așa de bun, cu un ofițer așa de ușuratic, așa de bețiv și așa de puțin înțelept. Bețiv? Să faci pe papagalul! Și certăreț! Să faci pe grozavul! Să 'njuri? Și să 'nșiri umbrei tale proprii la prostii! O nevăzut spirit al vinului, dacă n'ai un nume după care să fii cunoscut, trebuie să te numim «diavolul»!

Iago. — După cine te luaseși cu sabia?

Cassio. — Nu știu.

Iago. — Se poate?

Cassio. — Mi-aduc aminte de multe, dar turbure: de-o ceartă, dar pentruce, habar n'am. O Doamne! Să-și bage oamenii în gură un vrășmaș, ca să le ia mințile? Că sîntem în stare cu veselie, cu plăcere, cu avînt și cu mîndrie, să ne facem dobitoace.

Iago. — Văd că judeci acum ca toți oamenii ; cum de ți-ai venit în fire așa de repede ?

Cassio. — I-a plăcut diavolului-beție să facă loc diavolului-furie. O slăbiciune îmi arată pe cealaltă, pentruca să mă facă să mă des-
prețuesc din toată inima.

Iago. — Aida de ! Ești un moralist prea aspru. Față de timpul, locul și de împrejurările timpului ăstuia, pot din inimă să doresc ca toate astea să nu se fi întîmplat. Dar odată ce s'au întîmplat, vezi de le dregi în interesul dumitale.

Cassio. — O să-i cer să-mi dea iar locul ; și el o să-mi răspundă că sînt un bețiv. Să am la guri cîte are hidra, răspunsul acesta mi le-ar închide pe toate. Să fii adineaori om în toate mințile, apoi s'ajungi nebun, și, în momentul de față, dobitoc. Ciudat lucru ! Orice pahar mai mult e un blestem, iar conținutul, un diavol.

Iago. — Haide, haide, vinul bun e o ființă prietenească, dacă știi să umbli cu el. Nu te mai înfuriă în contra lui. Dar, dragă locotenente, gîndesc că crezi că eu țiu la dumneata.

Cassio. — Am avut dovezi, dragul meu... Beat, eu !

Iago. — Ei, omule, și d-tale, și oricărui muritor,

Atala
Athala
Atala

ii vine vreodată vremea să se îmbete! Dar să-ți spun ce să faci. Generalul nostru de astăzi e femeia generalului. Pot să spun aceasta, pentru că acum el a ajuns, în sfârșit, să-i contemple, să-i admire și să-i adore calitățile și grațiile ei. I te mărturisește ei deschis, plictisește-o cerându-i ajutor pînă ce te-o pune iar în post. Ea are o fire așa de primitoare și așa de dulce, îndatoritoare, binevoitoare! Iar virtutea și-o ține drept slăbiciune, cînd nu face mai mult decît i se cere. Roag'o să leuiască ea frîntura dintre bărbatul ei și dumneata, și pun rămășag tot ce am — contra unui lucru de nimic, că afecțiunea dintre d-ta și el are să se mărească și mai mult, după această rup-tură.

Cassio.— Mă sfătuești bine.

Iago.— O fac, ți-o spun, dintr'o sinceră dragoste și dintr'o cinstită bunăvoință.

Cassio.— Te cred din toată inima, și mîine dimineață, am să stăruesc de buna Desdemona, să-mi ia partea. Dacă nu isbutesc, trebuie să desnădăjduesc de norocul meu.

Iago.— Ai luat-o pe drumul cel bun. Noapte bună, locotenente! Mă duc să văd de gardă.

Cassio. — Noapte bună, bunule Iago.

CASSIO ese.

Iago. — Și cine poate spune că-s netrebnic?
Cînd sfatul meu e sincer și cinstit,
Firesc și'ntr'adevăr mijlocul sigur
De-a cîștiga pe Maur? Căci nu-i greu,
Pe binevoitoarea Desdemòna,
S'o cucerești cu-o cerere cinstită.
E-o fire primitoare și bogată,
Ca liberele elemente-ale naturii.
Și-i e ușor să'nduplece pe Maur,
De-ar fi să-și piardă el chiar și botezul,
Orice peceți și simboluri izbăvitoare;
Căci sufletu-i e-așa de 'nlănțuit
In dragoste, că ea, orișice vrea,
Îi stă'n puteri să facă, să desfacă.
El face orice-i cere, ca și cînd,
In fața slăbiciunii lui,
Al ei bun plac e par'că Dumnezeu.
De ce-aș fi scelerat, cînd sfătuesc
Pe Cassio să ia un drum ce-l duce
La țintă? O zei din Iad, cînd dracul vrea,
Păcatul cel mai negru să-l urzească
L-arată ca ceva ceresc, cum fac
Acuma eu. Căci cînd, cinstit, nerodul,
De sprijin s'o rugă de Desdemòna,

Și ea se va rugă mai cald de Maur,
Eu voiu turna'n urechea lui Othello
Prepusul otrăvit, că-i din amor.
Și-așa, cu cât mai mult va stărui,
Cu-atîta ea-și va pierde încrederea.
Din propria-i virtute fac un laț
Și țeș din bunătatea ei o plasă,
In care toți de sigur vor fi prinși.

Reintră RODERIGO

Iago. — Ce știri mai ai, Roderigo ?

Roderigo. — Eu, în vînătoare-aceasta, sînt, nu ca un ogar ce-aleargă după vînat, ci ca o javră care doar latră și ea cu haita. Mi-am cheltuit aproape toți banii ; astăseară mîncaiu o bătae stașnică, și din toate n'o să trag alt folos decît experiența pe care o voiu cîștiga din suferințele mele. Așa că o să mă întorc la Veneția fără nici un ban, dar cu ceva mai multă minte.

Iago. — Zău, că săraci mai sunt nerăbdătorii !
S'a vindecat vreo rană dintr'o dată ?
Doar știi : lucrăm cu spirit, nu cu vrajă ;
Iar spiritul vrea timp spre-a izbîndi.
Ori merge lucrul rău ? Mîncăși bătae,
Dar tu, bătut nișel, l-ai răsturnat
Pe Cassio. Atîtea plante cresc

Semeț în fața soarelui, dar roada
Ce înflorește 'ntii, se coace 'ntii.
Deci rabdă-un pic! Pe sfînta leturghie,
Plăceri și acțiuni scurtează timpul :
E ziuă. Hai, te du unde-ai bilet.
Mergi, zic ; curînd mai multe ai să afli.
Hai du-te, dè!

(RODERIGO ese)

Sînt două de făcut.

Femeia mea să stea de Desdemona,
Să-i ia lui Cassio partea. O s'o'nvăț.
Eu am să iau de-o parte-atunci pe Maur,
Să viu cu el cînd va găsi pe Cassio
Rugînd pe Desdemona.
Acesta-i drumul meu. Să nu-l protestesc
Și, prin zăbavnică răceală, să-l greșesc !

SFÎRȘITUL ACTULUI II

ACTUL III.

SCENA I. — ÎNAINTEA CASTELULUI.

Intră CASSIO și MUZICANȚI.

Cassio.—Cîntați aici, băeți! Nu-i pe degeaba.
Ceva, știi, scurt. Dați generalului
O bună dimineța.

(Muzică)

Intră SOITARIUL

Soitariul.—Se vede, meșterilor, că instrumentele
astea sînt de la Neapole, de glăsuesc așa
pe nas.

I-iul Muzicant.—Cum, domnule, cum?

Soitariul.—Mă rog, astea nu sînt instrumente
de vînt?

I-iul Muzicant.—Firește, domnule, că de vînt.

Soitariul.—Atunci trebuie să le-atîrne și-o coadă.

I-iul Muzicant.—De ce trebuie să le-atîrne și-o
coadă, domnule?

Soitariul. — Păi cum nu, ca la toate instrumentele ce se urcă pe vînt, pe cit știu. Dar uite ce e, meșterilor. Poștiți gologani! Generalului îi place așa de mult muzica — încît vă roagă, pentru dragostea ce-i purtați, să nu mai faceți sgomot cu ea.

I-iul Muzicant — Bine, domnule, nu mai facem.

Soitariul. — Dacă puteți cînta ceva să nu s'auză, cîntați dè. Dar, cum spun, generalul nu se prăpădește cu firea după muzică.

I-iul Muzicant. — Cîntece de-astea n'avem, domnule!

Soitariul. — Atunci, băgați-vă. flautele în tocure și vă dau pașaportul. Plecați! Ștergeți-o! Periți în văzduh!

Cassio. — M'auzi, prietene!

Soitariul. — Nu te-aud, prietene; te-aud pe dumneata.

Cassio. — Rogu-te, lasă duhul. Uite am pentru dumneata un biet ban de aur. Dacă dama de companie a soției generalului s'a sculat, spune-i că unul, Cassio, îi cere o mică favoare, să-i vorbească. Vrei?

Soitariul. — S'a sculat, domnule. De-o vrea să se coboare pînă-aici, îi spun.

Cassio. — Așa, prietene dragă.

91
191
182

Ese SOITARIUL. Intră IAGO.

Iago, vii la timp!

Iago. — Nu te-ai culcat de loc, cum văd.

Cassio. —

De loc,

Cum vezi. Cînd am plecat, se luminase.
Acum luaiu curaj, să-i spuiu Emiliei
Tot păsul și s'o rog de ajutor
Pe lingă virtuoasa Desdemòna,
Să mă primească.

Iago. —

Ți-o trimit acum.

Și-acum să cat un mijloc potrivit
Să-l iau de-aci pe Maur, ca să poți
Cu ea vorbi mai liber despre chestie.

Cassio. — Mă'nchin și-ți mulțumesc de tot ce faci.

IAGO ese.

In viață n'am văzut un florentin
Mai bun și mai de treabă.

Intră EMILIA.

Emilia. —

Bună ziua,

Locotenente dragă! — Rău îmi pare
Că ești mihnit; dar o să fie bine.
Auzii pe general cum discuta
Cu Desdemòna tocmai de-asta; ea-i
De partea dumitale. Dar Othello
Spunea că cel pe care l-ai lovit
E-un om cu rude 'n Cipru și cu faimă;

— 81 —

Că sănătatea 'nțelepciunii cere
Să nu te erte ; dar că te iubește
Și nimeni nu-i nevoie să-l mai roage.
La cel d'intîiu prilej, iubirea lui
Va fi de-ajuns, ca să-ți recapeți locul.

Cassio.— Cu toate astea, dacă vreți, vă rog
Să faceți, de-i posibil, să vorbesc
Un pic cu Desdemona singură.

Emilia.— Te rog, să intri. Am să fac așa,
Să-i poți vorbi și să-i destăinuiești
In voe ce-ai pe suflet.

Cassio.— Mulțumesc.

SCENA II.

O ODAE IN CASTEL.

Intră IAGO, OTHELLO, CAVALERI

Othello. — Pentru pilot scrisorile-astea, Iago.
Trimit salutul meu Senatului
Și-acum mă duc să văd de metereze !
Acolo mă găsești.

Iago. — Ascult, stăpîne.

Othello. -- Ei, mergem, seniori, la 'ntărituri ?

Cavalerii.— Să vă urmăm sîntem cu toții gata !

SCENA III.

O GRADINA A CASTELULUI.

Intră DESDEMÒNA, CASSIO și EMILIA.

Desdemona.—Fii sigur, Cassio, că am să fac
Tot ce mi-e cu putință, să te-ajut.

Emilia.—S'o faceți, doamnă !-Această chestie
Mihnește-atîta pe bărbatu-meu,
De par'că-ar fi a lui.

Desdemona.— E om de treabă.
N'ai grijă, Cassio. Cu stăpînu-meu
Vei fi ca mai 'nainte iar prieten.

Cassio.—Prea bună doamnă, orice-o fi să rabde
Michèle Cassio, — el nu va fi
Decît fidelul vostru servitor.

Desdemona. — Știu. Mulțumesc. Ți-e drag stă-
[pînul meu
Și vă cunoașteți mai de mult. Fii sigur,
Că n'ai să fii ținut de el departe,
Decît doar cît îl va silî politica.

Cassio.—Da, doamnă. Dar politica-asta poate
Să țină mult, hrînindu-se mereu
Cu ne 'nsemnate, gingașe pretexte,
Și să renască din prilejuri tot mereu,
Că eu, fiind absent și 'nlocuit,
Ajunge-voiu uitat de general,
Și eu, și zelul meu.

Desdemona.—

N'ai nici o teamă!

Emilia-i de față: garantez
Că nu-ți pierzi locul. Cînd promit un lucru,
Nici nu mă las, pîn'ce nu-l dobîndesc.
Eu generalului, n'am să-i dau pace,
Veghea-voiu să-l fac blind. Ii voiu vorbi,
Să-l plictisesc. Și patu-i va fi școală,
Și masa, patrafir. In tot ce-o face,
Am să-l amestec necurmat pe Cassio.
Și, deci, fii vesel Cassio, căci eu,
Stăruitorul tău, mai bine mor,
Decît să-ți uit nevoia.

Emilia.—

Doamnă, vine

Stăpînul.

Cassio.—

Doamnă, mă retrag. Adio.

Desdemona.— De ce? Stai să m'auzi cum îi
[vorbesc.

Cassio.—Acum, nu, doamnă. Mi-e-așa de rău,
Că nu-mi știu capul.

Desdemona.—

Fă cum crezi, atunci.

(CASSIO ese).

Intra OTHELLO și IAGO.

Iago.— A! a! Nu-mi place asta.

Othello.—

Cum? Ce zici?

Iago.— Nimic, stăpîne. Dacă... Mai nimic.

Othello.— Cel ce plecă de lîngă Desdemona
Nu fuse Cassio?

Iago. — Chiar Cassio,
Stăpîne? Nu sint sigur; nu pot crede
Că el, văzîndu-te venînd, să fugă
De par'că-i vinovat.

Othello. — Erà, cred, el.

Desdemona. — Ah! Iată-te!
Vorbeam aci c'un om care se roagă,
Un om care-i sdrobit de-a ta minie.

Othello. — De cine vrei să-mi spui?

Desdemona. — De Cassio, fostul tău locotenent.
Stăpîne bune-al meu, de am vr'un farmec
Ori vreo putere să te mișc, te rog
Impacă-te cu dînsul chiar acum:
Căci, dacă nu te-adoră cu credință —
Chiar de-ar fi greșit 'nadins, nu din
[greșală, —
Atunci eu nu mai știu ce-i om de treabă.
Te rog, recheamă-l!

Othello. — El plecă de-aici?

Desdemona. — Da, sigur; dar atît de umilit,
Că mi-a lăsat și mie-a lui mîhnire,
Că și eu cu el sufăr. Cheamă-l dragă.

Othello. — Nu, dulce Desdemona, altădată.

Desdemona. — Curînd?

Othello. — Cît mai curînd, draguță,
[pentru tine.

Desdemona. — La masă, astă seară?

Othello. — Nu deseară.

Desdemona. — De-amiază, mine ?

Othello. — Nu mănînc acasă :

M'au invitat la forturi ofițerii.

Desdemona. — Ori mine seară; marți de dimineață,
De-amiază, seara, miercuri dimineața ?
Te rog, fixează cînd, dar să nu treacă
Trei zile. Știu că-l muștră conștiința —
Este-adevărul. Totuși de n'ar fi
Să dai exemple în răsboiu, cum zici,
Cu cei mai vrednici, — vina lui,
Cu bunul simț de-o judeci, merită —
Mult o dojană între patru ochi.
Ai ? Cînd să vie ? Spune-mi, ah ! *Othello* !
Mă mir în gîndul meu ce-ai vrea

[să-mi ceri

Și eu să te refuz ori să mai șovăi ?
Cum, — *Cassio*, cu care tu veneai
La noi, cînd mă iubeai, și care, cînd
Vorbeam de tine nu destul de bine
Căta cu înfocare să-ți iea partea,
Să se mai roage-atît, ca să-l rechemi ? !
Eu, crede-mă, aș face mult mai mult...

Othello. — Te rog, ajunge. Vină, cînd o vrea,
Eu nu-ți pot refuza nimica, ție.

Desdemona. — Nu-i lucru mare. Este, ca și cînd
Iți zic să-ți pui, în mîini, mînușele,

Și să mănînci numai bucate bune,
Să nu răcești sau să te rog să faci
Ce-ți folosește totul numai ție.
Eu, cînd o fi să cerc iubirea ta,
Am să pretind atunci un lucru mare,
Un lucru ce-ți va fi, cu greu, cu greu
[de dat.

Othello. — Eu ție nu-ți pot refuza nimic.
Și-acum, la rîndu-mi, rogu-te să-mi dai
O clipă de răgaz cu mine singur.

Desdemona. — Să te refuz ? O nu ! Rămîi cu bine !

Othello. — Adio, Desdemona ; vin acum.

Desdemona. — Haidem, Emilio.

(Către OTHELLO).

Fă cum te'nvață gîndul
Oricum vei face, sînt a ta supusă.

(Desdemona și Emilia es)

Othello. — Făptură sfîntă ! Iadul să mă'nghită,
De nu te-ador. De nu te-aș adora,
In lume-ar fi iar haosul.

Iago. — Stăpîne !

Othello. — Ce vrei să-mi spui tu, Iago !

Iago. — Cînd umblai

După stăpîna-mea, știa și Cassio ?

Othello. — Din fir-în-păr. De ce mă'atrebi ?

Iago. — Voiam

Să-mi mulțumesc doar gîndul — și-alt
[nimic.

Othello. — Și ce gînd, Iago?

Iago. — Nu știam că el

O cunocuse mai de mult.

Othello. — Oh, da!

Ne-a fost mijlocitor de multe ori.

Iago. — În adevăr?

Othello. — În adevăr! Da, 'n adevăr! Și ce e?

Nu-i om de treabă?

Iago. — Om detreabă, doamne?

Othello. — Detreabă, da, detreabă?

Iago. — Pe cît știu...

Othello. — Cum? Ce-ai în gînd?

Iago. — În gînd?

Othello. — În gînd.

Pe Dumnezeu, mă'ngîni,

De parcă ai în gînd o nagodă

Urîță, de nu-ți vine să-i dai drumul.

Ce ai în cap? Mai adineaurea

Ziseși: „Nu-mi place!“ tocmai cînd

Se depărta de Desdemona, Cassio.

Ce nu-ți plăcea? Și cînd ți-am spus că el

Mi-a fost amic, pe cînd umblam

Să iau pe Desdemona, ai țipat

„În adevăr?“ Ți-ai încruntat sprîncenele

De par'că-ai vrut să'nchizi în creer

Un gând grozav. De ții cumva la mine,
Arată-mi-l!

Iago. — Stăpîne, știi că te iubesc.

Othello. — O cred.

Dar tocmai fiindcă ești un om cinstit
Și mă iubești, și-ți cîntărești cuvîntul
Nainte de-a-l vorbi, de-aceea tocmai
Opririle din vorba ta mă'ngheață.
La omul prefăcut și necinstit
Acestea de-obiceiu sînt ticluiri;
La omul drept sînt pîre tainice
Ce es, fără să vrea, din inimă.

Iago. — Cît despre Cassio, jur că e cinstit.

Othello. — O cred și eu.

Iago. — De-ar fi, cum pare, omul!
Sau omul rău să nu mai pară și-altfel!

Othello. — Un om e-așa cum trebuie să pară.

Iago. — Și Cassio, eu cred, e om cinstit.

Othello. — Aci ascunzi ceva.

Te rog să-mi spui ca ție însuși, Iago.
Precum îți rumegi gîndul: cel mai hîd,
Prin cel mai hîd cuvînt.

Iago. — Să mă ertați,

Stăpîne milostiv. Deși-s legat
Să-mi împlinesc întreaga datorie,
Nu pot să fac ceva, de care sînt
Scutiți chiar robii noștri:

Să-mi spun eu cugetul?
Să zicem că e fals și e murdar.
Și'n ce palate nu se fac ades
Ticăloșii, — și care-i sufletul
Atîta de curat, să nu primească,
Pe lingă gînduri bune, gînduri rele?

Othello. — Tu, Iago, -ți dușmănești prietenul,
Că-l crezi lovit, și totuși vrei să ții
Urechea lui streină de-al tău gînd.

Iago. — Deși eu pot greși cu gîndul meu,
Ca unul ce, mărturisesc, mi-e silă
Că prea văd rău în toate, și-a mea pismă
Inchipse greșeli ce nu există —
O să vă rog, cu mintea-vă 'nțeleaptă,
Să nu vă 'ntemeiați pe-un vag prepus,
Urzindu-vă în suflet vr'un necaz
Dintr'o fugarnică reflexie!
E rău ca să cunoașteți gîndul meu,
Și, pentru-al vostru bine,-a voastră tihnă,
— Și pentru 'nțelepciunea, omenia
Și cinstea mea!

Othello. — . . . . . Și ce vrei să'nțelegi?

Iago. — Bărbatul și femeia au în suflet
O singură comoară: bunul nume.
Căci, drag stăpîn, un hoț ce-mi fură
[punga,
Imi ia ca și nimica. E un fleac.

Erà a mea, e-a lui, precum fusese-a multor.
Dar, când un om îmi fură numele,
Imi ia ceva ce nu-l îmbogățește,
Dar eu rămii sărac în adevăr.

Othello. — Pe Dumnezeu ! Voesc să știu ce cugeți !

Iago. — In pumn de mi-ar fi gândul, nu l-ați ști ;
Și nu-l veți ști, căci e în paza mea !

Othello. — Ah !...

Iago. — Nu cumva veți fi gelos, stăpîne ?

Căci gelozia-i monstru cu ochi verzi
Ce-și face singur hrana ce-l hrănește.

Bărbatul înșelat ce nu-și iubește

Nevasta-i infidelă — își cunoaște

Ursita — și e fericit. Dar vai !

Ce chin pe cel ce moare după ea,

Dar se'ndoește, o bănuie și totuși

O idolatrizează !

Othello. — O, mizerie !

Iago. — E prea bogat, tot omul ce-i sărac

Și mulțumit ; dar ești sărac ca iarna,

Cînd ești bogat, dar teamă ți-e mereu

De sărăcie. Cerule, păzește

Și apără pe-ai mei de gelozie !

Othello. — Cum ? Cum ? Ce-ai zis ? Tu crezi că

[eu primesc

Să duc o viață'ntreagă 'n gelozie ?

Să urmăresc ori și ce fază-a lumii

Cu noi prepusuri? Nu. A bănuî
O dată doar, e-a hotărî. De-mî schimb,
Cum crezi, o clipă sporul meu din suflet
Cu fleacul tău de bănueli—zi-mi capră.
Spunîndu-mî că femeia mea-i frumoasă,
Că-i place lumea, masa, vorba,
Că dănţue, se joacă, cîntă bine —
Cu-acestea toate nu mă faci gelos.
Cînd omu-i bun, acestea sînt virtuţi.
Nici sărăcia darurilor mele
Nu-mî poate da un cît de mic prepus,
Ori teamă, cum că dînsa m'ar scîrbi.
Cu ochi-i m'a ales. Nu. Iago 'ntii
Să văd, şi-apoi să bănuiu. Cînd eu bănuiu,
Vreau şi dovezi. De sînt dovezi—e sfînt :
Dau iadului, şi-amor, şi gelozie.

Iago. — Mă bucur de-asta. Voiu avea temeiu
Ca să v'arăt, cu sufletul deschis,
Cît vă iubesc şi ştiu să mă supun.
Deci, ca prieten, una doar vă spun :
De a vă da dovezi nu-i vorba încă,
Dar observaţi-vă soţia bine,
Cînd e cu Cassio. Luaţi-i seama
C'un ochiu nu făr' de păs, dar nici gelos
N'aş vrea ca firea voastră nobilă
Să fie înşelată, fiindcă-i bună,
Luaţi-i seama. Eu cunosc prea bine

Moravurile noastre din Veneția.
Venețienele fac posne multe,
Mai multe decît știu bărbații lor.
Au teamă nu de fapt, ci de vileag.

Othello. — Așa crezi tu?

Iago. — Ea tatăl și-a 'nșelat, ca să vă ia;
Și ochii vi-i iubea tocmai atunci,
Cînd se părea c'o 'mpung și-o'nfricoșează.

Othello. — Așa făcea.

Iago. — Să mergem mai departe.
Ea, ce-i atîta de plăpîndă, a știut
Să ungă și să'nchidă ochii tatălui
Mai strîns ca cei din trunchiul de stejar,
Că el crezû că-s farmece la mijloc.
Dar eu sînt ticălos... Vă rog umil
Să mă ertați, că vă iubesc prea mult.

Othello. — Iți sunt pe veșnicie 'ndatorat.

Iago. — Dar ce v'am spus, văd că vă turbură.

Othello. — Nici pic, nici pic.

Iago. — Vedeți că-acum mă tem.
Eu sper că sînteți sigur, că ce-am spus
E din iubire. Dar vă văd mișcat:
Vă rog din suflet, nu dați vorbeii mele
Vreun preț ori vreun alt sens decît
Al unei simple bănueli.

Othello. — Firește.

Iago. — De-ați face altmînteri, vorba mea, stăpîne,

Ar trage după ea urmări grozave
La care n'am țintit. Căci Cassio
Mi-e bun amic. Stăpîne, văd că iar
Sînteți mișcat.

Othello. — Nu, nu-s deloc. Nu pot
Gîndi decît că Desdemona-i pură.

Iago. — Să-i fie lungă viața,-așa cum este
Și să trăiți mulți ani, s'o credeți astfel.

Othello. — Dar firea cum s'a rătăcit de sine însași?

Iago. — Ei da, acesta-i nodul. Căci, vorbind
Mai îndrăsneț—de n'a vrut ea atîtea
Partide din pămîntul și din neamul
Și rangul ei, ca orișice făptură —
Dè, asta poate mirosi a rînced:
Gust desmățat și nefirești porniri!
Ertăți-mă: eu nu gîndesc așa,
Gîndindu-mă la dînsa. Totuș mi-este
[teamă
Că, dacă-și recîștigă bunul simț,
Va 'ncepe să te-asemuiască, poate,
Cu cei de-un neam cu ea, și poate că,
Ea o să 'nceapă-a se căi.

Othello. — Adio!

Adio! Vezi, de mai observi ceva,
Să mă vestești. Femeia-ți să pîndească!
Acuma, lasă-mă!

Iago (plecînd). — Vă las, stăpîne!

Othello. — De ce m'am însurat? Țst-om cinstit
De sigur știe multe, mult mai multe
De cît mi-a spus!

Iago. — Stăpîne,-aș vrea
Ca să mai fac o rugă senioriei voastre :
Să nu mai răscoliți afacerea-asta!
Lăsați-o timpului. Deși e bine
Să rechemați pe Cassio, căci, sigur,
E-un ofițer de tot îndemînatec :
Dar dacă vreți cîtva să nu-i dați locul,
Aveți să pipăiți mai bine omul
Și scopurile lui. Vedeți la Doamna,
De stăruește pentru el prea mult
Și prea 'nfocat — aceasta 'nseamnă mult.
Iar pînă-atunci țineți-mă drept om
Ce, grijuliv, e prea fricos, și-avînd
Puternicul temeiu că sînt cum sînt,
Rog Segnioria ta, pe ea s'o lase 'n pace.

Othello. — Să nu te temi; voiu ști să mă conduc.

Iago. — Vă zic o dată încă: „bun rămas“!

(IAGO ese).

Othello. — E-un om de-o cinste nemai pomenită,
Cu istețimea lui pătrunde-adîncul
Făpturii omenești. De văd c'o pierd,
Atunci chiar dacă, în unirea noastră,
Mi-ar fi legată ea de fibra inimii —

Aș fluera-o 'n vînt și-aș isgoni-o,
Să prade 'n voia Soartei. E posibil,
Căci eu sînt negru; n'am, ca filfisonii,
Nici o îndeminare de salon.
Și-apoi eu sînt pe clina anilor,
Deși nu mult. S'a dus! Mă 'nșală, sigur!
Și, pentru că-mi rămîne-acum doar ura,
Blestem pe 'nsurătoarea ce ne face
Stăpînii-acestor gingașe făpturi,
Dar nu și-al poftelor ce au. Mai bine
Aș fi broscoiu rîios. care-aș trăi
În șantul înverzit al unui turn,
Decît să am un colț în inimă,
Ce și-altora se dă! Cu toate-acestea,
Aceasta-i rana sufletelor mari;
Mai părtiniți ca ele sînt cei mici:
E soarta ce nu iartă, ca și moartea.
Și-astă 'nfurcată rană ni se dă,
De cînd ne naștem. Vine Desdemona.

Intră DESDEMONA și EMILIA

De-i falsă ea, oh! ceru și bate joc
De sine însu-și. Nu mai cred nimic.

Desdemona.—Othello, dragul meu, tu ce mai faci?

E masa gata. Nobilii din Cipru,
Pe care i-ai poftit, te-asteaptă toți.

Othello.— Sînt vinovat.

Desdemona. — Ce ai ? De-abia vorbești.

Ți-e rău ?

Othello. — Mă doare-aici sub frunte.

Desdemona. — Veghezi prea mult. Dar o să-ți
[treacă 'ndată :

Te leg frumos la cap, și într'un ceas,
Te faci voinic.

Othello. — Batista ta-i prea mică.

(Iși ia batista de la frunte și-o lasă să cadă)

Las' nu-i nimica. Haide, merg cu tine.

Desdemona. — Imi pare foarte rău că nu ți-e
[bine.

(ES OTHELLO ȘI DESDEMONA)

Emilia. — Mă bucur că găsii batista-aceasta :

E 'ntîia amintire de la Maur.

Ciudatul de bărbatu-meu mi-a zis

De-o mie de-ori s'o fur. Dar dînsa ține

Grozav la ea, căci Maurul i-a dat-o

Cu jurămînt ca nu cumva s'o piardă ;

Și-o poartă 'n veci la ea, ca să-i vor-

[bească

Și s'o sărute. Am să fac la fel o alta,

Ca să i-o dau lui Iago. Ce-o fi vrînd

Cu ea, nu știu — doar Dumnezeu o știe ;

Eu nu voesc nimic — și-i fac doar gustul.

(Intră Iago)

Iago. — Ce faci? Ce-mi stai aicea singură?

Emilia. — Să nu mă cerți; căci am să-ți dau ceva.

Iago. — Cum? Mie? Tu? Se vede că-i un fleac.

Emilia. — Cum? Cum?

Iago. — Ia, când femeia este-o proastă.

Emilia. — Așa? Acum ce-mi dai să-ți pun în mână
Batista-aceea?

Iago. — Ce batistă e-aia?

Emilia. — Ce batistă?

Pe care Maurul i-a dat-o ei întâi —
Și-mi pretindeai într'una să-ți-o fur.

Iago. — Și i-ai furat-o?

Emilia. — Nu, zău, nu. I-a scăpat din mână jos,
Și n'a văzut. Eu, norocoasă, de colb,
Pusei mîna pe ia. Privește-o, iat'o!

Iago. — Ia dă-mi-o, puică!

Emilia. — Mai întâi să-mi spui
Ce vrei să faci cu ea, de mi-ai cerut
Cu-atîta stăruință, ca s'o fur?

Iago (smulgîndu-i-o). — Ce-ți pasă?

Emilia. — Dacă nu-i ceva de seamă,
De ce mi-o iei? Sărmana mea stăpîină,
Văzînd că n'o mai are, 'nnebunește.

Iago. — Să nu cumva să-i spui. Imi trebuie.
Hai, lasă-mă!

(EMILIA ese)

Am să mă fac că pierd batista-aceasta
În camera lui Cassio, — s'o găsească.
Un fleac mai ușurel ca aerul
E pentru gelozie o dovadă,
Mai cu temeiu ca vorba din scriptură.
E-un pas înainte... Acuma Maurul
E ros grozav de-otrava ce i-am dat.
Prin fire, bănuiala e-un venin
Ce-abia de face greață 'ntîiași dată ;
Dar, cum lucrează-asupra sîngelui,
L-aprinde ca pe-o mină de pucioasă.
E tocmai cum am spus-o. Iată-l vine.

OTHELLO se întoarce.

Nici mandragora, și nici afionul
Nici alt sirop adormitor în lume,
Nu-ți va reda vreodată somnul dulce
De pînă eri !

Othello. — Ah ! ah ! să mă înșele ?

Iago. — Ce mai faci, generale ? Lasă asta !

Othello. — Afar' ! Să pleci ! M'ai pus pe rug !

[Mă jur,

Decît să știi puțin, mai bine e

Să te înșele mult, — și să nu știi.

Iago. — Ce faci, stăpîne ?

Othello. — Ce simțeam, în timpul
Plăcerii, ce-i furam ? Eu nu știam,

Eu nu gîndeam, nu sufeream nimic.
Dormii azinoapte bine. Eram voios
Și slobod. Nu găseam pe buza ei,
Ah! — sărutările lui Cassio.

Cînd ești furat și nu știi ce-ți lipsește,
Nu ești furat de loc, de nu o afli.

Iago. — Mă dor cuvintele-astea !

Othello. — De-ar fi gustat din dulcele ei trup
Ostași și lucrători, oștirea 'ntreagă,
Aș fi fost fericit: n'aș fi știut-o.
Acum, adio ! liniște din suflet!
Adio, mulțumire ! Adio, oaste
Cu pene 'n frunte, lupte vitejești
Ce fac virtute din ambiție, adio !
Adio, cal sirep și corn de-argint,
Și tobe, piculine ce avîntă,
Și steag regal și pompă, strălucire
Mîndrie, vitejii pe cîmpul luptei,
Ce gloria răsboiului sînteti !
Și voi unelte ale morții care
Cu bătăran gîtlej schimonosiți
Grozavul verb al veșnicului Joe, —
Adio : fapta lui Othello s'a sfîrșit.

Iago. — Stăpîne,-i cu putință ?

Othello. — Să cați, mișelule, să-mi dai dovezi
Cum că iubita mea e-o desfrînată !
Să mi le dai ! Să văd ! De nu, atunci,

Pe veșnicia sufletului nostru,
Mai bine ar fi fost să te naști cîine,
Decît să 'nfrunți mînia-mi ațîțată !

Iago. — Aicea am ajuns ?

Othello. — Fă ca să văz ; —
Sau cel puțin, tu să-mi aduci dovezi
Ce n'au cîrlig nici nod pentru 'ndoială,
Ori altfel, vai de viața ta !

Iago. — Stăpîne !

Othello. — Dacă o birfești cumva, ca să mă chinui,
In veci să nu te mai închini ! Renunță
La orice remușcări ! Și grămădește
Ticăloșii pe munți de grozăvii,
Să plîngă cer, să turbure pămînt, —
Căci nu mai poți nimic să mai adaogi
La grozăvia ce-ai făcut.

Iago. — Ertare !

Cer, apăra-mă ! Sînteți om ? Aveți
Simțire, suflet ? Cerul vă păzească !
Luați-mi slujba ! Ah ! sărman nebun,
Care-ai trăit să vezi că cinstea ta
E-o stricăciune ! Lume ticăloasă !
O, ia aminte, ia aminte, lume !
Să nu fii sincer și cinstit, că ești pierdut.
Vă mulțumesc de 'nvăț. De azi 'nainte,
De vreme ce iubirea-aduce-așa ocări,
Pe veci, am să mă vindec de iubire !

Othello. — Nu; stai! Ar trebui să fii cinstit.

Iago. — Cuminte-ar trebui să fii, căci cinstea
E-o proastă ce se pierde singură.

Othello. — Pe univers, eu cuget de o dată
Că ea-i cinstită și nu e, că tu
Spui drept, dar totuși că ești mincinos.
Vreau probe. Numele i-a fost curat
Ca peșița Dianei, iar acum
E negru și urît, ca pielea mea.
De sînt în lume ștreanguri, ori pumnale
Otrăvuri, flacări, gaze ce înneacă,
Nu 'ndur! Ah! de-aș putea să aflu tot.

Iago. — Stăpîne, văd că patima vă roade,
Și-mi pare-atît de rău că am aprins-o.
Ați vrea s'aveți întreaga siguranță?

Othello. — Aș vrea?!
Nu, — vreau!

Iago. — Puteți, dar cum? Cum să vă satisfaceți,
Stăpîne? Vreți chiar martor s'o vedeți
Incremenit cum altu-o ține 'n brațe?

Othello. — Ah, moarte și blestêm!

Iago. — Gîndesc că-ar fi
Supărător de grea priveliștea!
Blestem pe ei, de i-o vedea cumva
Imbrățișați alți ochi decît ai lor!
Ce dar? Și cum? Ce pot eu să mai spun?
Și cum v'aș mulțumi? Căci nu

E cu putință să-i vedeți așa
Chiar dacă-ar fi scîrboase capre,
Maimuțe lûbrice, lupi ticăloși,
Nebuni și proști, beți-morți de băutură.
Cu toate astea zic că, dacă semne
Și fapte luminoase ce duc drept
La porțile-adevărului, — v'ajung, —
Atunci puteți să fiți satisfăcut.

Othello. — Dă-mi o dovadă vie că mă 'nșală.

Iago. — Nu-mi place 'nsărcinarea ;

Dar pentrucă, împins de dragoste
Și de neghioabă cinste, am intrat
Așa de-adînc în astă-afacere —
Urmez. Dormeam cu Cassio mai eri ;
Dar o durere strașnică de dinți
Nu mă lăsa să dorm.

Sînt unii oameni slabi de inimă,
Că 'n somn își dau pe față tainele —
Și Cassio e-așa.

În somn l-auz : „O, dulce Desdemona !
„Să fim prudenți și-amorul să ne-as-
[cundem“ —

Și mîna mi-o apucă și mi-o strînge
Strigînd : „fînță dulce“ — și, pe urmă,
El mă sărută-aprins, de par'că-ar rupe
Din rădăcină sărutările
Ce-ar înflori pe buza mea, — și 'n fine,

Iși pune peste coapsa mea piciorul
Suspină și sărută și iar strigă :
„Blestem pe soarta ce te dete-Arapului“.

Othello. — O, uriciune ! Uriciune !

Iago. — Nu, —

Era numai în vis.

Othello. — Dar asta-arată
Un lucru petrecut. Deși doar vis,
E un prepus temeinic.

Iago. — Și 'ntărește
Dovezi ce par mai slabe.

Othello. — — O fac bucăți.

Iago. — Nu. Fiți prudent. Noi încă n'am văzut
Nimic. Ea poate fi nevinovată.
Dar spuneți-mi doar una : ați văzut
Vreodată 'n mîna doamnei o batistă
Cu fragi brodați pe ea ?

Othello. — I-am dat-o eu.
E darul cel d'intîi ce i-am făcut.

Iago. — N'o știu pe-aceea. Dar văzui pe Cassi o
Ștergîndu-și astăzi barba cu-o batistă
La fel cu ea.

Othello. — De-o fi cumva aceea...

Iago. — De este-aceea ori vreo alta-a ei,
Aceasta întărește probele
Ce-s împotriva-i.

Othello. — Ah ! nemernicul !

Căci n'are patruzeci de mii de vieți!
O viață-i prea săracă și-i prea slabă,
Ca să-mi hrănesc cumplita-mi răsbunare.
E-adevărat, văd bine. Iată, Iago,
Nebunul meu amor—îl suflu'n aer —
S'a dus !

O ! răsbunare, eși acum afară
Din peștera ta oarbă ! Lasă urii,
O, dragoste,—coroana, tronul tău
Din inimă-mi ! O sîn al meu, tresaltă
Cu sarcina-ți de limbi de viperă !

Iago. — Dar țineți-vă firea, rogu-vă !

Othello. — Ah sînge ! sînge ! sînge !

Iago. —

Fiți, vă spun

Mai calm. Puteți să vă schimbați prea
[bine

Ideia.

Othello. — Niciodată, Iago, nu. La fel
Cu Marea neagră al cărei rece val
Și curs puternic nu e niciodată
Impins de flux și curge'ntr'una
Spre Marmarà și Helespont, —tot astfel
Și gîndu-mi sîngeros, în mersu-i dirz,
Nu va privi în urmă niciodată !
N'am să-l mai mîn spre dragostea-mi
[umilă,
Pin'ce nu-l va zdrobi o răsbunare

Sălbatică și plină. Uite-acum, —
Pe cerul cel de sus de marmură,

(Inghenunche)

Mă leg cu vorba mea, să țin întreagă
Făgăduința sfintă ce făcui.

Iago. — Să nu vă ridicați !

(Inghenunche și el)

Fiți martore,
Lumini ce-asupra noastră veșnic ardeți,
Și voi, stihii, ce'nveci, de pretutîndeni,
Ne'nconjurați, — fiți martore, că Iago
Iși pune-aci întreaga muncă-a minții,
A brațului și-a sufletului său,
In slujba insultatului Othello !
Ordone-mi, mă supun, și al meu suflet,
O dulce mîngîiere va avea
Ori cît de crudă-ar fi pornirea lui !

(Se scoală amîndoi)

Othello. — Salut a ta supunere, ne vrînd
Să-ți mulțumesc cu sarbede cuvinte
Ci cu recunoștința sinceră,
Primindu-ți-o. Și-acum, numaidecît,
Te pun la încercare. In trei zile
Să-mi spui curat că mort e Cassio.

Iago. — E mort amicul. Vrei? — și s'a făcut.

Pe dînsa însă las'o să trăiască !

Othello. — Blestemul cad'asupra-i desfrînata !
Blestem asupra ei ! Hai să plecăm !
Mă duc să es, să iscodesc un mijloc
De moarte cît mai dulce pentru-acest
Fermecător Lucifer, De azi 'nainte
Locotenentul meu ești tu.

Iago. — Al vostru 'n veci.

SCENA IV.

IN CASTEL.

Intră *DESDEMONA* și *EMILIA*, — și *SOITARIUL*
după dînsese.

Desdemona. — Știi tu, nerodule, unde șade lo-
cotenentul Cassio ?

Soitariul. — Eu nu 'ndrăsnesc să spun că șade
undeva.

Desdemona. — Ce-ai spus ?

Soitariul. — Vezi că ăla-i militar și e 'n stare
celui care i-ar spune că șade, să-i facă șe-
zutul tobă.

Desdemona. — Ei lasă ! Unde stă cu locuința ?

Soitariul. — Ori ți-oiu spune unde stă, ori ți-oiu
spune cu ce spun eu minciuni, — e tot
una.

Desdemona. — Ce noimă mai are și asta?

Soitariul. — Nu știu unde stă cu locuința; și dacă-aș arăta o casă și-aș zice: el șade ici, ori șade dincolo, asta ar însemna că șade 'n gîtlejul cu care vorbesc.

Desdemona. — Poți să te duci să-l cauți și să afli unde se găsește?

Soitariul. — Ca să-l gălesc, o să pun la catehism pe toată lumea; va să zică pun întreburile și am răspunsuri.

Desdemona. — Găsește-l și spune-i să vină încoace. Spune-i că 'n chestia dumnealui, am luat pe stăpînul nostru cu binișorul și că nădăjduesc să iasă toate bine.

Soitariul. — Asta nu e lucru peste firea omească, și prin urmare îmi voi lua toate măsurile, ca s'o aduc la îndeplinire.

(Ese).

Desdemona. — Pe unde oiu fi perdut batista-
[aceea?

Emilia. — Nu-mi pot da seama, doamnă.

Desdemona. — Mai bine, zău, aș fi voit să-mi
[pierd

Punguța mea cu galbeni. Dar noroc
Că nobilul meu Maur e 'nțelept
Și nu-i nedrept ca oamenii geloși;

Altminteri mai știu eu ce-ar fi putut
Să creadă ?

Emilia. — Nu-i gelos?

Desdemona. — Ai? Cine? El?
Nu. Soarele sub care s'a născut
I-a scos din sînge orice stricăciune.

Emilia. — Ah! uite-l, vine.

Desdemona. — Nu-l slăbesc deloc,
Pin' nu mi-o pune 'n slujbă iar pe
[Cassio.

Intră OTHELLO.

Desdemona. — Ei bine, seniore, ce mai faci?

Othello. — Eu, bine, cuconiță.

(Aparte).

O, ce greu

Să te prefaci! Ești bine, Desdemona?

Desdemona. — Eu, bine, bunul meu stăpin.

Othello. — Dă-mi mîna.
Ce dulce-caldă-i mîna-aceasta, doamnă!

Desdemona. — Căci n'au ajuns-o anii, nici amarul.

Othello. — Arată că ești rodnică și darnică, —
[se vede.

E caldă, caldă, dulce. Asta-i mînă
De pus la umbră 'n post și rugăciuni,
La mult canon și slujbe 'n minăstire.

În ea e-un tânăr diavol ce asudă
Și-i veșnic în răscoală. Bună mină,
Și-i sinceră de tot această mină.

Desdemona. — Da, zău, o poți numi așa prea
[bine,

Căci mîna-aceasta-ți dete inima.

Othello. — E-o. mîna darnică. Pe vremuri mîna
[doar

Da inima; dar azi, cu moda nouă,
Dai numai mîna, inima deloc.

Desdemona. — Nu știu ce vrei să zici, la să
[vedem,

Cum a rămas făgăduiala voastră?

Othello. — Cu ce făgăduială, puică?

Desdemona. — Eu am chemat pe Cassio să-ți
[vorbească.

Othello. — M'a prins un guturaniu grozav. Te rog,
Dă-mi tu batista ta.

Desdemona. — Poftim, stăpîne.

Othello. — Batista ce ți-am dat-o eu în dar.

Desdemona. — N'o am la mină.

Othello. — Nu?

Desdemona. — Nu, zău stăpîne.

Othello. — E rău. Batista-aceea, mama o avea

De la o vrăjitoare egipteană,
Ce-aproape că știa citi în gînduri.
Ea îi făgădui că, de-o păstrează,

Va fi mereu iubită și stăpînă
Pe dragostea ce-i poartă tatăl meu.
Dar dac'o pierde, ori o dă, bărbatul
O va vedea în ochi doar cu desgust
Și va căta cu drag în altă parte.
Cînd a murit, mi-a dat-o și mi-a spus
S'o dau, la rîndul meu, soției mele,
Cînd ceasul va veni ca să mă'n sor.
Eu lucrul ăsta l-am făcut ; — ai grijă :
Păzește-o, ca pe ochii tăi din cap ;
De-o pierzi, ori dac'o dai cui cine știe,
Va fi o nenorocire groaznică.

Desdemona. — Să fie cu putință ?

Othello. — E-adevărat,
Căci țesătura ei e magică.
Ea fu urzită 'ntr'un profetic spasm
De o preoteasă care, pe-astă lume,
Văzuse soarele rotindu-și crugul
De două ori o sută ; iar gîndacii,
Ce-au scos mătasea ei, erau sfințiți !
A fost vopsită'n zeamă de mumie,
Ce stoarsă-a fost cu meșteșug din inimă
De fată mare.

Desdemona. — Așa e — 'ntr'adevăr ?

Othello. — Curatul adevăr, deci fii cu grijă.

Desdemona. — De n'aș mai fi văzut-o niciodată !

Othello. — Ah ! Și dece ?

Desdemona. — Dece-mi vorbești tăios și'nfuriat ?

Othello. — Pierdută-i ? Nu-i la tine ? Nu-i la loc ?

Vorbește !

Desdemona. — O, Doamne, apără !

Othello. — Ce-ai zis ?

Desdemona. — Pierdută nu-i. Și dac'o fi, ce-ar fi ?

Othello. — Aud ?

Desdemona. — Iți spun : nu s'a pierdut.

Othello. — S'o cați, s'o văd.

Desdemona. — Stăpîne, pot ; dar nu în clipa-aceasta ;

E-un truc, și vrei să-mi uit de cerere.

Te rog ia'n slujbă iar pe Cassio.

Othello. — Să-mi cați batista ! — Altminterea e rău !

Desdemona. — Ai lasă, lasă !

Nu poți găsi un ofițer mai bun ca el.

Othello. — Batista !

Desdemona. — El și-a pus norocul lui,

Vieața lui, pe dragostea ce-i porți,

Și greul tot el l-a împărțit cu tine.

Othello. — Batista !

Desdemona. — Zău, nu e frumos ce faci !

Othello. — Haid' marș !

(Esc repede)

Emilia. — Ori nu-i gelos ?

Desdemona. — De cînd îl știu,

Nu l-am văzut așa. Batista-aceea,

Desigur, e vrăjită. Și mă simt
Nenorecită'n suflet că-am pierdut-o.

Emilia. — Un an nu e de-ajuns și nici chiar doi
Ca să cunoști ce zace 'ntr'un bărbat—
Ei sînt stomacuri doar, noi numai hrană.
Dintii parcă-s libniți ; ne sfirtică !
Dar, cum se satură, ne-asvirle'n colo. ?
Ah ! uite soțul meu și Cassio.

Intră CASSIO și IAGO.

Iago. — E doar un mijloc. Numai ea te scapă.
Norocul, iată-l ! Haide, stărueste !

Desdemona. — Ce-i, bune Cassio ? Și ce mai nou ?

Cassio. — Tot rugăciunea mea cea veche, Doamnă.

Vă rog, cu buna voastră inimă,
Să mijlociți să recîștig iubirea
Aceluia pe care eu îl dăruiesc
Cu 'ntreg devotamentul inimii.
Nu amînați ! De e de neertat
Greșala ce-am făcut, că nici trecutu-mi,
Nici sdruncinul ce sufer astăzi,
Nici legămîntul meu de-acum 'nainte,
Nu-mi pot răscumpăra prietenia, —
Atunci s'o știu : știința e-un cîștig.
In rezignare silnică 'mbrăcat,
Și, 'npustnicit în altă carieră,
Aș adăsta să-mi vie alt noroc.

Desdemona. — Ah! prea drăguțe Cassio, ru-
[garea-mi

E 'n piază rea. Stăpînu-mi nu mai e
Stăpînul meu. Și nu l-aș mai cunoaște,
De s'ar schimba la față ca la fire.
Ajute-mi Dumnezeu cît te-apăraiu!
Ba, pentrucă vorbitu-i-am deschis,
I-am ațîțat chiar flacăra miniei.
Mai rabdă citva timp: ce pot să fac,
Voiu face. Pentru dumneata, 'ndrăsnesc
Mai mult ca pentru mine. E de-ajuns.

Iago. — S'a mîniat stăpînu-meu?

Emilia. —

Acum

Plecă, și 'ntr'o ciudată turburare.

Iago. — Să se mînie el? Văzut-am tunul
Svirlindu-i șiruri de soldați în aer
Ba chiar smulgîndu-i, ca un drac, din
[brațe

Pe-un frate — poate el să se mînie?
E lucru rău la mijloc. Vroiu să-l văd.
De-i mîniat, e lucru grav de tot.

Desdemona. — Te rog, aleargă.

IAGO ese.

Sigur, trebuie

Să fi primit vreo veste însemnată
Venită din Veneția, ori poate

Să fi descoperit în Cipru vreo urzeală,
De-i turburat atât. În cazuri de-astea,
Cînd oamenii au tocmai grije mari,
Pe lucruri de nimica le căsună.

Așa sîntem: mă doare doar un deget,
Și simt durerea 'n toate membrele,
Deși nu sînt bolnave. Și 'n sfîrșit,
Gîndește-te: bărbații nu sînt zei.

Nu poți s'aștepți din partea lor
Să fie drăgălași ca 'n ziua nunții.
Deci, dojenește-mă, Emilio!

Eu, răsvrătit ostaș, îl acuzam
În suflet că e aspru: — acuma văd
Că-am mituit, să pot ca să-l acuz,
Eu singură, pe martori.

Emilia. — Dea Dumnezeu, politica să fie
— Și nu vreo bănuială de gelos —
Ce l-a asprit așa cu dumneavoastră!

Desdemona. — Ce zi nenorocită! Niciodată
Eu nu i-am dat prilej de-așa ceva!

Emilia. — O inimă geloasă nu te-aude.
Ea e geloasă-așa, fiindcă e geloasă;
Căci gelozia e o năgodă
Ce se concepe 'n ea, și 'n ea se naște.

Desdemona. — Gonește, Doamne, iasma-aceasta
[dela el]

Emilia. — Amin.

Desdemona. — Mă duc să-l caut. Cassio, stai
[pe-aicea.

De-l voi găsi în toanele lui bune
Te apăr și fac tot, ca să câștigi.

Cassio. — Vă mulțumesc cu umilință, Doamnă.

(DESDEMONA și EMILIA es).

Intră BIANCA

Bianca. — Ah! scumpe Cassio!

Cassio. — Ce-ți veni să eși?

Și ce mai face Bianca mea frumoasă?
Pe cinste, — stam acum să viu la tine!

Bianca. — Și eu tocmai la tine mă duceam.

O săptămână 'n cap să nu mai vii
De șapte zile și de șapte nopți!
De-o sută și șaiszeci de ceasuri! Unde
Mai pui că timpul de-așteptare este
De-o sută de-ori mai lung ca cel din
[ornic,

Ah, tristă socoteală!

Cassio. — Iartă-mă,

Bianca! Toată vremea-aceasta-am fost
Trudit de grele gânduri ca de plumb.
Dar, cum am timp, întirzierile
Le voi plăti cu vîrf și îndesat.
Să-mi scoți desenu-acesta, Bianca dragă.

(Ii da batista DESDEMONEI).

Bianca. — De unde-ai căpătat-o, Cassio ?
Ah ! vr'un cadou dela vreo nouă-amică !
Ghicesc acum pricina lipsei tale.
Aicea am ajuns ? Hm ! Foarte bine !

Cassio. — Haid', femeie,
Dă-ți bănuiala 'n dinții dracului
Ce ți-o trăsni în cap ! Ai fi geloasă !
Și asta-ar fi cumva vr'un suvenir
Dela ibovnice ? Ah, Bianca, nu !
Spun în credință !

Bianca. — Atuncea, spune-a cui e ?

Cassio. — Habar n'am, dragă ! O găsi la mine,
Și-mi place cusătura. Pîn' s'o ceară, —
Precum mă-aștept, aș vrea să-i am de-
[senul.

S'o iei, să-l scoți. Și-acuma, lasă-mă.

Bianca. — Să plec ? De ce ?

Cassio. — Aștept pe generalul ?
Și dacă m'ar vedea cu vreo femeie,
N'ar fi o recomandare tocmai bună.

Bianca. — De ce ?

Cassio. — Nu pentrucă nu te-aș iubi.

Bianca. — Ba nu ; nu mă iubești și de-aia !
Te rog să mergi cu mine cîțiva pași,
Și spune-mi vii de vreme astă-seară ?

Cassio. — Pot numai prea puțin să te 'nsoțesc —
Căci eu aștept aici. Viu de vreme
[astăzi.

Bianca. — Bine
Ce pot să fac? Mă plec la 'mprejurări!

SFIRȘITUL ACTULUI III

ACTUL IV.

SCENA I.

DINAINTEA CASTELULUI.

Intră OTHELLO și IAGO.

Iago. — Și-așa gîndești ?

Othello. — Așa gîndesc eu, Iago.

Iago. — Ei ce, o sărutare într'ascuns...

Othello. — E neîngăduită.

Iago. — Sau măcar

Să stea în patu-i goală c'un amant

Un ceas ori două, fără cuget rău ?

Othello — În pat și goală, fără cuget rău ?

Ar fi ipocrizie către diavolul.

Cei ce n'au cuget rău și fac așa,

Virtutea lor le-o ispitește dracul,

Iar dînșii ispitesc pe Dumnezeu.

Iago. — De nu fac și păcatul, nu-i nimic ; —

Și dacă-ai dat soției o batistă...

Othello. — Atunci ?

Iago. — Atunci batista e a ei,
Și-a ei fiind, stăpîne, eu gîndesc,
Că-i slobodă s'o dea oricui îi place.

Othello. — Dar cinstea-i de femei e a ei:
O poate da ?

Iago. — Dar cinstea e ceva ce nu se vede ;
Cite n'o au și totuși par cinstite.
Batista însă e...

Othello. — Pe cer, e-un lucru ce-aș fi vrut
[să-l uit!

Și zici... ? Ah ! lucru-acesta-mi vine 'n
[minte

Ca pe-o ciumată casă corbul cobe...

Și mi-a avut batista-el ?

Iago. — Ei, ce e !

Othello. — Atuncea nu e bine.

Iago. — Ce-i ?

Că l-am văzut încornorîndu-te
Ori că l-am auzit spunînd — pe lume
Sînt ticăloși destui ce, după ce,
Prin stăruinți nesuferite sau
Prin buna ei voință, au sedus,
Au cucerit cumva vreo femei,
Nu pot să-și pună streajă gurii lor.

Othello. — A spus ceva ?

Iago. — Firește, dar nimic

Ce n'ar putea nega la jurămînt.

Othello. — Ce-a zis?

Iago. — In adevăr, că-a fost cu ea,
— Și nu știu ce-a făcut.

Othello. — Ce? Ce?

Iago. — C'a fost...

Othello. — Cu ea?

Iago. — Cu ea, ori lingă ea; cum vrei.

Othello. — Cu ea ori lingă ea? De-a fost cu ea,
Vor fi vorbit de afacerea ce are;
Dar lingă ea de-a fost, ar fi o crimă.
Primit în pat. E groaznic... Ah batista!..
Mărturisirile... Batista... Ah!
Intîi să spună și, pe urmă ștreangul...
Nu, ștreangu 'ntîi, și-apoi să spună... oh,
Mă înfior! Nu s'ar lăsa un om
Să fie prins — așa ca mine-acum —
In besna unei patimi, de n'ar fi
O pricină grozavă la mijloc.
Și n'ar fi 'n stare să mă sgudue
Doar niște vorbe... Ochii ei...
Obrajii... Buzele... E cu putință?
Mărturisirile... Batista... — Ah, dracul!

(Cade în leșin).

Iago. — Lucrează!

Lucrează doctoria mea. Așa

Se bagă 'n cofă proștii cei creduli
Și-așa, cu toate că-i nevinovată,
O doamnă castă, bună, sufere.
Hei, hei, stăpine? Hei, stăpine-Othello!

Intră CASSIO.

Ce e povestea, Cassio?

Cassio. — Ce-i?

Iago. — Stăpinul meu avuse un acces;
Cu cel de eri, e-al doilea.

Cassio. — Să-l frecăm
La tîmple!

Iago. — Nu, mai bine să-l lăsăm.
Leșinul o să-i treacă dela sine.
Altminteri, ai să-l vezi că face spume
Și poate să-l găsească furia.
Se mișcă, vezi? Cum te vei duce-o clipă,
Iși vine 'ndată 'n fire. Cum pleacă el,
Țin să-ți vorbesc de-un lucru important.

(CASSIO ese).

Cum vă e, generale? V'ați lovit la cap!

Othello. — Mă iei în ris?

Iago. — In ris eu? Nu, pe ceruri!

Dar vreau să fiți bărbat în fața sorții.

Othello. — Bărbatu 'ncornorat e-un bou, e-un
[monstru.

Iago. — Atunci pe la orașe sînt mulți boi,
Și foarte multe boaite sclivisite.

Othello. — A spus-o el?

Iago. — Stăpîne, fii bărbat.
Gîndiți-vă că, puși la jugu-acesta,
Toți sclavii bărbii trag în rînd cu voi,
Acum dorm milioane de bărbați
În paturi pentru care pot jura
Că sînt doar ale lor. Dar cazul vostru
E mult mai bun. O, e disprețul iadului,
Batjocura drăcească cea mai crudă
Să 'mbrățișezi, gîndind că e curată,
În patu-ți de credință, o ticăloasă.
Nu, să aflu 'ntîi; și-apoi, știind ce sînt,
Știu ce va fi cu ea.

Othello. — Ești înțelept,
E sigur.

Iago. — Stați nițel mai la o parte,
Și țineți-vă 'n liniștea răbdării.
Pe cînd, răpus de-amar, zăceți aci —
Nedemn amar de-un om ca d-voastră —
Sosi aicea Cassio. Lămurindu-i
Fireasca ameteții cauză,
I-am zis să plece, dar să vie iar,
Ca să vorbim. El mi-a făgăduit-o.
Ascundeți-vă-acum și observați,
Ce mutre de dispreț și ironie,

I se citesc în orice parte-a feței.
Am să-l ațîț să povestească iarăși
Intreaga aventură: unde, cum,
De cîte ori, de cînd și cînd a fost
Și va să fie iar primit cu drag
De soața voastră. Și vă spun
Să-l observați la gesturi; dar, răbdare!
De nu, — sînteți minie, nu bărbat.

Othello. — Ascultă, Iago! În răbdarea mea,
Mă vei găsi 'nțelept ca nimenea;
Dar — m'auzi tu — ca nimeni beat de
[sînge.

Iago. — Și nu fără temei; — la vreme însă!
Voiți să vă retrageți?

(OTHELLO se ascunde).

Dar acuma,
Am să vorbesc cu Cassio de Bianca.
E-o gospodină care, pentru haine
Și pîine, își vinde 'mbrățișările:
Și nu mai poate după Cassio.
Urgia ăstor fete e că 'nșală
O sută de bărbați, spre a fi 'nșelate
De unul singur. De-i vorbesc de ea,
Nu poate să nu ridă să leșine.
Sosește. Cum va 'ncepe să suridă,
Othello, 'nnebunit, va înțelege,

In oarba-i gelozie, anapoda
Purtarea liberă, surîsurile
Și gesturile bietului de Cassio.

Reintră CASSIO

Ei, ce mai faci, locotenente ?

Cassio. — Fac
Cu-atit mai rău, cu cît îmi dai un titlu
A cărui lipsă mă omoară.

Iago. — Roagă
Pe Desdemona și-ai să isbîndești.

(Vorbind mai încet).

Ehei, de-ar atîrna de Bianca treaba,
Ar merge lucrul ca pe roate !

Cassio. — Vai,
Săraca !

Othello. — Hm ! A și 'nceput să ridă.

Iago (tare). — In viața mea n'am cunoscut femei
Să moară-așa, de drag, dup' un bărbat.

Cassio. — Vai, biata fată, cred că nu-i sînt dis-
[plăcut.

Othello (aparte). — Da, face pe grozavul și zîm-
[bește.

Iago. — Ascultă, Cassio.

Othello. — Iago îl silește
Să povestească tot. Ei, haida, dè !

Frumos, frumos!

Iago. — Știi ca 'nceput să spună
Că vrei s'o iei... E-adevărat?

Cassio. — Ha! Ha!

Othello (aparte). — Triumfă tu, Romane, hai
[triumfă!]

Cassio. — Eu să mă însor cu dînsa! Cum?
Cu-o pațachină? Te rog ai nițică milă de
spiritul meu, și nu-l crede-atîta de bol-
nav! Ha! Ha! Ha!

Othello. — Da, da, da, da, cei de cîștigă, rîd.

Iago. — Ba nu zău, merge vorba că ai s'o iei
de nevastă.

Cassio. — Te rog vorbește serios.

Iago. — Să fiu al dracului dacă-ți mint.

Othello (aparte). — M'ați murdărit? Bine!

Cassio. — E doar o născocire a maimuței ăleia.
Se gîndește s'o iau din dragostea și din
iluziile ei, nu din vreo făgăduință a mea.

Othello (aparte). — Iago îmi face semn; acum
începe povestea.

Cassio. — Era aci adineauri. Imi ia urma pre-
tutindenea. Alaltăeri eram pe țărmlul mării
și vorbeam cu niște venețieni. Și deodată
smintita, și-o jur, îmi sare de gît.

(CASSIO imită gestul BIANCHI).

Othello (aparte). — Strigînd de sigur «o, dragul meu Cassio»; așa se vede după gest.

Cassio. — S'agață, mă sărută, plînge pe mine; — și mă trage și mă 'mpinge. Ha! ha! ha!

(Vorbește încet lui Iago).

Othello (aparte). — Acum îi povestește cum ea l-a tîrit în odaia mea. Ah! îți văd acuma nasul; dar încă nu și cîinele căruia am să i-l asvîrl.

Cassio. — Nu, zău, trebuie să mă scap de ea.

Iago. — În fața mea. Uite-o că vine.

Cassio. — Asta e curat dihor; ei da, dar par-
[fumat,

...tră BIANCA.

(...re Bianca).

Ce tot îmi urma și nu mai mă lași în
[pace?

Bianca. — Belzel și cu nevastă-sa să-ți ia urma! Dar de ce nu m'ai lăsat în pace cu batista-... de care mi-ai dat-o adineauri? Mar... padă-am fost de am luat-o. Ba încă să-... copiez și cusătura! Că nu cumva... te crez că ai găsit-o în odaia ta, fără... îi cine ți-a lăsat-o acolo!

E vre-un suvenir de la vreo muere și încă
ai mai fi vrut să-i iau și cusătura!

(I-aruncă batista).

Na-ți-o! Dă-o 'napoi ibovnicei tale. Oride
unde ai fi avînd-o, n'am să iau nici o cu-
sătură după ea.

Cassio. — Fii cuminte, Bianca dragă, fi cuminte,
dragă.

Othello (aparte). — Cerule, asta e batista mea!

Bianca. — Dacă vrei să mîncăm astăseară îm-
preună, poți veni; dacă nu, vino cînd ți-o
veni la socoteală.

(ESE BIANCA).

Iago. — Ia-te după ea; ia-te după ea!

Cassio. — Firește, altfel urlă ulița.

Iago. — Supezi la ea?

Cassio. — Da, așa gîndesc.

Iago. — Bine, pot avea norocul să te văd. Am
mare nevoie să vorbesc deseară cu tine.

Cassio. — Vino, te rog. Vrei?

Iago. — Du-te și nu mai spune nimic!

(CASSIO ese).

(OTHELLO înaintează).

Othello. — Cum să-lucid, Iago?

Iago. — Ați băgat de seamă cum se fălea cu
ticăloșia lui?

Othello. — O, Iago !

Iago. — Și ați văzut batista ?

Othello. — Eră a mea ?

Iago. — A dumneavoastră, vă jur ! Și-ați văzut ce puțin respect avea față de femeia aceea ușuratică, soția voastră : ea i-o dă lui, și el o dă țitoarei.

Othello. — Aș vrea să-lucid nouă ani în șir. —
Ce femeie gingașă ! Ce frumusețe de femeie !
Ce dulce femeie !

Iago. — Acestea toate trebuie să le uitați.

Othello. — Da, piară, putrezească, cadă pradă iadului, chiar noaptea aceasta. Căci nu va mai trăi. Nu. Inima mi-e de piatră ; când o lovesc îmi rănește mîna. — Ah, o ființă mai dulce ca ea nu mai e pe lume ! Era vrednică să doarmă lîngă un împărat, și să-i impună legi.

Iago. — Astea nu vă mai privesc.

Othello. — S'o văd spînzurată ; dar spun de ea ce este. Ce gingașă e cu acul ei ! Ce cîntăreață minunată ! Cu cîntecul poate isgoni sălbăticia ursului ! Ce spirit 'nalt și bogat, și ce imaginație !

Iago. — Cu-atît e mai culpabilă !

Othello. — O, de mii și mii de ori mai mult ! —
Și-apoi din ce neamuri nobile !

Iago. — Prea nobile.

Othello. — Da, e sigur. Și totuși, ce păcat, Iago !
O, Iago, ce păcat !

Iago. — Dacă vă place păcatul ei, dați-i hîrtie la mîină să vă facă de ocară. Căci, dacă asta nu v'atinge pe dumneavoastră, pe altul cîtuși de puțin.

Othello. — Am s'o taiu bucățele. Să mă 'nșele pe mine !

Iago. — O, e-o ticăloasă !

Othello. — Cu ofițerul meu !

Iago. — Și mai ticăloasă !

Othello. — Caută-mi de undeva otravă, Iago. Noaptea-asta. Nu vreau să i mai spun o vorbă, ca nu cumva trupul și frumusețea ei să nu-mi birue iar gîndul. La noapte, Iago.

Iago. — Nu cu otravă ; sugrum'o în pat, în patul pe care l-a pătat.

Othello. — Bine, bine ! Imi place dreptatea-aceasta. Prea bine.

Iago. — Cit pentru Cassio, lăsați că eu îi sint căliul. O să aflați mai multe pe la miezul nopții.

Othello. — E minunat ! — Ce sint aceste trîmbițe ?

(S'aud trîmbițe).

Iago. — Vre-o veste din Veneția de sigur

E Lodovico, omul dogelui,
Soția dumneavoastră-l însoțește.

Intră LODOVICO, DESDEMONA și SUITA.

Lodovico. -- Să v'aibă Domnu'n pază, generale!

Othello. — Bine-ai venit, seniore!

Lodovico. — Salutări
De la Senat și de la Doge!

(Dă o scrisoare lui OTHELLO).

Othello. — Sărut pe interpretul vrerii lor.

(Desface scrisoarea și o citește)

Desdemona. — Ce vești ne-aduce vărul Lodovico?

Iago. — Sînt fericit că v'am văzut, seniore?

Bine-ați venit în Cipru!

Lodovico. — Mulțumesc.

Locotenentul Cassio ce mai face?

Iago. — E 'n viață, seniore.

Desdemona. — Vere dragă,

Nu prea stă bine cu stăpînul meu.

Dar ai să mi-i împaci de sigur tu.

Othello. — Ești sigură?

Desdemona. — Stăpîne?

Othello (citește). — „Luați măsuri

De nu voiți...”

Lodovico. — Nu ți-a vorbit; citește doar mesajul.

E sfadă între general și Cassio ?

Desdemona. — Nenorocită vrajbă. Și-aș da mult
Ca să-i împac, căci țiu la Cassio.

Othello. — Ah, praf și pulbere !

Desdemona. — Stăpîne !

Othello. — Ești

In toate mințile ?

Desdemona. — Ce-i supărat ?

Lodovico. — Scrisoarea poate că-l turbură ; căci
[cred,

Il cheamă la Veneția, și 'n locu-i

E rînduit să vie Cassio !

Desdemona. — Da ?

Imi pare foarte bine.

Othello. — In adevăr ?

Desdemona. — Stăpîne ?

Othello. — Sînt prea fericit că văd
Că-ai căpiat.

Desdemona. — Vai, scumpul meu Othello !

Othello (o lovește). — Satan !

Desdemona. — Nu sînt greșită cu nimic.

Lodovico. — O faptă ca aceasta, seniore,

Chiar de-aș jură că o văzui cu ochii,

N'ar crede-o nimenea 'n Veneția.

E mult prea mult. Mîngîi-o. Vezi că
[plinge !

Othello. — Satan ! Satan ! Pămîntul de-ar rodi

Prin lacrima femeii, orice bob
De lacrimă căzut din ochii ei
S'ar face crocodil.

(Desdemonei)

Să nu te văz!

Desdemona. — Nu vreau să stau, să nu te supăr.

(Pleacă)

Lodovico. —

Zău,

Mai rar femeie-atîta de supusă.

Te rog, seniore, cheam'o înapoi.

Othello. — Seniora!

Desdemona. — Ce-i, stăpîne?

Othello (către *Lodovico*). — Ce voiăți

Să-i spuneți?

Lodovico. — Eu?

Othello. —

Da, dumneavoastră-ați vrut

S'o chem. Seniore, poate să se 'ntoarcă,

Și să se 'ntoarcă și să plece iar,

Și iar să se întoarcă. Poate plînge

Seniore, poate plînge, și-i supusă,

Precum ați zis, supusă, ba prea mult

Supusă! — Dă-i mereu cu lacrămile! —

Cît pentru-acest mesaj, seniore... O,

Faci bine pe pasionata! — Eu

Sînt rechemat. — Hai, du-te 'ncolo.

Am să te chem. — Mă supun poruncii ;
Mă 'ntorc, seniore, la Veneția —
Și pleacă, eși !

(DESDEMONA pleacă)

Rămîne'n locu-mi Cassio
Poftiți, seniore, să prînzim deseară...
Bine-ați venit în Cipru!... Țapi! Mai-
[muțe..]

(Ese OTHELLO)

Lodovico. — Acesta-i oare Maurul cel nobil
Pe care 'ntreg Senatu-l crede vrednic
In toate ? Caracter ne 'nfrînt de pa-
[timă !

Acea virtute dîrză, nesdrobită
Nici de 'ntîmplări, nici de lovirea soartei !

Iago. — O, s'a schimbat grozav !

Lodovico. — E'n mintea 'ntreagă ?
Nu e picnit la creer ?

Iago. — E cum este.

Nu-mi e îngăduit să spui în șoapte
Ce e cu el. Și dacă nū e el
Ce-ar trebui să fie, eu rog cerul
Să fie-așa cum trebuie.

Lodovico. — Să-și bată
Femeia ?

Iago. — Sigur, bine nu-i de loc.
Și-aș da eu mult să știu că gestu-acesta
Va fi și cel mai aspru.

Lodovico. — Așa trăesc ?
Ori îi aprinse sîngele mesajul
Senatului, și astăzi doar întii
S'a 'nfuriat așa !

Iago. — N'ar fi cîstit
Ca eu să spun ce știu și ce-am văzut.
Veți observa, și faptele lui însuși
Au să vă spună 'ndejuns. Atunci
Mă veți scuti să mai vorbesc și eu.
Să-l urmăriți și veți vedea ce face.

Lodovico. — Eu altfel îl credeam. Imi pare rău.

SCENA II.

O ODAE IN CASTEL.

Intră OTHELLO și EMILIA.

Othello. — Și n'ai văzut nimic ?

Emilia. — Nici auzit,
Nici bănuit nimic și niciodată.

Othello. — Dar ai văzut cînd a vorbit cu Cassio ?

Emilia. — Dar n'am văzut într'asta nici un rău,
Căci doar am auzit silabă cu silabă
Tot ce-au vorbit.

Othello. — Nu și-au șoptit deloc ?

Emilia. — Ferească Dumnezeu !

Othello. — Nu te-a trimis

După mănuși ori după evantaliu,

Ori după mască, după altceva ?

Emilia. — De loc ! stăpîne.

Othello. — Asta e ciudat !

Emilia. — Stăpîne-al meu, cu siguranță spun

Că-i credincioasă : sufletul mi-l pun.

De aveți alt gând, goniți-l că vă 'nșală.

De vi l-a pus în cap vr'un ticălos,

Să-l pedepsească cerul ca pe șarpe !

Că dacă ea nu-i castă, nu-i cinstită,

Nu-i credincioasă, atunci nu-i fericit

Pe lumea-aceasta 'n veci nici un bărbat

Atunci femeia cea mai pură-e neagră

Ca și birfirea.

Othello. — Zi-i să vie 'ncoace.

(EMILIA ese)

Li merge gura bine ; cum ar fi

Codoască, de n'ar ști să toace 'ntr'una.

Șireată și otreapă, — bișactea

Și chee de secrete păcătoase, —

Și totuși îngenuche și se roagă —

Doar am văzut-o !

(Intră DESDEMONA și EMILIA)

Desdemona. — Stăpîne, ce voîți?

Othello. — Vin, puică,-aici.

Desdemona. — Și ce-ai pofti?

Othello. — Ca să-ți privesc în ochi;
Și tu în ochii mei!

Desdemona. — Ce gînd grozav!

Othello (Emiliei). — Femeile cu meseria voastră
Pe-amanți îi lasă singuri, închid ușa,
Tușesc, ori fac „hî! hî!” cînd vine cineva.
Fă-ți meseria, meseria! Pleacă!

(EMILIA ese)

Desdemona. — Stau în genuchi și 'ntreb: ce vrei
[să zici?

În vorbele ce spui aud minia,
Dar eu nu le 'nțeleg.

Othello. — Ei, ce ești tu?

Desdemona. — Soția ta, stăpîne: credincioasa,
Cinstita ta soție.

Othello. — Jură-te,
Și iadului tu dă-te singură,
Ca nu cumva, văzînd că ești un înger,
Să se ferească dracii să te 'nhațe.
Hai, dă-te iadului în două rînduri,
Jurînd că ești de treabă.

Desdemona. —

Știe cerul.

Othello. — Te știe cerul falsă ca și iadul.

Desdemona. — Prin ce sînt falsă eu și către cine,
Stăpînul meu? Și cum?

Othello. —

O, Desdemona!

Hai du-te! du-te! pleacă!

Desdemona. —

Vai, ce zi!

Pentruce plîngi? Din pricina mea plîngi,
Stăpînul meu? De crezi că tatăl meu
A mijlocit chemarea ta 'napoi,
Nu pune vina lui deloc pe mine:
De l-ai pierdut, perdutu-l-am și eu.

Othello. —

De-ar fi voit cerescul domn
Să mă isbească cu-orice soartă grea,
Și toate relele, 'njosirile,
De le-ar fi vărsat pe capu-mi gol;
De m'ar fi afundat în sărăcie
Și de m'ar fi făcut să cad în lanțuri
Zădărniciindu-mi orișice nădejde, —
Pateam afla 'ntr'un colț al inimii
Un pic de rezignare. Inșă vai!
Să mă prefacă 'n țintă de dispreț
Dispreț ce mă va arăta de-acum
C'un deget neclintit — ah! ah! ei bine,
Aș fi putut răbda chiar și aceasta!
Da, da aș fi putut-o. Dar să fiu
Svirlit din cuibu 'n care mi-am făcut

Grînarul inimii, din cui bu 'n care
Eu trebuie să mor ori să trăesc,
Isvor din care-mi sorb ființa însă-și,
Ce-altminteri s'ar usca, — să fiu svîrlit
Din el, ori să-l păstrez ca pe-o băltoacă,
In care se 'nsoțesc, plodesc scîrbos
Rîioase broaște!... La ideia-aceasta,
O heruvim, cu buzele de roză :
Răbdare, schimbă fața ta, și fă-te
Mai neagră, mai sinistră decît Iadul.

Desdemona. — Sper, nobile stăpîn, că crezi în
[cinstea mea.

Othello. — Ca în a muștelor ce sburdă vara
Și prin măcelării își freacă-aripele,
O, buruiană,-atîta de frumoasă
Ce m'amețești cu dulcele-ți miros,
De nu 'ncolțeau pe lume niciodată!

Desdemona. — Vai, ce păcat făcui fără să știu?

Othello. — Frumoasa-aceasta foae,-această carte
Prea mîndră, — a fost făcută, ca să scrii
Pe ea „muere publică“. Ce-ai făcut?
Ah, ce-ai făcut : muere publică!
Dacă ți-aș spune faptele, aș face
Obrajii mei o cușniță ce-ar arde
Să-mi facă umilința mea cenușă.
O, ce-ai făcut? Și-astupă nasul cerul,
Și 'nchide luna ochii, vîntul vesel,

RESTITUIT

Ce 'n drum sărută tot, ca să n'auză,
Tăcut, se viră 'n găurile ocnelor
Pămîntului! Ah, ce-ai făcut? Nevrednică
Nerușinată!

Desdemona. — Jur pe cer! Mă necinstești!

Othello. — Și nu ești tu muere publică?

Desdemona. — Pe cît e drept că sînt creștină, — nu!
Dac'a păstra pentru bărbat un vas curat
De orice nelegiuire atingere
Nu-i faptă desfrînată, — eu nu sînt.

Othello. — Ce, nu ești muere publică?

Desdemona. — O spun
Pe mîntuirea mea din ceruri, nu!

Othello. — E cu puțință?

Desdemona. — Ai milă de noi, doamne!

Othello. — Îți cer ertare-atunci. Eu te luasem
Drept hitra curtezană din Veneția
Care se măritase cu Othello.

(Ridicînd vocea, către EMILIA)

Ei, Doamnă —

Ce altă treabă faci decît Sfînt Petru
Și care porțile infernului păzești, —
Cu dumneata, cu dumneata, ei da,
Sfirșii: — na-ți pentru osteneală banii!
Te rog, întoarce cheia, taci chitic.

(ESE OTHELLO)

Emilia. — Vai, ce-o mai fi crezînd stăpînul
[nostru ?

Ce este, doamnă ? Ce-i stăpînă scumpă ?

Desdemona. — Sînt par'că jumătate adormită.

Emilia. — Stăpînă scumpă, ce e cu stăpînul ?

Desdemona. — Cu cine ?

Emilia. — Cu stăpînu-meu ?

Desdemona. — Și cine e stăpînu-tău ?

Emilia. — Cel care
E, domniță scumpă, și-al matalu.

Desdemona. — Eu n'am stăpîn. O taci, Emilia !

Nu pot să plîng și să-ți răspund nu pot
Decît plîngînd. Te rog, să-mi pui pe pat,
Deseară, rufăria de mireasă.

Să nu cumva să uiți, și cheamă-aici
Pe sotul tău.

Emilia. — O, Doamne, ce schimbare !

(ESE EMILIA)

Desdemona. — Prea bine mi-a făcut ce mi-a făcut !

Cum m'am purtat, de i-a putut veni
Și cel mai mic prepus în gînd de faptă
Mirșavă ?

INTRĂ IAGO ȘI EMILIA.

Iago. — Doamnă, sînt la ordin. Ce e ?

Desdemona. — Nu pot să spun. Cei ce învață pe
[copii,

Li ia cu binișorul, cu ușorul, —
Tot astfel trebuia și el să-mi dea dojana.
Căci, cînd sînt dojenită, sînt copil.

Iago. — De ce e vorba, Doamnă ?

Emilia. — Vai, stăpînul,
I-a zis «muere publică». Cu vorbe
Așa de grele, rele-a ocărit-o,
Că nici un om cinstit nu i-ar răbda-o.

Desdemona. — Sînt, Iago, așa cum spune el ?

Iago. — Ce-a spus, frumoasă Doamnă ?

Desdemona. — Mi-a spus,
Stăpînu-meu că sînt ce spune ea.

Emilia. — I-a zis „muere publică”. Așa,
Nici-un bețiv de cerșetor nu-i spune
Nevestei lui de mîna stîngă.

Iago. — Pentru ce ?

Desdemona. — Nu știu. Dar știu că nu-s cum
[zice el.

Iago. — Nu plînge ! Vai, nu plînge ! O, ce zi !

Emilia. — De-aceea n'a vrut ea partide-alese,
Nici tată, țară,-amici, — pentruca el
S'o facă desfrînată ? Cum n'ar plînge ?

Desdemona. — Noroc nenorocit !

Iago. — Să-l arză focul !
De unde-i năzări trăsnaia-aceasta ?

Desdemona. — Ah ! Știe Dumnezeu !

Emilia. — Să mor în ștreang

De n'o fi vrun nemernic, rău de suflet,
Șiret isteț, fățarnic și lingău,
Ce-a scos, pentru vreo slujbă,-acest ponos,
Să mor în ștreang de nu-i așa!

Iago. —

Ei aș!

Nu poate fi pe lume așa om.

Desdemona. — De o fi cumva vreunul, erte-l cerul!

Emilia. — Ba'n ștreang! Și iadul roadă-i oasele!

De ce s'o facă desfrînată? Cine

I-aține calea? Unde? Cînd? Și cum?

Ce l-a făcut s'o creadă? Maurul

E zăpăcit de-un ticălos nemernic,

De-un josnic intrigant, de-un om viclean.

De ce nu-i dai pe față, Doamne, pe mișei!

De ce în mîini cinstite nu pui biciu

Să-i ardă pe trup gol, în lumea largă,

Și de la răsărit pîn' la apus?

Iago. — Vorbește 'ncet!

Emilia. —

O, scîrbă de-așa oameni!

Tot vrunul d'ăștia ți-o vîrise 'n cap,

Cînd tu m'ai bănuț cu Maurul!

Iago. — Ce ești nebună? Pleacă!

Desdemona. —

O, bune Iago,

Cum să cîștig din nou pe-al meu stăpîn?

Amice bun, vezi, cată-l. Pe lumina

Cerească, nu 'nțeleg cum l-am pierdut.

Ingenuchez aci: dacă voința-mi

Cu gîndul, ori cu vorba, ori cu fapta,
A necinstit iubirea lui; și dacă
Urechia, ochii mei, ori vrun alt simț
S'au desfătat de-alcineva pe lume,
Și dacă nu-l iubesc, nu l-am iubit
Și 'n veci nu-l voi iubi cu drag, chiar
[dacă

M'ar părăsi, lăsîndu-mă 'n necaz, —
Atunci din cale-mi piară mîngîierea!
Asprimca poate mult; și-asprimea lui
Imi poate lua viața, nu iubirea.
Nu pot rosi „muere publică“
— Eu mă urăsc rostind acest cuvînt;
Dar toate ale lumii 'ntregi comori
Nu m'ar putea sili să fiu așa.

Iago. — Rog nu vă turburați; e doar o toană.
Afacerile publice îl supără,
Și suferiți dojana dumneavoastră.

Desdemona. — De-ar fi aceasta?

Iago. — — Atîta-i! stau chezaș.

(Se aud trîmbițe)

Auziți! Trompetele vestesc ospățul.
Trimișii din Veneția v'așteaptă:
Intrați și nu mai plîngeți; va fi bine.

(DESDEMONA și EMILIA es)

Intră RODERIGO

Iago. — Ce mai faci, Roderigo ?

Roderigo. — Văd că nu te porți sincer cu mine.

Iago. — Ce-ai să-mi reproșezi ?

Roderigo. — În fiecare zi mă ametești cu o poveste ; și, cum se pare, mai de grabă îmiiei toate prilejurile bune, decît mă ajuți cu cea mai mică speranță. În adevăr, nu mai pot să rabd. Și nici nu mai pot să 'nghit în tăcere tot ce-am suferit pînă acum, ca un dobitoc.

Iago. — Vrei să m'ascuți, Roderigo ?

Roderigo. — Slavă Domnului că te-am ascultat destul. Cuvintele și faptele dumitale nu se înrudesc cîtuși de puțin.

Iago. — Mă 'nvinovățești cu desăvîrșire pe nedrept.

Roderigo. — De nimic, ce nu-i pe drept. Mi-am cheltuit tot ce aveam. Giuvaerile, pe care ți le-am dat pentru Desdemona, ar fi tîrît în păcat și pe-o călugăriță. Mi-ai spus că le-a primit, și în schimb mi-ai dat nădejdea și mîngîierea că voiu avea în curînd mulțumire și răsplată sigură. Dar n'am primit nimic.

Iago. — Bine ! Mai departe ! Foarte bine !

Roderigo. — „Foarte bine și mai departe“. Nu !

omule, nu pot merge mai departe ; nici nu e „foarte bine“. Ba gîndesc că e un vicleșug, și 'ncep să mă conving că sînt tras pe sfoară.

Iago. — Foarte bine.

Roderigo. — Îți spun că nu e deloc foarte bine. Vreau să fac cunoștință cu Desdemona. Dacă vrea să-mi dea înapoi giuvaerile, o las în plata Domnului, căindu-mă de intențiunile mele lipsite de cuvîntă. Dacă nu, fi sigur că am să-ți cer socoteală.

Iago. — Acum ai isprăvit ?

Roderigo. — Da. Și tot ce am spus, sînt hotărît să pun în lucrare.

Iago. — Ei, acum văd și eu că ai sînge în tine și 'ncep să am despre tine o mai bună părere decît pînă acum. Adu mîna, Roderigo. Bănuelile tale în contra mea sînt foarte îndreptățite. Dar, totuși, îți jur că am lucrat în modul cel mai sincer în interesul tău.

Roderigo. — Nu s'a văzut.

Iago. — Nu s'a văzut, mărturisesc și eu. Și presupurile tale nu sînt lipsite de temei și judecată. Dar, dacă tu, Roderigo, ai într'a-adevăr în tine ceeace sînt înclinat mai mult ca totdeauna să cred că ai : hotărî-

rea, curajul și virtutea, — atunci fă dovada lor la noapte. Și dacă, mâine-noapte, nu te vei bucura de farmecele Desdemonei, atunci trimite-mă cu vicleșug pe lumea cealaltă, și pune vieții mele orice cursă.

Roderigo. — Bine, dar asta ce mai e? Ce cumințenie ori cumpănă să fie în ce spui?

Iago. — Domnul meu, au venit ordine exprese dela Veneția, ca locul lui Othello să-l ia Cassio.

Roderigo. — E-adevărat? Atunci Othello și Desdemona se întorc la Veneția.

Iago. — Ah, nu! El pleacă în Mauretania și ia împreună ca el pe Desdemona cea frumoasă, afară numai dacă cine știe ce întâmplare nu i-o prelungi șederea aici. Și pentru asta nu-i niciun mijloc mai sigur decît înlăturarea lui Cassio.

Roderigo. — Ce vrei să zici cu înlăturarea lui?

Iago. — Ei ce? Să-i sdrobești căpățîna, și să-i iei astfel puțința de a lua locul lui Othello.

Roderigo. — Și asta ai vrea s'o fac eu?

Iago. — Da, dacă ai îndrăzneala să-ți faci singur serviciu și dreptate. În seara asta, el supează la o ibovnică, și mă duc și eu acolo. El nu știe încă ce noroc îl așteaptă. Dacă vrei să-l pîndești, cînd o eși de-

acolo, — și am să fac așa ca să iasă între 12 și 1, poți să faci cu el tot ce poțtești. Am să fiu și eu la doi pași să-ți viu într'ajutor, și între noi amîndoi va cădea mort. Hai, nu mai sta cu gura căscată la ce spun, și vino cu mine. Am să-ți dovedesc așa de bine că e nevoe de moartea lui, că te vei simți absolut îndemnat să i-o dai. Hai, ora supeului a trecut, și noaptea merge repede.

Roderigo. — Trebuie să-mi deslușești mai departe temeiul vorbii.

Iago. — Și ai să fii pe deplin mulțumit.

(ES IAGO ȘI RODERIGO).

SCENA III.

UN APARTAMENT ÎN CASTEL.

Intră OTHELLO, LODOVICO, DESDEMONA, EMILIA
și SUITA.

Lodovico. — Nu vă mai osteniți, vă rog, seniore.

Othello. — Ertăți-mă, dar mersul îmi face bine.

Lodovico. — Seniore, noapte bună, și vă mulțumesc.

Desdemona. — Cinstirea voastră-i prea bine venită.

Othello. — Seniore, mergem? Desdemona, ah!

Desdemona. — Stăpîne?

Othello. — Du-te de grabă de te culcă. Mă 'ntorc
și eu numaidecît. Dă drumul femeii de
serviciu. Vezi, fă ce-ți spuiu.

Desdemona. — Da, stăpîne.

(Es OTHELLO, LODOVICO ȘI SUITA).

Emilia. — Cum i-o mai fi? E par'că-acum mai
[blind.

Desdemona. — Mi-a spus că vine-acum; mi-a
[poruncit
Să viu ca să mă culc, și mi-a mai spus
Ca să ți dau drumul ție.

Emilia. — Mie, drumul?

Desdemona. — Așa-i porunca lui. Deci, draga
[mea

Emilia, dă-mi hainele de noapte,
Și-radio. Să cătăm să-i fim pe plac.

Emilia. — O, de nu l-ați mai fi văzut vreodată!

Desdemona. — Eu nu o zic. Imi e așa de scump
Că toanele-i, disprețul, furia —

Deschee-mă! — sînt încîntări și vrajă!

Emilia. — Am pus pe pat, precum mi-ați po-
[runcit,

Această rufărie.

Desdemona. — Mi-e tot una..

Zău, ce nebune sîntem cîteodată!

De voiu muri 'naintea ta, te rog,

Să mă îngropi cu ea. ||

Emilia. — Ce tot vorbiți?

Desdemona. — Avea o slugă mama — Vârvara-
Iubea pe unul care nu știu cum,
Că-a părăsit-o. Ea avea un cîntec
Cu „salcia“. Era un cîntec vechiu,
Dar o prindea; și a murit cîntîndu-l.
Mă bîntue noaptea-asta cîntecu-ăsta.
De-abia mă țin să nu-mi plec capu-așa,
Și să 'nce să cînt ca biata Vârvara.
Hai repede!

Emilia. — S'aduc capotul?

Desdemona. — Dêschee-acî.
Bărbat plăcut e Lodovico-acesta.

Emilia. — E un bărbat frumos.

Desdemona. — Vorbește bine.

Emilia. — Știu la Veneția o damă care, ca să-i
sărute buza de jos, s'ar fi dus pe jos la
Palestina.

Desdemona. — (Cîntă)

Sta lingă un smochin sârmana fată
Ah! frunză verde salcie!
Cu cap plecat, cu inimioara 'ndurerată,
Ah! frunză verde salcie!
Curgea aproape-un riu și plînsu-i îngina
Ah! frunză verde salcie!
Și lacrămînd amar, ea pietrele 'nmuia,

(EMILIEI)

S'o pui d'oparte.

Ah ! frunză verde salcie !

(EMILIEI)

Aidi iute, c'o să vie.

Ah ! verde salcie cu frunza în lumină. —
Că ochii lui nu-mi rîd, nu-i el de vină.

Dar par'că-i altfel ! Cine bate ?

Emilia. — Vintul.

Desdemona. — (Cîntînd)

Cînd îl certam că el mă 'nșală, — ce mi-a spus ?

Ah ! foae verde salcie !

Dacă iubesc mai multe, tu te înalți mai sus.

Hai, noapte bună. Mă mănîncă ochii.
Inseamnă par'că lacrimi !

Emilia. — Dar de loc.

Desdemona. — Așa am auzit. Bărbații ăștia,
Bărbații ăștia ! Spune 'n conștiință,
Emilia, or fi cu-adevăraț
Femei ce 'nșală pe bărbații lor ?

Emilia. — Firește că sînt.

Desdemona. — Ai face tu așa, dacă ți-ar da
O lume 'ntreagă ?

Emilia. — Dumneata n'ai face ?

Desdemona. — Nu, pe lumina cerului !

Emilia. —

Nici eu

N'aş face — pe lumina cerului ;
Dar tot așa-i de bine pe 'ntuneric.

Desdemona. — Ai face tu așa pe lumea 'ntreagă ?

Emilia. — Dè, lumea e ceva : e-un preţ frumos
Pentr'un păcat micuţ.

Desdemona. —

Zău nu te cred.

Emilia. — Ba să mă crezi ; — deşi, după ce l-aş
face, aş vrea ca să nu-l fi făcut. Fireşte,
n'aş face așa ceva pentru un inel, o bu-
cată de olandă, rochi, fuste, pălării ori
pentru un nimic d'al de-astea. Dar, pentru
lumea 'ntreagă ! Cum, cine n'ar vrea să-şi
incornoreze bărbatul, ca să-l facă rege ?
Pentru asta, nu mi-ar mai fi frică de pur-
gator.

Desdemona. — Ba iadul mă mănince, dacă-aş
[vrea

Să fac păcatul ăsta pentru-o lume !

Emilia. — Aida de ! Păcatul nu e păcat decît
în lume. Şi dacă pentru osteneala ce ți-ai
dat, ai fi stăpîină pe lume, păcatul ar fi în
lumea dumitale virtute.

Desdemona. — Nu, eu nu cred să fie-aşa femeii.

Emilia. — Sînt zeci şi sute ; ba şi mai multe
chiar : cite-ar putea să 'ncapă în lumea
'ntreagă, cu care ți s'ar plăti păcatul.

Dar eu gîndesc că doar bărbații-s vină,
Dacă femeia cade; ei nu-și văd
De datoria lor și risipesc
Cu altele comoara ce e-a noastră;
Ori spumegă grozav de gelozie,
Ne pun la post, ne fac spinarea tobă,
Ori de necaz, ne tae din budget.
Ei bine, știm și noi să ținem pică,
Și, oricît de blînde-am fi, ne răsbumăm.
Să afle dar bărbatul, că femeile
Sînt tot ca ei. Și ele văd și simt
Ce-i dulce ori amar, — ca și bărbații.
Ce-i face să ne schimbe cu-altele?
Plăcerea? Bine. Focul patimii?
Iar bine. Ori poate slăbiciunea lor?
Tot bine. Dar la rîndul nostru, noi,
N'avem și noi plăceri și slăbiciuni
Și pasiuni întocmai ca bărbații?
Atuncea poartă-se cu noi frumos;
De nu, să știe-atunci că nedreptatea
Ce ei ne-o fac, ne 'nvață și pe noi
Aceași nedreptate.

Desdemona. — Noapte bună!
Hai noapte bună! Să mă 'nvețe cerul
Nu rău la rău să fac, ci binele la rău.

SFÎRȘITUL ACTULUI IV

ACTUL V.

SCENA I.

INAINTEA CASTELULUI.

Intră RODERIGO și IAGO.

Iago. — Stai după stîlpu-acesta, -aici! Acum
Sosește. Ține-ți trasă sabia,
Și vezi, țintește 'n plin! Virtos! N'ai
[teamă,

Voi fi pe-acî! Pe viață ori pe moarte!

Roderigo. — Stai lîngă mine; poate să dau greș.

Iago. — Acî, alătura. Fii îndrăsneț.

Și trageți spada!

(Se retrage).

Roderigo. — Nu mă 'mpac cu fapta;

Și totuși el mi-a dat temeuri bune.

Un mort și-atît! Hai, sabie! E mort!

Iago. — Frecaiu buboiu-ăst nou pînă se-aprinse —

Și-acum e foc. Acum că el ucide

Pe Cassio ori Cassio pe el,
Ori între dîșii amîndoi — oricum,
E tot cîștig. Căci — dacă Roderigo
Rămîne teafăr, o să-mi ceară banii
Și giuvaerile ce i-am luat
Cu chip ca să le dau din parte-i Des-
[demònei! —

Și asta nu se poate.

De scapă Cassio, el îmi va mări,
Cu frumusețea veșii lui, și zilnic,
Sluțenia-mi morală. Unde pui
Că Maurul mă poate da de gol, —
Și-aceasta e primejdia cea mare.
Nu, trebuie să moară. St! Na, vine.

Intră CASSIO.

Roderigo. — E pasul lui. Mori, ticălosule!

(Face un pas spre CASSIO).

Cassio. — Această lovitură mă topea,
Dar zaua mea-i mai bună decît crezi;
S'o văd acum pe-a ta.

(Trage sabia și rănește pe RODERIGO).

Roderigo. — M'a omorît!

(IAGO de la spate rănește pe CASSIO în picior și fuge).

Cassio. — M'a schilodit pe veci! Ah, ajutor!
Ah, prindeți ucigașul, ucigașul!

(Cade).

(Intră OTHELLO).

Othello. — E Cassio! Iago și-a ținut cuvântul!

Roderigo. — O, ticălos ce sînt!

Othello. — Ei da, întocmai.

Cassio. — Ah, ajutor! Lumină! Ah, un doctor!

Othello. — E el. O, Iago brav, cinstit și drept!

Tu, ce-ai simțit injuria amicului!

Mă 'nveți ce-i de făcut. Drăguțu-i mort,

Mignon, și soarta-ți blestemată,

S'apropie. Sosesc, „muere publică“,

Și patu-ți murdărit nerușinat,

Cu singele-ți nerușinat se va păta.

(Ese OTHELLO).

Intră LODOVICO și GRATIANO.

Cassio. — Ah, nici o gardă! Niciun trecător!

Ah, prindeți ucigașii! ucigașii!

Gratiano. — E vreo nenorocire! Groaznic țipăt!

Cassio. — O, ajutor!

Lodovico. — Ascultă!

Roderigo. — Mirșav ticălos!

Lodovico. — Sînt două vaete ori trei! Grea noapte!

Și vaetele poate-s prefăcute —

De nu sîntem mai mulți e greu să
[mergem.

Roderigo. — Nu vine nimeni! Am să pierd tot
[sîngele!

Lodovico. — Ascultă!

(Intră iarăși IAGO cu o luminare).

Gratiano. — Uite unul ce 'n cămașă,
Cu-o faclă și cu arme, vine 'ncoace.

Iago. — Ce-i sgomotul acesta? Cine e
Și cine strigă ucigașii?

Lodovico. — Nu știu.

Iago. — Nu auzirăți niște țipete?

Cassio. — Aici, aici! În numele lui Dumnezeu,
Veniți în ajutor!

Iago. — Ce s'a 'ntimplat?

Gratiano. — E par'că portdrapelul lui Othello.

Lodovico. — E el, într'adevăr; bun camarad!

Iago. — Ei, cine ești de strigi așa de jalnic?

Cassio. — Ah, Iago! Sînt pierdut. M'au omorît
Mișeii. Ajută-mă!

Iago. — O, Doamne,
Locotenente! Ce mișei au fost?

Cassio. — E unul, cred, la cîțiva pași de-aici,
Ce nu mai poate să mai fugă.

Iago. — Mișei nemernici!

(Către Gratiano și Lodovico).

Oare cine sînteți?

Veniți și ajutați!

Roderigo. — Ah, ajutor,
Aici!

Cassio. — E unul dintre dînșii!

Iago. — Ah!
Rob asasin! Ah, ticălosule!

(Străpunge pe RODERIGO).

Roderigo. — O, blestemate Iago! O, cîine spurcat!

(Moare).

Iago. — Să gîtuiască oameni pe 'ntuneric?
Unde-s tîlharii sîngeroși? Orașul
E liniștit. Tîlharii! Ah, tîlharii!
Cin' sînteți dumneavoastră? Oameni
[buni,
Ori răi?

Lodovico. — Ne prețuiți, cum n'eți vedea.

Iago. — Seniorul Lodovico?

Lodovico. — Chiar el însuși.

Iago. — Seniore, cer ertare. Au rănit
Pe Cassio, tîlharii!

Gratiano. — Cassio?

Iago. — Cum ți-este, frate?

Cassio. — Mi-e picioru 'n două.

Iago. — Ferească Dumnezeu ! Ei, dați lumină !
Voiu cu cămașa mea să-l leg la rană.

Întră *BIANCA.*

Bianca. — Ce este-acòlo ? Cin' se vaetă ?

Iago. — Ah, cin' se vaetă ?

Bianca. — O, dulce Cassio !

Oh ! Cassio, Cassio, Cassio !

Iago. — Muere publică ! Ci spune, Cassio,
Nu bănuiești pe cei care te-aduseră
In halul ăsta ?

Cassio. — Nu.

Gratiano. — Sînt prea mîhnit
Că te-afli 'n starea-aceasta. Mă dusesem
Să te găsesc.

Iago. — Dați o jaretieră !
Așa. O, de-am avea acum un pat,
Ca să-l luăm cu 'ncetul și să-l ducem.

Bianca. — Leșină vai ! O, Cassio ! Cassio ! Cassio !

Iago. — Eu, nobili domni, îmi dau cu bănuiala
Că astă-ticăloasă nu-i streină,
De crima-aceasta. Dragă Cassio,
Așteaptă doar o clipă. Hai veniți !
Dați o lumină 'ncoa ! Cunoașteți vrulul
Figura-aceasta ? Vai, amicul meu,
Concetățeanul scump, ah Roderigo
Nu... O, ba da ! O, ceruri, Roderigo !

Gratiano. — Cel din Veneția ?

Iago. — Da, tocmai el.

L-ați cunoscut ?

Gratiano. — Dacă-l cunosc ? O, da !

Iago. — Seniore Gratiano, cer ertare !

Aceste sîngeroase întimplări

Sînt scuză că nu m'am purtat cu voi

Cum trebuie.

Gratiano. — Sînt vesel că te văd.

Iago. — Cum ți-este, Cassio ? — Un pat ! Un pat !

Gratiano. — Roderigo.

Iago. — El, el este.

(Oameni aduc un pat)

Ei, de minune. Numai bravii oameni
Să caute să-l ducă 'ncet. Mă duc
După hirurgul generalului.

(Către Bianca)

Cît pentru dumneata, cucoană, șterge-o !
Cel care zace-acolo, Cassio,
Mi-era prieten bun. — Ce ne 'nțelegere
Putut-a fi 'ntre voi ?

Cassio. — Iți spun, niciuna.

Nici nu-l cunosc.

Iago (căt're *Bianca*).

Ei bine, ce-ai pălit?...
Duceți-l, ca să nu mai stea la aer.

(*CASSIO* și *RODERIGO* sînt luați și duși).

Dar dumneavoastră, nobili domni, mai
[stați!

De ce-ai îngălbenit așa, cucoană?

Vedeți ce rătăcită-i e privirea?

De te-ai pierdut așa, avem s'aflăm mai
[multe.

Priviți-o bine! Rog, priviți-o bine.

Văzut-ați, nobili domni! Vinovăția

Vorbește, chiar cînd limbile sînt mute.

(Intră *EMILIA*)

Emilia. — Ce este? Ce-i, bărbate?

Iago. — Cassio

A fost, de Roderigo și-alți mișei
Cari-au scăpat, străpuns pe întuneric.
El e pe moarte; Roderigo-i mort.

Emilia. — Sărmanul om! Săracul Cassio!

Iago. — Așa-i cînd umbli după muereturi.

Vezi, află-acuma dela Cassio,
Uede-a supat noaptea-asta.

(Către Bianca)

'Ncepi să tremuri ?

Bianca. — La mine a supat ; de ce să tremur ?

Iago. — Așa ? Atunci te-acuz. Urmează-mă !

Emilia. — Phî ! Phî ! Muere publică !

Bianca. — Eu nu-s

Muere publică. Duc viața mea
Cinstită, întocmai ca și dumneata
Ce mă insulti.

Emilia. — Ce spune ? Phî ! scîrboasa !

Iago. — Să mergem, nobili domni, și să vedem
Cum îl îngrijesc pe bietul Cassio.
Hai, coconiță, că ți-e plină traista.
Emilio, te du și spune la Castel
Stăpînului și doamnei, ce-i pe-aici !
Vă rog, să mergem !

(Aparte)

Asta-i noaptea care
Mă duce la 'nălțare ori ruină !

SCENA II.

O CAMERA DE CULCARE IN CASTEL.

DESDEMONA în pat, adormită. O luminare arde.

Intră OTHELLO.

Aceasta-i cauza, o suflete, aceasta !
Lăsați-mă să nu v'o spun, curate stele !

Aceasta ! Dar nu vreau să-i curgă sînge !
Și nici să-i sgîriiu pelița mai albă
Ca neaua, netedă ca marmura.
Dar trebuie să moară, să nu 'nșele
Și pe-alții. Stinge facla ! Stinge facla.
Dar de te sting, slujbaș al flacării,
Dacă m'aș căi, te pot aprinde.
Dar flacăra-ți odată stinsă, o,
Tu, unic'a suavei Firi minune,
Eu nu știu unde s'ar putea găsi
Un prometeic foc să te aprindă.
Cînd trandafiru-i rupt, nu pot să-i dau
Din nou al vieții suc. El e sortit
Să vestejească. Voiu să-l mai miròs
Odată pe tulpină.

(O sărută).

O, dulce suflu,
Ce-aproape poți să 'nlături sabia
Dreptății ! Încă unul, încă unul !
De-ai fi așa și moartă, eu tot aș vrea
Să te omor și te-aș iubi pe urmă.
Și-acuma încă unul, cel din urmă.
Atit de dulce, oh ! n'a fost nici cînd
Și-atîta de fatal. Mă 'nneacă plînsul ;
Dar astea-s crude lacrimi. Țst amar
E-amar ceresc : isbește ce iubești.

A, se deșteaptă!

Desdemona. — Cine e? Othello?

Othello. — Da, Desdemona!

Desdemona. — Vrei să vii în pat,
Stăpîne?

Othello. — Desdemona, ți-ai făcut
'Nainte de culcare ruga?

Desdemona. — Da,
Stăpîne!

Othello. — Dacă-ți știi vreo faptă rea
Ce crezi că nu ți-a fost ertată, roagă-te
Acum, să ți se erte.

Desdemona. — Vai, stăpîne,
Ce vrei să zici cu vorbele acestea?

Othello. — Hai, roagă-te, și scurt, și pîn'atunci,
Am să mă plimb. Eu, nu, — nu vreau
[să-ți sting

Nepregătită conștiința, nu.

Să mă ferească Dumnezeu; nu vreau
Ca să-ți omor și sufletul.

Desdemona. — Vorbești
De-omor.

Othello. — Vorbesc. †

Desdemona. — Atunci eu mă las
În voia Cerului.

Othello. — Amin, din suflet.

Desdemona. — De-mi spui așa, atunci nu mă
[omori!

Othello. — Hm!

Desdemona. — Dar mă 'nfricoșezi. Ceva fatal
Zăresc în ochii tăi ce se rotesc!
Dar nu știu pentruce m'aș teme eu,
Căci nu-mi știu nici o faptă rea pe
[suflet...

Mi-e frică totuși.

Othello. — Vezi-ți de păcate!

Desdemona. — Păcatăle-ți sînt dragostea ce-ți
[port.

Othello. — Da, și de ele vei muri.

Desdemona. — E nefiresc
Să mori prin cel pe care îl iubești.
Vai, pentru ce îți muști buza de jos?
O furie de sînge te frămîntă.
Sinistre semne! Totuși, eu nădăj-
[duesc

Că nu m'amîniță pe mine.

Othello. — Taci;

Stai liniștită!

Desdemona. — Stau. De ce?

Othello. — Batista mea iubită ce ți-am dat
Tu o dăduși lui Cassio.

Desdemona. — O nu,
Pe sufletul și viața mea! Trimite

Și 'ntreabă.

Othello. — Sufletele, să nu juri,
Să nu juri strîmb, căci ești pe patul
[morții !

Desdemona. — Da, totuși n'o să mor acum.

Othello. — Ba da,
Acum. Și deci mărturisește-ți sincer
[fapta,
Căci, dacă juri că n'ai făcut nimic,
N'ai să mă misci, să 'nlături gîndul
[groaznic,
De care gem. Tu ai să mori.

Desdemona. — Ai milă
De mine, doamne Dumnezeu !

Othello. — Zic iar, amin.

Desdemona. — Dar milă aibi și tu.
Nu ți-am greșit în viață cu nimic.
Pe Cassio nu l-am iubit decît
Ca pe-un amic, cum ceru 'ngăduiește,
Și gaj eu niciodată nu i-am dat.

Othello. — Pe cer, văzui batista mea în mîna lui !
Văzînd că ești sperjură, mă 'mpietrești.
Mă faci să-i zic omor acestei fapte,
Pe care o credeam că-i doar o jertfă.
Văzui batista.

Desdemona. — El o fi găsit-o ;
Eu nu i-am dat-o. Să-l chemăm să vie,

Să spună drept.

- Othello.* — A spus.
- Desdemona.* — Și ce, stăpîne ?
- Othello.* — Că te-a avut.
- Desdemona.* — Cum nu se cade ?
- Othello.* — — Așa.
- Desdemona.* — Cu neputință ca s'o spună.
- Othello.* — Da,
Căci gura i s'a 'nchis. I-avù de grijă
Amicul Iago.
- Desdemona.* — Ah, mi-a spus-o frica !
Și a murit ?
- Othello.* — De-ar fi avut la vieți
Cît peri în cap, cumplita-mi răsbunare
Le-ar fi strivit pe toate.
- Desdemona.* — Vai, el a fost trădat, și eu pier-
[dută.
- Othello.* — „Muere publică“, îl plîngi în față-mi ?
- Desdemona.* — Gonește-mă, dar nu mă omori,
Stăpîne.
- Othello.* — Jos, „muere publică“ !
- Desdemona.* — Omoară-mă, ah ! mîine. Să trăesc
Și noaptea-aceasta...
- Othello.* — Nu ; dacă te sbați...
- Desdemona.* — Un sfert de oră numai !
- Othello.* — Hotărîrea

Zăbavă n'are.

Desdemona. — Lasă-mă măcar
Să-mi spun o rugăciune.

Othello. — Prea târziu.

(O sugrumă)

Emilia (de afară). — Stăpîne! Ah, stăpînul meu!
[Stăpîne!

Othello. — Ce sgomot e? Nu-i moartă? Nu
[de tot?

Oricît de crud aş fi, sînt milostiv.

(O sugrumă iarăş)

Nu vreau să te mai chinui mult... Aşa!

Emilia (de afară). — Stăpîne! Ah, stăpîne!

Othello. — Cine e?

Emilia. — O, bunul meu stăpîn, o vorbă numai!

Othello. — Da, e Emilia... Acum! — E moartă...

Mi-aduce vestea că-a murit şi Cassio.

Fû par'că sgomot! Oare te mai misci?

E ca mormîntul. Ai? S'o las să intre?

O fi cuminte lucru? — Mişcă iarăşi?

Nu.— Ce-i mai bine? Dacă intră, sigur

O să vorbească cu femeia mea. —

Femeia mea! Femeia mea! Dar care?

Eu nu mai am femeie. Grozăvie!

O, ceas de plumb! Imi pare c'o să fie

Eclipsă groaznică de lună, soare,
Și că se va sparge globu 'nfricoșat.

Emilia (de afară). — Vă rog, din suflet, bunul meu
[stăpîn,

Doar să vă spun o vorbă.

Othello. — Te uitasem.

O, intră 'ncoa, Emilia. Incet...

Indată... Să mai trag perdelele

Ai? Unde aști?

(Descue ușa).

(Intră EMILIA).

Ce vrei să-mi spui acum?

Emilia. — Făcutu-s'a omor mîrșav, stăpîne.

Othello. — Acum?

Emilia. — Acuma chiar, stăpîne.

Othello. — De sigur, este numai vina lunii.
S'apropie de glob prea mult și face
Să 'nebunească oamenii.

Emilia. — Stăpîne, Cassio-a ucis un tînăr
Venețian ce-i zice Roderigo.

Othello. — Mort Roderigo? Dar și Cassio!

Emilia. — Nu, Cassio nu este mort.

Othello. — Nu-i mort?

Omoru-atunci e discordant de tot —

Și dulcea răsbunare — e amară.

- Othello.* — Păcătuia. Era o desfrînată !
- Emilia.* — O ponegrești, și dumneata ești dracul.
- Othello.* — Era vicleană ca și-un val !
- Emilia.* — Și tu
Ca focul ești pripit, de-o faci vicleană...
O, ea era curată ca și cerul !
- Othello.* — Să-ți spună Iago : Cassio-a avut-o.
Aș merita adîncul Iadului
De-aș fi comis, fără un drept temei,
Această crimă. Iago știe tot.
- Emilia.* — Bărbatu-meu !
- Othello.* — Bărbatul tău !
- Emilia.* — Că ea te-ar fi 'nșelat ?
- Othello.* — Cu Cassio. Ah, de-ar fi fost cinstită,
De mi-ar fi dat o lume Dumnezeu,
Clădită dintr'o întregă piatră scumpă,
Eu n'aș fi dat în schimb pe Desdemona.
- Emilia.* — Bărbatu-meu !
- Othello.* — Da, asta ai mai spus-o la 'nceput.
E un bărbat cinstit, urăște slimul
Ce 'mbracă uriciunea faptelor.
- Emilia.* — Bărbatu-meu ?
- Othello.* — Ce tot repeți, femeie ?
Am zis, bărbatu-tău !
- Emilia.* — Oh, oh ! Stăpînă,
Batjocoritu-ți-a iubirea ta
Ticăloșia. Și bărbatu-meu.

Să spună că-i vicleană?

Othello. — Da, femeie,
Bărbatu-tău. Pricepi acest cuvînt?
Amicul meu, cinstitul, bunul Iago.

Emilia. — De-a zis așa, să-i putrezească zilnic
Din inima-i perversă cîte-un dram.
Din fundul sufletului spun că minte!
Ea prea-și iubea netrebnicu-i to-
[varăș!

Othello. — Ha!

Emilia. — Fă cît mai multe rele.
Nu-i fapta ta mai vrednică de ceruri,
Decît ai fost de ea tu însuși.

Othello. — Taci!
Ți ar fi mai bine!

Emilia. — Tu n'ai nici pe sfert
Putere să-mi faci rău, cît am eu însumi
Să sufăr lovitura-ți. Prostule!
Smintit! Tîmpit, ca bălgarul! —
Făcuși ispravă, ai! Puțin îmi pasă
De cuțitoiul tău! Am să te spun
De-ar fi să-mi pierd și douăzeci de
[vieți!

Ei, ajutor! Săriți! Ei, ajutor!
Mi-a omorît stăpîna Maurul.
Săriți, omoritorul!

Intră MONTANO, GRATIANO, IAGO și alții.

Montano. — Ce-i pe-aici?

Ce este, generale?

Emilia. — Ah, Iago, iată-te!

Cum ai făcut, că ucigașii-ți pun
In spate crima lor?

Gratiano. — De ce e vorba?

Emilia. — De ești bărbat, desminte pe mișel!

A zis că tu i-ai spus că l-a 'nșelat
Femeia. Știu că n'ai putut s'o spui,
Căci știu că nu ești ticălos. Vorbește,
Căci îmi plesnește inima.

Iago. — I-am spus

Doar ce-am gândit. Și nu i-am spus

[nimic

Ce n'a găsit el însuși că e drept.

Emilia. — Dar spusu-i-ai că ea îl înșelă?

Iago. — I-am spus.

Emilia. — Atunci i-ai spus minciuni!

O groaznică minciună, infernală,
O mizerabilă minciună, jur pe suflet!
L-a înșelat cu Cassio? Ai zis
Cu Cassio?

Iago. — Cu Cassio, cucoană! Ține-ți gura!

Emilia. — Ei nu mi-o țiu! Voi spune tot ce știu!

Săpâna mea e'n pat, ucisă-acolo.

Toți. — Ferește, Doamne!

Emilia. — Și-omoru-*a* fost făcut din spusa ta.
Othello. — Nu stați uimiți, seniori: e adevărul.

Gratiano. — Un straniu adevăr!

Montano. — O monstruoasă faptă!

Emilia. — Mirșav! Mirșav! Mirșav! Când mă
[gîndesc

Și mă gîndesc, văd totul. Mirșăvie!

Am bănuț așa ceva atunci.

Ah! de mîhnire am să mă omor

O, mîrșăvie! — mîrșăvie! oh!

Iago. — Ce-ai 'nebunit? Iți spun să pleci acasă!

Emilia. — Buni nobili, dați-mi voe să vorbesc!

Datoare-s să-l ascult, dar nu acum;

Și poate, Iago, nu mai vin nicicînd acasă.

Othello. — Oh! Oh! Oh!

(Cade pe pat)

Emilia. — Tăvălește-te pe jos

Și urlă-acuma, căci ai omorît

Pe cea mai dulce nevinovăție

Ce ochii și-a înălțat cîndva spre cer.

Othello. (Ridicîndu-se) — E vinovată! Unchiule,

[de-abia

Te cunoscui. Acolo zace moartă

Nepoata dumnitale, al cărui suflu

L-a'nnăbușit aceste mîini acuma.

Știu fapta pare groaznică, urîță.

Gratiano. — Sărmană Desdemună, 'mi-pare bine
Că tatăl tău e mort. L-a 'nmormîntat
Căsătoria ta, și doar mîhnirea
Putù să-i tae firul vechiu al zilelor :
De-ar fi trăit, priveriștea aceasta
L-ar fi sdrobit, l-ar fi făcut să scuipe
Pe îngeru-i de pază, și să cadă
In rîndul blestemaților.

Othello. — E jalnic lucru ; Iago însă știe
Că dinsa m'a 'nșelat cu Cassio
De mii de ori. Chiar Cassio i-a spus-o.
Și, drept răsplată pentru 'mbrățișări,
I-a dat ca semn de dragoste 'nfocată
Un gaj pe care însumi i l-am dat.
Eu l-am văzut în mîna lui. Eră
Batista mea, un dar străvechiu, pe care
Și mama îl primise dela tata.

Emilia. — O cer ! Puteri divine ! .

Iago. — Haide, taci !

Emilia. — Lumină, ah lumină ! Eu să tac ?
Nu, — voi vorbi ca aerul de liber
Chiar dacă ceruri, oameni, draci, toți,
[toți

Mi-ar spune că-i rușine, voi vorbi !

Iago. — Ia seama, du-te-acasă.

Emilia. — Nu voesc

(IAGO încearcă să străpungă pe Emilia)

Gratiano. — Ph ! s'ameninți cu spada pe-o femeie !

Emilia. — O, Maur prost, batista ta, de care
Spui, — eu, din întâmplare, am găsit-o
Și-am dat-o lui bărbatu-meu.

Căci el, prin stăruințe mult mai mari
Decît putea să merite o cîrpă,
Cerutu-mi-a s'o fur.

Iago. — Mirșavă treantă !

Emilia. — S'o dea lui Cassio ! Nu, vai ! Eu am
[găsit-o,

Și eu i-am dat-o lui bărbatu-meu !

Iago. — Minți, scîrbă !

Emilia. — Nu, pe cer mă jur, nu minț,
Nu minț, seniori. Nătîng omorîtor !
Dar ce putea să facă-acest nebun
Dintr'o femeie-așa neprețuită ?

Othello. — In cer sînt pietre numai pentru tunet ?
Isteț mîșel !

(S'aruncă asupra lui IAGO; IAGO dela spate
străpunge pe EMILIA și ese).

Gratiano. — Vedeți, femeia cade. Și-a ucis
Soția.

Emilia. — Așezați-mă pe pat
Lîngă stăpîna, vai !

Gratiano. — El și-a ucis

Nevasta, și-a fugit.

Montano. — E un vădit
Mișel.

(Ia sabia lui OTHELLO).

Păstrați această sabie
Pe care o luaiu acuma de la Maur.
Veniți, păziți pe dinafară ușa.
Să nu-l lăsați să iasă, chiar de-o fi
Să-l omoriți. Eu plec după fugar,
Căci e un blestemat mișel.

(ES MONTANO ȘI GRATIANO)

Othello. — Bărbat,
Eu nu mai sînt ; o stîrpitură poate
Să mă dezarme. Pentru ce onoarea
Ar supraviețui virtuții noastre ?
O, piară tot !

Emilia. — Ce-ți spuse cîntecul,
Stăpînă?-Ascultă-mă, mai poți s'auzi ?
Vreau lebăda să fiu, să mor cîntînd :

(Cîntă)

Eră curată, Maure. Și ea
O, Maur crud, ea te-a iubit. In Iad
S'ajung, de nu e cum spun eu. Și-așa,
Spunîndu-mi gîndul tot, eu mor, eu mor !

(Moare).

Othello. — Aveam o altă armă aci 'n odae.
O sabie de Spania, călită
In apă ca de gheață. A, e-acolo.
Voesc să es afară, unchiule!

Gratiano (de afară). — De 'ncerci să eși, tu scump
[ai s'o plătești!

Tu armă n'ai; supune-te dar forței!

Othello. — Ci uită-te la mine și-mi vorbește!
De nu, și fără arme, săr pe tine.

Intră GRATIANO

Gratiano. — Ce vrei?

Othello. — Privește, am o sabie.
Mai bună alta n'a stat pe vreo coapsă!
Văzut-am vremuri cînd cu brațu-mi slab,
Și cu-astă spadă spintecam primejdii
De douăzeci de ori mai mari ca tine.
Dar, laudă deșartă! Cine, vai!
E 'n stare să se lupte cu ursita?
Acum nu mai e-așa! Nu-ți fie teamă,
Deși sînt înarmat. Eu am ajuns
La capătul călătoriei mele.
Aci mi-e ținta; stîncă mării, care-i
Al pînzei celei mai măestre, — țarm.
Te dai 'napoi de frică? E o frică
Ce n'are rost, Indreaptă-o trestie
Spre pieptul lui Othello, și-o să plece.

Dar unde-o să se ducă?... Și cum
Vei fi acum la față, o, copilă
Cu tristă soartă! Albă ești ca pinza.
Și, la sfârșit, cînd întîlni-ne-vom!
Privirea ta svîrli-va sufletu-mi
Din ceruri, ca să-l smulgă diavoli.
Fetița mea e rece, rece ca virtutea.
O, blestemat mișel!
O, diavoli, biciuîți-mă din față
Acestei viziuni dumnezeești,
Svîrliți-mă 'n vîrtejuri. în pucioasă
Fierbeți-mă, și-adîncurile-adînci
Cu curgător jăratîc să mă scalde!
O, Desdemona! Desdemona! Moartă!
Oh! Oh! Oh!

Intră **LODOVICO**, **MONTANO**, **CASSIO**, duș pe un pat;
apoi **OFITERI**, aducînd pe **IAGO** prizonier.

Lodovico. — O, unde-i omul cel nefericit?

Othello — Acel ce-a fost Othello :-aicea sînt.

Lodovico. — Și vipera? Aduceți pe netrebnic!

Othello. — Mă uit în spre picioare; e-o poveste.

Eu nu te pot ucide, de ești diavol!

(Ranește pe Iago).

Lodovico. — Luați-i spada.

Iago. — Singer, seniore;

Dar nu-s ucis.

Othello. — Nu-mi pare rău. Aș vrea
Să viețuești, căci după gândul meu,
E-o fericire a muri.

Lodovico. — O, tu,
Othello, care-ai fost atit de bun,
Dar ai căzut în cursa mișelească,
Ce ai să spui de tine?

Othello. — — Orice, orice.
Că sînt un ucigaș cinstit, de vrei.
Căci n'am ucis din ură, — din onoare.

Lodovico. — Mișelu-acesta și-a mărturisit
În parte mișelia. Plănuit-ai
Cu el să omoriți pe Cassio?

Othello. — Da.

Cassio. — Iubite general, n'am nici o vină.

Othello. — O cred. Și-acum te rog să-mi dai
[ertare.

Rog întrebați pe Duhu-acesta Rău
De ce mi-a schilodit și trup și suflet?

Iago. — Nu mă 'ntrebați. Ce știți, voi știți. De-acî
Încolo, nicio vorbă n'am să scot.

Lodovico. — Nici pentru rugă?

Gratiano. — Iși va descleșta
La casnă fălcile.

Othello. — Da, bine faci.

Lodovico. — Othello, află-acum ce s'a 'ntîmplat

Căci, cred, n'o știi. Aicea e-o scrisoare,
Găsită 'n buzunar la Roderigo ;
Și-acî o alta. Una ne arată
Că Roderigo-avea ca să ucidă
Pe Cassio.

Othello. — Mișelul !

Cassio. — Prea vădit
Și prea păgîn mișel !

Lodovico. — Acum mai este încă o hîrtie
Găsită tot în buzunarul lui, —
Pe care-ar fi voit să i-o trimeată
Acestui mizerabil, — de 'mputare — ;
Dar tocma'-atuncea Iago-a apărut
Și l-a 'mpăcat.

Othello. — Mișel făuritor
De rele ! Cum ajuns-a, Cassio,
În mîna ta, batista Desdemònei ?

Cassio. — Eu am găsit-o 'n cameră la mine.
El singur a mărturisit acuma,
C'a asvîrlit-o acolo dinadins,
Ca să-și ajungă scopul.

Othello. — O, nebun !
Nebun ! Nebun !

Cassio. — Tot în acea scrisoare
Îl ceartă Roderigo, tot pe Iago,
Că el l-a 'mpins să-mi caute zîzanie
În noaptea gîrzii. Și pe cînd credeam

Că-i mort, toț el ne spuse adineauri
Că Iago l-a lovit ca să-lucidă.

Lodovico. — Nevoe-acuma e să părăsești
Această sală și să mergi cu noi.
Comandamentul ce-l aveți vi s'a luat :
Acum, în Cipru, guvernează Cassio.
In ce privește-acest nemernic, dacă
Se va găsi o casnă iscusită,
Să-l chinuiu cît mai mult, fără să moară,—
O va avea. — Voi veți rămîne 'nchis
Pin' ce natura crimei ce-ați făcut
O va afla puterea Statului
Venețian. Aideți, conduceți-l!

Othello. — Incet! O vorbă, două, înainte.
Adus-am oarecare slujbe țării —
Se știu. Le las de-o parte. Dar, vă rog,
Cînd în scrisori veți raporta aceste
Grozave fapte, să vorbiți de mine
Așa cum sint. Să nu 'ndulciți cumva,
Dar nici să nu 'nnegriți cu răutate.
Vorbi-veți de un om care-a iubit
Nu 'nțelepțește, însă mult de tot ;
De-un om ce n'a ajuns ușor gelos,
Dar, biruit odată,-a fost împins.
Să nu se mai oprească pîn' la capăt ;
De-un om, a cărui mîină-a nimicit,
Cu mîina josnicului indian,

O perlă mai de preț decît tot tribul ;
Ai cărui ochi, neobișnuiți cu roua,
Au fost supuși să verse-atîtea lacrimi
Cît balsam curge din copacii-Arabiei ; —
Vorbiți acestea. și s'adăogați
Că în Alep odată, cînd văzui
Pe-un turc necredincios și cu cealmă,
Că maltratează pe-un venețian
Și că insultă țara, l-apucaiu
De gît pe cîinele cel ticălos
Și-așa-l isbii.

(Se străpunge cu sabia).

Lodovico. — O, sîngeros sfîrșit !

Gratiano. — Acum, orice-am mai spune, e za-
[dărnice.

Othello. — Te-am sărutat, și-apoi te-am omorît ;
Nu mi-a rămas decît să măucid ;
Și-apoi să mor după-un sărut.

(Cade pe pat și moare).

Cassio. — De-aceasta m'am temut ; dar nu cre-
[deam

Că e 'narmat. Era un mare suflet.

Lodovico (cătrela Iago).

Hai, zăvod spartan, mai fiară ca durerea,

